

januar, februar, mart 2025.

BOŽJA LJUBAV I PRAVDA

1. Bog voli dragovoljno	5
2. Zavetna ljubav	13
3. Ugoditi Bogu	21
4. Bog je vatren i saosećajan	29
5. Gnev božanske ljubavi	37
6. Božja ljubav prema pravdi	45
7. Problem zla	53
8. Slobodna volja, ljubav i božansko providenje	61
9. Kosmički sukob	69
10. Pravila angažovanja	77
11. Šta sam još mogao da učinim?	85
12. Ljubav i pravda – dve najveće zapovesti	93
13. Ljubav je ispunjenje zakona	101

BOŽJA LJUBAV I PRAVDA

Autor: Džon K. Pekam

Broj 1/2025.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

www.subotnaskola.org

Odgovara: Želimir Stanić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Tamara Babić

Lektura: Mirjana Đerić

Prelom: Gordana Ardeljan

Izdaje: »Preporod«, Beograd

Za izdavača: Saša Todoran, 11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tiraž: 920

Za internu upotrebu

Tabele priprema Odeljenje za subotnu školu

© [2024] Generalna konferencija Hrišćanske adventističke crkve*. Sva prava pridržana. Nijedno lice ili ustanova ne može da menja, prepravlja, prilagođava, prevodi, reprodukuje ili objavljuje nijedan deo biblijske pouke bez prethodnog pismenog odobrenja Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve*. Odeljenske službe Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* su ovlašćene da se pobrinu za prevod biblijske pouke, u skladu sa posebnim smernicama. Autorska prava takvih prevoda i njihovo objavljivanje i dalje su u nadležnosti Generalne konferencije. Izrazi »Hrišćanska adventistička«, »Adventistička« i logo sa plamenom su registrovane oznake Generalne konferencije Hrišćanske adventističke crkve* i ne mogu se koristiti bez prethodnog odobrenja Generalne konferencije.

Bog je ljubav. Tako nam kažu stihovi 1. Jovanova 4,8.16. Celokupna Biblija svedoči o toj činjenici. Hrišćanska vera je koncentrisana oko Božjeg karaktera ljubavi. Ljubav je u srži onoga što Bog jeste, u srži svega u šta verujemo, a trebalo bi da bude i u srži svega što radimo. Otuda, način na koji razumemo ljubav utiče na celokupnu našu veru i praksu. Ako, na primer, neko veruje da se Božja ljubav mora zadržati ili zaslužiti, mogao bi pomisliti da ga Bog ne voli zato što je grešan i nedostojan. A u odnosu sa drugima, mogao bi očekivati od njih da zasluže ljubav – što je recept za katastrofu.

U tom smislu i u mnogo čemu drugom, način na koji razumemo Božju ljubav ima ogromne implikacije za našu veru i praksu. A opet, šta je ljubav? Ako zamolite desetoro ljudi da definišu ljubav, mogli biste dobiti deset različitih odgovora. Čak i među hrišćanima ima mnogo mitova i nesporazuma u vezi sa Božjom ljubavlju.

Na primer, hrišćani daju različite odgovore na pitanja kao što su:

Da li Božja ljubav samo daje, a nikad ne prima? Da li božanska ljubav predstavlja potpuno samožrtvovanje, ili bi Bog mogao i da uživa i da oseća zadovoljstvo u vezi s ljudima? Da li je Božja ljubav emotivna? Da li je Bogu zaista stalo do ljudi? Može li Božja ljubav da se odbaci, ili da se na nju izgubi pravo? Da li Bog sa stvorenjima ponekad ulazi u promenljive odnose, koji podrazumevaju udaljavanje i ponovno zbližavanje? Da li je gnev nespojiv s ljubavlju? Idu li ljubav i pravda zajedno? Ako je Bog ljubav, zašto postoji zlo u svetu, i to u tolikoj meri? Mogu li ljudi da vole na isti način kao Bog? Ako bi mogli, kako bi to izgledalo?

Može se steći utisak da su odgovori na neka od tih pitanja očigledni, ali se često osporavaju u hrišćanskim tumačenjima božanske ljubavi. A opet, za mnoge odgovore koji se ponekad smatraju očiglednima, nakon bližeg ispitivanja, ispostavi se da su nespojivi sa onim što Sveto pismo uči o Božjoj ljubavi.

Nećemo se baviti svim tim pitanjima odjednom, ali ćemo ta i još neka pitanja razmatrati tokom celog ovog tromesečja. I videćemo da je Božja

ljubav još veličanstvenija nego što možda mislimo. Božja ljubav kakva je opisana u Svetom pismu daleko nadmašuje ideje koje danas u velikom delu našeg sveta prolaze kao „ljubav“. U narednim sedmicama razmotrićemo pažljivije neke od najistaknutijih i najlepših aspekata Božje ljubavi koji su otkriveni u Bibliji.

Nastavljajući dalje, videćemo da su božanska ljubav i pravda neraskidivo povezane. Bog Biblije voli pravdu (videti, na primer, Isaija 61,8), a po onome kako ih Biblija opisuje, božanska ljubav i pravda idu zajedno, tako da ne možete imati jednu bez druge. Budući da je On ljubav, Bog je duboko zabrinut zbog nepravde i patnje na ovom svetu, i poistovećuje sebe sa potlačenima i napaćenima, spremne preuzimajući bol i tugu koje je zlo izazvalo u delima stvaranja – pri čemu On sam najviše pati, čak u toj meri da bi se moglo reći da je sam Bog najveća žrtva zla.

Na mnogo mesta u Bibliji vidimo da je Bog tužan i da Mu je teško zbog zla i patnje, jer On svaku osobu voli više nego što možemo da zamislimo. Dubina Božje ljubavi može se videti po Hristovom jadikovanju nad Njegovim narodom, kad je zavapio: „Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila, i ne htjeste!“ (Matej 23,37).

Bog Biblije, koji je ljubav, često se u Svetom pismu prikazuje kao Onaj kome je srce slomljeno i koji je ožalošćen zbog odbačene i izgubljene ljubavi. Čitav narativ Svetog pisma govori o tome šta je Bog učinio i šta čini da bi obnovio ljubav u svakom kutku svemira. To i još mnogo šta drugo je tema pouke za ovo tromesečje.

Džon K. Pekam je pomoćni urednik časopisa „Adventistički pregled“. U vreme pisanja ove pouke, bio je profesor teologije i hrišćanske filozofije na adventističkom Teološkom fakultetu pri Univerzitetu Endrjus.

BOG VOLI DRAGOVOLJNO

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: 2. Mojsijeva 33,15-22; Osija 14,1-4; Otkrivenje 4,11; Jovan 17,24; Matej 22,1-14; Jovan 10,17.18.

Tekst za pamćenje: „Iscijeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje; jer će se gnjev moj odvratiti od njega“ (Osija 14,4).

Mada Ga se Petar tri puta odrekao, baš kao što je Isus i predvideo (Matej 26,34), to odricanje nije bilo kraj priče. Posle vaskrsenja, Isus je pitao Petra: „Ljubiš li me većma nego ovi? Reče mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi jaganjce moje. Reče mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reče mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi ovce moje. Reče mu trećom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reče trećom: ljubiš li me? i reče mu: Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi ovce moje“ (Jovan 21,15-17). Kao što Ga se Petar tri puta odrekao, Isus je – postavljajući ključno pitanje: „Voliš li me?“ – tri puta vratio Petra nazad.

Koliko god naše okolnosti bile drugačije od Petrovih, u mnogo čemu princip je isti. To jest, pitanje koje je Isus postavio Petru zaista je najvažnije pitanje koje Bog postavlja svakome od nas u vreme i na mestu na kom se nalazimo: Voliš li me?

Od našeg odgovora na to pitanje sve zavisi.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 4. januar.**

IZNAD SVIH RAZUMNIH OČEKIVANJA

Bog ne samo da nas pita: „Voliš li me?“, već On sam voli svaku osobu, i to bez ikakve prisile i nadoknade. Zaista, On *dragovoljno* voli vas i mene i svaku drugu osobu više nego što bismo uopšte mogli da zamislimo. A mi poznajemo tu ljubav na osnovu Božjeg delovanja u istoriji Njegovog naroda.

Pročitajte tekst 2. Mojsijeva 33,15-22 i razmotrite kontekst ovih stihova i narativ u kom se pojavljuju. Šta nam taj odlomak, a naročito 19. stih, otkriva o Božjoj volji i ljubavi?

Činilo se da je sve izgubljeno. Nedugo nakon Božjeg čudesnog izbavljenja izraelskog naroda iz ropstva u Egiptu, taj isti narod se pobunio protiv Njega i klanjao se zlatnom teletu. Kad je Mojsije sišao sa gore i video šta su uradili, bacio je ploče sa Deset zapovesti i razbio ih. Međutim, i pored toga što je narod izgubio svako pravo na zavetne privilegije i blagoslove koje im je dao, Bog je dragovoljno odlučio da ostane u zavetnom odnosu s njima – uprkos tome što su se pokazali nedostojnim zavetnih blagoslova.

Reči stiha 2. Mojsijeva 33,19: „Smilovaću se kome se smilujem, i požaliću koga požalim“, često se pogrešno razumeju u smislu da Bog proizvoljno bira da bude saosećajan i blagonaklon prema nekima, ali ne i prema drugima. Međutim, kada to sagledamo u kontekstu, vidimo da Bog tu zapravo ne kaže da će proizvoljno biti blagonaklon i saosećajan prema nekima, a prema drugima ne. Bog tako ne radi, nasuprot izvesnoj popularnoj teologiji prema kojoj On neke ljude predodređuje da budu izgubljeni i suoče se sa večnom osudom.

Šta onda Bog tu objavljuje? U suštini, Bog objavljuje da, kao Stvoritelj svega, On ima pravo i vlast da besplatno dodeli blagodat i saosećanje čak i najnezaslužnijim ljudima. I On to čini u ovoj situaciji, čak i posle pobune sa zlatnim teletom, darujući milost svom narodu, Izraelu, iako to nije zaslužio.

To je jedan od mnogih primera u kojima Bog jasno pokazuje svoju ljubav, i to iznad svih razumnih očekivanja. A to je dobra vest za sve nas, zar ne?

Na koje načine Bog nastavlja da otkriva i jasno pokazuje svoju ljubav prema vama – čak i iznad svih razumnih očekivanja?

NEUZVRAĆENA LJUBAV

Upečatljiv primer Božje ljubavi prema palom čovečanstvu nalazi se u priči o Osiji. Bog je zapovedio proroku Osiji: „Idi, oženi se bludnicom, i rodi djecu bluda, jer se zemlja predade bludničenju otstupivši od Gospoda“ (Osija 1,2). Osija i njegova neverna žena trebalo je da budu živa pouka o Božjoj ljubavi prema svom narodu uprkos neverstvu i duhovnom bludničenju Izraela. Odnosno, to je priča o Božjoj ljubavi dobrovoljno darovanoj onima koji je ne zaslužuju.

Zaista, uprkos Božjoj vernosti i ljubavi, narod se bunio protiv Njega, i to uvek iznova. Shodno tome, Sveto pismo u više navrata opisuje Boga kao Onoga kome neverni supružnik ne uzvraća ljubav. On je voleo svoj narod savršeno i verno, ali oni su Ga prezirali, služili su drugim bogovima i obožavali ih, čime su Ga duboko ožalošćavali i raskidali odnos sa Njim, naizgled bespovratno.

Pročitajte tekst Osija 14,1-4. Šta nam ti stihovi otkrivaju o Božjoj nepokolebljivoj ljubavi prema svom narodu?

Posle ponovljene pobune naroda, Bog izjavljuje: „Iscijeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje.“ Izraz „drage volje“ u rečenici „ljubiću ih drage volje“ prevod je samo jedne jevrejske reči (nedabah), koji označava nešto što se nudi dobrovoljno. To je isti izraz koji se koristio za dragovoljne žrtve u sistemu svetilišta.

U celoj Knjizi proroka Osije, i u svim narativima Svetog pisma, Bog pokazuje neverovatnu posvećenost i samilost prema svom narodu. Mada su više puta išli za drugim „ljubavnicima“, kršeći zavetni odnos, naizgled bespovratno, Bog je po svojoj slobodnoj volji nastavljao da im poklanja ljubav. Narod nije zasluživao Božju ljubav. Oni su je odbacili i izgubili svako pravo da se pozivaju na nju. Ipak, Bog je nastavio da im daruje ljubav bez ikakve prinude, moralne ili neke druge. Ovde i na drugim mestima, Sveto pismo dosledno prikazuje Božju ljubav kao besplatnu i dragovoljnu.

Mnogi o Bogu razmišljaju kao o nekom udaljenom i surovom vladaru i sudiji. Kako vam slika Boga kao prezrenog i ožalošćenog muža neverne supruge pomaže da Ga sagledate drugačije? Kako to menja način na koji sagledavate sopstveni odnos sa Bogom?

LJUBAV DATA DRAGOVOLJNO

Bog ne samo što je nastavio dragovoljno da daruje svoju ljubav Izraelu, uprkos ponovljenim pobunama, već nastavlja i nama isto tako dragovoljno da daruje svoju ljubav, i pored toga što smo još uvek grešni. Mi ne zaslužujemo Božju ljubav i nikad ne bismo mogli da je zaradimo. S druge strane, mi Bogu nismo *potrebni*. Bogu Biblije ništa nije potrebno (Dela 17,25). Božja ljubav prema vama, meni i svim ljudima u potpunosti je izraz Njegove volje.

Uporedite stihove Otkrivenje 4,11 i Psalmi 33,6. Šta nam ti stihovi govore o Božjoj slobodi u vezi sa Stvaranjem?

Bog je dragovoljno stvorio ovaj svet. I iz tog razloga, Bog je dostojan svake slave, časti i vlasti. Njemu nije bilo *potrebno* da stvara bilo kakav svet. Pre osnivanja sveta, Bog je već uživao u odnosu ljubavi koji je postojao unutar Božanstva.

Pročitajte stih Jovan 17,24. Šta nam on govori o Božjoj ljubavi pre postanka sveta?

Bogu nisu bila potrebna stvorenja kao predmet ljubavi. Ali, u skladu sa svojim karakterom ljubavi, Bog je odlučio da stvori svet i da uđe u odnos ljubavi sa stvorenjima.

I ne samo da je Bog dragovoljno stvorio ovaj svet kao dar svoje velikodušne ljubavi, već On nastavlja dragovoljno da voli ljude, čak i nakon pada u greh u Edemu, čak i nakon greha koje mi lično činimo.

Posle Pada u Edemu, Adam i Eva nisu imali pravo da nastave da žive i primaju Božju ljubav. Ali Bog, koji nosi „sve u riječi sile svoje“ (Jevrejima 1,3), u svojoj prevelikoj ljubavi, milosti i blagodatni održao ih je u životu, i našao način da pomiri čovečanstvo sa sobom u ljubavi. A to pomirenje uključuje i nas.

Šta nam činjenica da On nastavlja da poklanja ljubav ovom svetu, uprkos njegovom palom stanju i pokvarenosti, govori o Božjoj ljubavi i Božjem karakteru? Na koji način bi ta istina trebalo da nas navede da Mu uzvratimo ljubav?

MNOGI SU ZVANI, ALI JE MALO IZABRANIH

Bog ne samo što voli ljude po svojoj slobodnoj volji, već ih takođe poziva da i oni Njega vole zauzvrat. A da im Bog zaista daje sposobnost da slobodno odluče da li će prihvatiti ili odbaciti Njegovu ljubav, očigledno je (između ostalog) i na osnovu Hristove parabole o svadbenoj gozbi.

Pročitajte tekst Matej 22,1-14. Šta je smisao te parabole?

U Hristovoj paraboli o svadbenoj gozbi, car priređuje svadbu za svog sina i šalje sluge „da zovu zvanice na svadbu“, ali „ne htješe doći“ (Matej 22,2.3). Zapravo, car je više puta slao sluge da ih pozovu, ali su oni ignorisali njegov poziv i, što je još gore, hvatali su njegove sluge i ubijali ih (Matej 22,4-6).

Kasnije, pošto se pozabavio onima koji su pobili neke od njegovih ljudi, car je rekao ostalim svojim slugama: „Svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostojne. Idite dakle na raskršća i koga god nađete, dozovite na svadbu“ (Matej 22,8.9). Posle još jedne epizode o čoveku bez svadbenog ruha koji je izbačen, što označava potrebu da primimo svadbenu odeću od cara da bismo prisustvovali svadbenoj gozbi, Isus završava tu parabolu zagonetnom ali veoma značajnom izjavom: „Jer su mnogi zvani, ali je malo izabranijeh“ (Matej 22,14).

Šta to znači? Oni koji su konačno „izabrani“ su oni koji su prihvatili Gospodnji poziv na svadbu. Izraz preveden kao „zvati“ i „pozivati“ u ovoj paraboli je grčka reč *kaleo* (zvati, pozivati), a ono što određuje ko je konačno „izabran“ (*eklektos*) jeste pitanje da li je dobrovoljno prihvatio poziv.

Zapravo, Bog zove *svakoga* (to jest, upućuje *svakome* poziv da dođe) na tu svadbenu svečanost. Međutim, svako od nas može i da odbije Božju ljubav. Sloboda je suštinski bitna za ljubav. Bog nikada nikome neće nametati svoju ljubav. Nažalost, mi možemo i da odbijemo odnos ljubavi sa Bogom.

„Izabrani“ su oni koji prihvate taj poziv. Za one koji Ga vole, Bog je pripremio nešto mnogo lepše od bilo čega što bismo mogli da zamislimo. I ponovo, sve se svodi na pitanje ljubavi i slobode svojstvene ljubavi.

Šta u vašem životu otkriva da ste prihvatili poziv na svadbu i da ste došli prikladno odeveni?

RASPET ZA NAS

Bog poziva svakoga u odnos ljubavi sa Njim, ali samo oni koji dobrovoljno prihvate taj poziv uživaju večne rezultate. Kao što smo videli u paraboli o svadbenoj gozbi, mnogi koje je car pozvao „ne htješe doći“ (Matej 22,3).

S tim u vezi, neposredno pre svog raspeća, Hristos je jadikovao: „Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslana k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila, i ne htjeste!“ (Matej 23,37). Hristos je hteo da ih skupi, ali oni to nisu hteli. Isti uobičajeni grčki glagol koji znači „hteti“ (*thelo*) upotrebljen je i za Hristovu želju da ih spase i za njihovu nespremnost da budu spaseni (a isti izraz upotrebljen je i u stihu Matej 22,3).

Pa ipak, Hristos je otišao na krst i za te ljude i za nas. Kakva čudesna ljubav! Dok ljudski greh zaslužuje smrt, sam Bog je (u Hristu) platio cenu i našao način da popravi narušeni odnos između neba i zemlje. U međuvremenu, On nastavlja da nam daruje svoju ljubav, mada Ga ništa na to ne nagoni, osim sopstvene dobrovoljne rešenosti da to čini.

Pročitajte tekst Jovan 10,17.18. Uporedite ga sa Galatima 2,20. Koja se poruka za nas nalazi u tim tekstovima?

U konačnom prikazu Božje ljubavi – na krstu, vidimo da je Hristos dao sebe za nas po svojoj slobodnoj volji. Hristos je položio svoj život na „sopstvenu inicijativu“. Niko Mu nije oduzeo život. On ga je dobrovoljno prineo prema planu spasenja, dogovorenom na nebu pre postanja sveta.

„Plan za naše spasenje nije bila neka naknadna misao, plan načinjen posle Adamovog pada. On je bio otkrivenje 'tajne koja je bila sakrivena od postanja sveta' (Rimljanima 16,25). On je otkrivenje načela koja su od večnosti bila temelj Božjeg prestola. Bog i Hristos od samog početka znali su za sotonin otpad i čovekov pad izazvan delovanjem prevarne sile otpadnika. Bog nije uzročnik postojanja greha, ali je unapred video njegovo postojanje i obezbedio sredstvo kojim će se suprotstaviti ovoj strašnoj mogućnosti. Njegova ljubav prema svetu bila je tako velika da se zavetovao da će dati svoga Jedinorodnog Sina 'da nijedan koji Ga veruje ne pogine nego da ima život večni' (Jovan 3,16).“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 22 (original).

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Pouke velikog Učitelja* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „U susret Ženiku“, str. 405-421 (original).

„Tama pogrešnih zamisli o Bogu obavija ovaj svet. Ljudi više ne poznaju pravi Božji karakter. On je pogrešno shvaćen i pogrešno protumačen. U ovo vreme treba da se objavi poruka od Boga, poruka koja prosvetljuje svojim uticajem i koja ima spasonosnu silu. Njegov karakter treba da se otkrije. U tamu ovog sveta treba uperiti svetlost Njegove slave, svetlost Njegove dobrote, milosti i istine.

To je delo koje opisuje prorok Isaija kada kaže: 'Podigni silno glas svoj, Jeruslime, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem: evo Boga vašega. Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim' (Isaija 40,9.10).

Oni koji čekaju dolazak Ženika treba da govore narodu: 'Evo Boga našega!' Poslednji zraci milosrdne svetlosti, poslednja poruka milosti koju treba dati svetu je otkrivenje Njegovog karaktera ljubavi. Božja deca treba da objavljuju Njegovu slavu. U sopstvenom životu i karakteru treba da otkriju šta je Božja blagodat učinila za njih.

Svetlost Sunca pravednosti treba da se pokaže u dobrim delima – rečima istine i delima svetosti.“ – Elen G. Vajt, *Pouke velikog Učitelja*, str. 415, 416 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Gora od pomisli da Bog ne postoji bila bi pomisao da nas On mrzi. Koliko bi drugačiji bio svet u kome živimo kada bi to bilo istina?
2. Šta mislite, zašto postoji toliko pogrešnih shvatanja o Božjem karakteru u našem svetu danas? Razmislite i razgovarajte o načinima na koje biste mogli pomoći ljudima da jasnije sagledaju Božji karakter ljubavi.
3. Koju poruku o Božjem karakteru treba objavljivati danas? Kako biste objasnili tu poruku nekome ko još nije upoznat sa realnošću Božje ljubavi? Na koje dokaze možete da ukažete - dokaze koji otkrivaju realnost Njegove ljubavi i Njegovog divnog karaktera?
4. Jedno je govoriti o Božjoj ljubavi. Ali otkrivati i odražavati tu ljubav u svom životu, nešto je sasvim drugo. Koja bi „dela svetosti“ mogla da otkriju Božju ljubav onima oko nas?

ZAVETNA LJUBAV

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: 2. Petrova 3,9; 5. Mojsijeva 7,6-9; Rimljanima 11,22; 1. Jovanova 4,7-20; Jovan 15,12; 1. Jovanova 3,16.

Tekst za pamćenje: „Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu: i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti“ (Jovan 14,23).

Mnogi su učeni da se grčka reč *agape* odnosi na ljubav koja je jedinstvena za Boga, dok se drugi izrazi za ljubav, kao što je *fileo*, odnose na druge vrste ljubavi, slabijeg kvaliteta od *agape*. Neki tvrde, takođe, da se *agape* odnosi na jednostranu ljubav, ljubav koja samo daje, ali nikada ne prima, ljubav potpuno nezavisnu od ljudskog odgovora.

Međutim, pažljivo proučavanje božanske ljubavi u celom Svetom pismu pokazuje da su te ideje, iako uobičajene, pogrešne. Prvo, grčki izraz *agape* odnosi se ne samo na Božju, već takođe i na ljudsku ljubav, ponekad čak i na pogrešno usmerenu ljudsku ljubav (2. Timotiju 4,10). Drugo, u celom Svetom pismu, postoje mnogi izrazi osim *agape* koji se odnose na Božju ljubav. Na primer, Isus je poučavao: „Sam otac ima ljubav k vama [*fileo*] kao što vi imaste ljubav k meni [*fileo*]“ (Jovan 16,27). Tu se grčki izraz *fileo* koristi ne samo za ljudsku ljubav, već i za Božju ljubav prema ljudima. Dakle, *fileo* se ne odnosi na neku manje vrednu vrstu ljubavi, već na samu Božju ljubav.

Sveto pismo takođe uči da Božja ljubav nije jednostrana, već duboko relациона, u smislu da je Bog veoma zainteresovan za to da li ljudi odražavaju Njegovu ljubav ka Njemu i ka drugima.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 11. januar.**

BOŽJA VEČNA LJUBAV

Sveto pismo je jasno – Bog voli svakoga. Najpoznatiji stih u Svetom pismu, Jovan 3,16, objavljuje sledeću istinu: „Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.“

Pročitajte sledeće stihove: Psalmi 33,5 i Psalmi 145,9. Šta ti stihovi uče o tome koliko daleko sežu Božja dobrota, saosećanje i milosrđe?

Neki možda misle da su nedostojni ljubavi, ili da Bog voli sve druge, ali ne i njih. Međutim, Biblija dosledno objavljuje da Bog voli *svaku pojedinačnu osobu*. Ne postoji niko koga On ne voli. I zato što voli svakoga, Bog isto tako želi i da svi budu spaseni.

Pročitajte sledeće tekstove: 2. Petrova 3,9; 1. Timotiju 2,4 i Jezekilj 33,11. Čemu nas ti tekstovi uče o Božjoj želji da spase svakoga?

Stih posle Jovan 3,16 dodaje: „Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroza nj“ (Jovan 3,17). Da zavisi samo od Boga, svako ljudsko biće bi prihvatilo Njegovu ljubav i bilo spaseno. Ipak, Gospod nikome neće nametnuti svoju ljubav. Ljudi su slobodni da je prihvate ili odbace.

I mada je neki odbacuju, Bog nikad ne prestaje da ih voli. U stihu Jeremija 31,3 On javlja svom narodu: „Ljubim te ljubavlju vječnom, zato ti jednako činim milost.“ I na drugim mestima, Biblija uvek iznova uči da Božja ljubav traje zauvek (videti, na primer, tekst Psalmi 136). Božja ljubav nikad ne prestaje. Nama je teško da to shvatimo, jer nam je često lako da ne volimo druge, zar ne?

Međutim, ako bismo mi kao pojedinci uspeli da naučimo kako da iskusimo realnost te ljubavi – to jest, da sami za sebe spoznamo Božju ljubav – koliko bismo drugačije živeli i postupali prema drugima!

Ako Bog voli svakoga, to znači da On mora da voli i neke osobe prilično gadnog karaktera, jer ima nekih (zapravo, ima puno) ljudi koji su zaista dostojni prezira. Čemu bi Božja ljubav prema takvim ljudima mogla da nas nauči, kada je reč o tome kako bi mi trebalo da nastojimo da se odnosimo prema njima?

ZAVETNA LJUBAV

Božji poseban odnos ljubavi prema nama Biblija često opisuje koristeći porodične ili rodbinske veze kao metafore, naročito metafore o ljubavi između muža i žene, ili dobre majke prema svom detetu. Te metafore se koriste naročito da bi oslikale poseban odnos između Boga i Njegovog zavetnog naroda. To je odnos zavetne ljubavi, koji podrazumeva ne samo Božju ljubav prema Njegovom narodu, već i očekivanje da će ljudi prihvatiti tu ljubav i da će zauzvat voleti Njega (i jedni druge).

Pročitajte tekst 5. Mojsijeva 7,6-9. Čemu nas ti stihovi uče kada je reč o Božjem sklapanju zaveta i o Njegovoj dobroti?

Stih 5. Mojsijeva 7,9 opisuje posebnu vrstu ljubavi koju Bog ima sa svojim zavetnim narodom, odnos koji delimično zavisi od toga da li oni ostaju verni ili ne. Božja ljubav nije uslovna, ali zavetni odnos sa Njegovim narodom jeste.

Reč koja se prevodi kao „dobrota“ ili „milost“ u stihu 5. Mojsijeva 7,9, *hesed*, sama po sebi predstavlja primer zavetnog aspekta božanske ljubavi (i mnogo više od toga). *Hesed* se često koristi da opiše veličinu Božje milosti, dobrote i ljubavi. Između ostalog, *hesed* se odnosi na ljubaznost, ili nepokolebljivu ljubav prema drugome unutar postojećeg uzajamnog odnosa ljubavi. On takođe i pokreće takav odnos, uz očekivanje da će i druga strana pokazati, za uzvrat, istu ljubaznost.

Božji *hesed* pokazuje da je Njegova ljubaznost krajnje pouzdana, postojana i trajna. Ipak, u isto vreme, primanje blagodatni *heseda* je uslovno, zavisno od spremnosti Njegovog naroda da bude poslušan i održi svoju stranu tog zavetnog odnosa (videti: 2. Samuilova 22,26; 1. O carevima 8,23; Psalmi 25,10; Psalmi 32,10; 2. Dnevnika 6,14).

Božja nepokolebljiva ljubav je osnov svih odnosa ljubavi, i mi ni u kom slučaju ne možemo da se merimo s tom ljubavlju. Bog ne samo da nam je besplatno dao život, već je u Hristu besplatno dao i sebe za nas. „Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje“ (Jovan 15,13). Nesumnjivo, najviši izraz Božje ljubavi pokazao se kada je Gospod „ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove“ (Filipljanima 2,8).

Na koje načine možete u svojim mislima neprestano imati realnost Božje ljubavi? Zašto je to važno?

USLOVNI ODNOS

Bog poziva svaku osobu u prisan odnos ljubavi sa Njim (videti Matej 22,1-14). Odazvati se na taj poziv na odgovarajući način podrazumeva držanje Božje zapovesti da volimo Njega i da volimo druge (videti Matej 22,37-39). Da li će neko uživati u prednostima tog odnosa sa Bogom zavisi od toga da li slobodno odlučuje da prihvati ili da odbaci Njegovu ljubav.

Pročitajte sledeće tekstove: Osija 9,15; Jeremija 16,5; Rimljanima 11,22 i Juda 1,21. Čemu nas ti tekstovi uče u vezi s tim da li se prednosti Božje ljubavi mogu odbaciti – čak i izgubiti?

U ovim i drugim tekstovima, više puta se prikazuje da je uživanje u blagodatima odnosa ljubavi sa Bogom uslovljeno ljudskim odgovorom na Njegovu ljubav. Ipak, ne treba da pogrešimo misleći da Bog ikada zaista prestaje da voli čoveka. Kao što smo videli, Božja ljubav je večna. I mada stih Osija 9,15 uključuje i sledeće reči koje je Bog izgovorio o svom narodu: „Neću ih više ljubiti“, važno je imati na umu da kasnije u istoj knjizi On izjavljuje o njima: „Ljubiću ih drage volje“ (Osija 14,4). Dakle, stih Osija 9,15 ne može značiti da Bog u potpunosti prestaje da voli svoj narod. On zapravo mora da se odnosi na uslovljenost nekih posebnih aspekata ili prednosti odnosa ljubavi sa Bogom. A način na koji mi odgovaramo na Njegovu ljubav od presudne je važnosti da bi se taj odnos nastavio.

„Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu, i javiću mu se sam“ (Jovan 14,21). Isto tako, Isus kaže svojim učenicima: „Sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga izidoh“ (Jovan 16,27).

Ovi i slični tekstovi uče da očuvanje blagodatni spasonosnog odnosa sa Bogom zavisi od toga da li ćemo prihvatiti Božju ljubav (što uključuje spremnost da budemo i prenosioци te ljubavi). I ponovo, to ne znači da Božja ljubav ikada prestaje. Naprotiv, kao što ne možemo sprečiti sunce da sija, ali se možemo skloniti od njegovih zraka, tako ne možemo učiniti ništa da bismo zaustavili Božju večnu ljubav. Ali ono što možemo jeste da konačno odbacimo odnos sa Njim i, na taj način, lišimo sebe onoga što taj odnos pruža, a posebno obećanja o večnom životu.

Na koje načine ljudi mogu da vide i dožive realnost Božje ljubavi, bilo da je uzvraćaju ili ne? Na primer, kako svet prirode, čak i nakon greha, otkriva Njegovu ljubav?

IZGUBLJENO PRAVO NA MILOST

Božja ljubav je večna i uvek nezaslužena. Međutim, ljudi mogu da je odbace. Mi imamo priliku da prihvatimo ili odbacimo tu ljubav, ali samo zato što nas Bog dragovoljno voli svojom savršenom, večnom ljubavlju *pre nego što bilo šta učinimo* (Jeremija 31,3). Naša ljubav prema Bogu je odgovor na ono što nam je već dato pre nego što smo i zatražili.

Pročitajte tekst 1. Jovanova 4,7-20, sa posebnim naglaskom na 7. i 19. stih. Šta nam je tu rečeno o Božjoj ljubavi koja prethodi svakoj drugoj?

Božja ljubav uvek dolazi prva. Da On nije prvi zavoleo nas, mi ne bismo mogli da Mu uzvratimo ljubav. Mada nas je stvorio sa sposobnošću da volimo i budemo voljeni, sam Bog je temelj i izvor sveukupne ljubavi. Mi, međutim, imamo pravo da odlučimo da li ćemo je prihvatiti, a onda i odražavati u svom životu. Ta istina je ilustrovana Hristovom parabolom o sluzi koji ne prašta (videti Matej 18,23-35).

U toj paraboli vidimo da nije bilo načina na koji je sluga ikad mogao da otplati ono što je dugovao svom gospodaru. Prema tekstu Matej 18, sluga je svom gospodaru dugovao 10.000 talanata. Jedan talanat iznosio je oko šest hiljada denarija. A jedan denarij je bio ono što bi prosečnom radniku bilo plaćeno za jedan dan rada (uporediti sa tekstom Matej 20,2). Dakle, prosečnom radniku bi trebalo 6.000 radnih dana da bi zaradio jedan talanat. Pretpostavimo, nakon obračuna slobodnih dana, da bi prosečan radnik mogao da radi 300 dana godišnje i da, na taj način, zaradi 300 denarija za godinu dana. Prema tome, prosečnom radniku bi trebalo otprilike dvadeset godina da otplati jedan talanat, koji se sastojao od 6.000 denarija ($6.000/300 = 20$). Da bi zaradio 10.000 talanata, dakle, prosečan radnik bi morao da radi 200.000 godina. Ukratko, sluga ne bi mogao nikad da otplati taj dug. Ipak, gospodar se smilovao na njega i dragovoljno mu oprostio tako ogroman dug.

Međutim, kada je taj sluga, kome je oprošteno, odbio da oprostí daleko, daleko manji dug od 100 denarija jednom od svojih kolega, i kada ga je poslao u tamnicu zbog tog duga, gospodar se razgnevio i opozvao svoje milosrdno oprostíenje. Taj sluga je izgubio pravo na ljubav i oprostíenje od svog gospodara. Mada Bogu nikad ne ponestaje saosećanja i milosrđa, čovek svakako može da odbaci, pa čak i izgubi pravo na prednosti Božjeg saosećanja i milosti.

Setite se šta je vama oprošteno i koliko vas košta to što vam je Isus oprostio. Šta bi to trebalo da nam kaže o praštanju drugima?

BESPLATNO STE DOBILI, BESPLATNO I DAJTE

Baš kao što taj sluga nikad ne bi mogao da otplati dug svom gospodaru, tako ni mi ne možemo da se odužimo Bogu. Nikad ne bismo mogli da zaradimo ili zaslužimo Božju ljubav. „Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas“ (Rimljanima 5,8). Kakva neverovatna ljubav! Kao što je u stihu 1. Jovanova 3,1 rečeno: „Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo!“

Međutim, ono što možemo i što bi trebalo da činimo jeste da što je moguće više odražavamo Božju ljubav prema drugima. Ako smo primili tako veliko saosećanje i oprostjenje, koliko bi više trebalo da pružamo saosećanje i oprostjenje drugima? Podsetimo se da je sluga izgubio pravo na gospodarevo saosećanje i oprostjenje zato što ih sam nije pružio svom kolegi, drugom slugi. Ako zaista volimo Boga, nećemo propuštati da odražavamo Njegovu ljubav prema drugima.

Pročitajte sledeće tekstove: Jovan 15,12; 1. Jovanova 3,16 i 1. Jovanova 4,7-12. Čemu nas ti odlomci uče kada je reč o odnosu između Božje ljubavi, naše ljubavi prema Bogu i ljubavi prema drugima?

Neposredno nakon stiha Jovan 15,12 Isus je rekao svojim učenicima: „Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam“ (Jovan 15,14). A šta im je to Isus zapovedao? Između ostalog, Isus je zapovedio njima (a i nama) da vole druge kao što On voli njih. Ovde i na drugim mestima Gospod nam zapoveda da volimo Boga i da volimo jedni druge.

Ukratko, treba da spoznamo da nam je oprošten beskrajn dug koji nikad ne bismo mogli da otplatimo, dug koji je još na krstu plaćen za nas. Shodno tome, trebalo bi da volimo i slavimo Boga i da živimo s ljubavlju i blagonaklonošću prema drugima. Kao što stih Luka 7,47 uči, onaj kome je mnogo oprošteno, mnogo voli, ali „kome se malo oprašta ima malu ljubav“. A ko među nama ne uviđa koliko mnogo mu je oprošteno?

Ako ljubav prema Bogu zahteva da volimo druge, trebalo bi hitno da prenosimo poruku o Božjoj ljubavi, i to i rečima i delima. Trebalo bi da pomažemo ljudima u njihovom svakodnevnom životu ovde i sada, i takođe da nastojimo da budemo provodnici Božje ljubavi i upućujemo ljude na Onoga ko im nudi obećanje večnog života na novom nebu i novoj zemlji – jednoj potpuno novoj tvorevini u odnosu na ovaj svet, koji je toliko oštećen i opustošen grehom i smrću, žalosnim plodovima odbacivanja Božje ljubavi.

Koje konkretne korake možete preduzeti da biste pokazali ljubav prema Bogu tako što ćete voleti druge? Šta biste mogli da učinite danas i u narednim danima da biste ljudima pokazali Božju ljubav i pozvali ih da (eventualno) uživaju u onome što podrazumeva imati obećanje o večnom životu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Put Hristu* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Preimućstvo molitve“, str. 93-104 (original).

„Iznesite Bogu svoje potrebe, radosti, žalosti, svoje brige i strahove. Vi Ga ne možete opteretiti, ne možete Ga zamoriti. On koji broji sve vlasi na vašoj glavi, nije ravnodušan prema potrebama svoje dece. 'Jer je Gospod milostiv i smiluje se' (Jakov 5,11). Njegovo srce puno ljubavi ganuto je našim žalostima, pa čak i našim kazivanjem o njima. Iznesite sve što zbu-
njuje vaš um. Za Njega ništa nije teško da ponese, jer On održava sve sve-
tove, On upravlja svim poslovima u vasioni. Ništa što se na bilo koji način
tiče našeg mira, za Njega nije suviše neznatno da to ne bi mogao zapaziti.
Nema nijednog poglavlja u našem iskustvu koje je suviše mračno da bi ga
On mogao pročitati. Nema nijedne nedoumice koja je preteška da bi je
On mogao razmrsiti. Nikakva nesreća ne pogađa ni najmanje od Njegove
dece, nikakva strepnja ne uznemirava dušu, nikakva radost je ne bodri,
nijedna iskrena molitva ne silazi sa usana, na koju naš nebeski Otac ne
obraća pažnju, ili se za nju neposredno ne interesuje. 'Isceľjuje one koji su
skrušena srca, i leči tuge njihov'e' (Psalmi 147,3). Veza između Boga i svake
duše toliko je posebna i potpuna, kao da ne postoji nijedna druga duša na
zemlji koja deli Njegovu budnu pažnju, nijedna druga duša za koju je On
dao svog ljubljenog Sina.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 100 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zadržite se na rečenici iz navedenog teksta: „Veza između Boga i svake duše toliko je posebna i potpuna, kao da ne postoji nijedna druga duša na zemlji koja deli Njegovu budnu pažnju, nijedna druga duša za koju je On dao svog ljubljenog Sina.“ Kakvu vam utehu to pruža i kako bi trebalo da živite svoj život, znajući da vam je Bog blizu i da se brine o vama? Kako možete naučiti da živite sa realnošću tog čudesnog obećanja? Zamislite kako bi bilo ako biste, iz dana u dan, zaista mogli da verujete u to.
2. U svetlu pouke za ovu sedmicu, kako razumete tekst Psalmi 103,17.18? Šta on otkriva kada je reč o tome da je Božja ljubav večna, ali da prednosti odnosa sa Njim ipak zavise od toga da li ćemo prihvatiti Njegovu ljubav?
3. Na koje načine saznanje o tome menja vaš odnos sa Bogom? Kako to utiče na način na koji razmišľjate o patnjama drugih ljudi?

Subota, 11. januar

UGODITI BOGU

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Luka 15,11-32; Sofonija 3,17; Efescima 5,25-28; Isaija 43,4; Rimljanima 8,1; Rimljanima 5,8; Marko 9,17-29.

Tekst za pamćenje: „Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spašće te; radovaće ti se veoma, umiriće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebe radi pjevajući“ (Sofonija 3,17).

Zamislite sledeći scenario: petogodišnje dete prilazi svom ocu sa loše upakovanim poklonom za Dan očeva i uzbuđeno mu ga predaje.

A sad zamislite da taj otac kaže: „Sine, nije mi stalo do tvog poklona. U krajnjoj liniji, nema ničega što bi ti mogao da mi daš, a da mi se sviđi. Šta god bi mogao da mi daš, mogu da nabavim i sam, i bilo šta što mi daješ ili je kupljeno mojim novcem ili je napravljeno od materijala koje sam ja platio. Zato zadrži svoj poklon. Nije mi potreban, niti ga želim. Ali, volim te u svakom slučaju.“

Uh!

Šta mislite o reakciji tog oca? Reči poput „bezdušno“, „hladno“ i „bezosećajno“ odmah padaju čoveku na um. Da li je to način na koji Bog nama odgovara? Možemo li mi zaista ugoditi Bogu? Koliko god da je teško zamisliti, čak i mi kao pala bića, iskvarena grehom i sklona zlu – da, mi možemo ugoditi Bogu! Drugim rečima, Bog ne gleda na nas, niti na darove koje Mu donosimo, sa stavom oca iz ove priče. Naprotiv, mi možemo ugoditi Bogu – ali samo kroz Hrista.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 18. januar.**

VREDNIJI NEGO ŠTO MOŽETE DA ZAMISLITE

Kao što smo videli u jednoj od prethodnih pouka, nema nikoga – čak ni najgoreg grešnika ili najgoreg zlikovca – koga Bog ne voli. I upravo zato što vrednuje ljude više nego što možemo i da zamislimo, Bog je nezadovoljan zbog greha, jer nas voli, a zna šta nam greh čini.

Pročitajte tekst Luka 15,11-32. Šta parabola o izgubljenom sinu otkriva o Božjoj samilosti i ljubavi? Koje upozorenje ona upućuje onima koji, kao onaj drugi sin, ostaju kod kuće?

U toj priči koju Isus iznosi, čovekov sin je rano zatražio svoje nasleđstvo, odbacujući praktično svog oca i njegov dom. Taj zabludeli sin zatim rasipa svoje nasleđstvo, zapada u siromaštvo i trpi glad u toj meri da zavidi svinjama koje jedu iz korita. Tada, setivši se da sluge u kući njegovog oca imaju više nego dovoljno hrane, odlučuje da se vrati kući u nadi da će postati sluga.

A ono što sledi je zaista moćno. Neki očevi bi odbili da prime takvog sina po njegovom povratku. „Uzeo si svoje nasleđstvo i presekao veze s mojom kućom. Tvoj dom više nije ovde.“ To bi bio logičan, čak i zdravorazumski stav, zar ne? U očima nekih roditelja, takav sin je otišao predaleko da bi bio primljen natrag, naročito kao sin.

Međutim, u ovoj paraboli, otac (koji predstavlja samog Boga) ne reaguje ni na jedan od tih načina. Umesto toga, „kad je (taj zabludeli sin) još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potrčavši zagrlji ga i cjeliva ga“ (Luka 15,20). Mada se u to vreme smatralo nedovoljno dostojanstvenim da domaćin kuće trči nekome u susret, ovaj otac je, u svojoj velikoj samilosti, istrčao u susret svom sinu, i što je još šokantnije, primio ga nazad u svoj dom, pa je čak napravio i zabavu u njegovu čast, čime je pružio naznaku o velikoj Božjoj samilosti prema svakom svojeglavom pojedinu, i zadovoljstvu koje kod Njega izaziva povratak kući makar i jedne jedine osobe. Kakve li slike našeg Boga!

Interesantna je reakcija drugog sina. Zašto je ta reakcija zapravo toliko ljudska i, makar delimično, zasnovana na osećaju za pravičnost, a takođe i toliko razumljiva? Čemu nas, međutim, taj deo priče uči o tome kako ljudsko shvatanje pravičnosti ne doseže dubinu evanđelja kao ni Božje ljubavi prema nama?

VESELJE S PESMOM

Koliko god je to teško zamisliti, Bog svaku osobu smatra neprocenjivo vrednom, zbog čega se raduje spasenju i jedne jedine duše.

Pročitajte stih Sofonija 3,17. Kako taj stih rasvjetljava parabolu o izgubljenom sinu?

Stih Sofonija 3,17 naglašeno prikazuje Božje oduševljenje Njegovim iskupljenim narodom. Gotovo svaka reč za radost i ushićenje koja postoji u jevrejskom jeziku upakovana je u taj jedan stih, koji opisuje Božje uživanje u Njegovom iskupljenom narodu. Skoro kao da nijedan od tih izraza sam po sebi nije dovoljan da opiše razmere Božjeg zadovoljstva koje je Bog osećao tog dana.

Zapazite takođe gde se, prema tom stihu, Bog nalazi – „usred“ svog naroda. Do pomirenja koje izvire iz odnosa ljubavi, dolazi u neposrednom Božjem prisustvu. Poput onog oca koji, kad ugleda sina izdaleka, trči ka njemu – ovde je Bog usred svog naroda.

U stihu Isaija 62,4 upotrebljen je sličan slikoviti prikaz u vidu analogije sa brakom. Prema stihu Isaija 62,4 Božji narod će se zvati „Hephzibah“, što znači „Milina moja“, a zemlja će se zvati „Beulah“, što znači „Udata“. Zašto? Zato, kaže tekst, što „ćeš biti mio Gospodu i zemlja će tvoja biti udata“. Sam vrhunac Božje radosti rezervisan je za dan obnovljenja, kada će On primiti svoj narod i radovati nam se, kao što se onaj otac radovao svom izgubljenom sinu.

Pročitajte Efescima 5,25-28. Šta nam to govori o vrsti ljubavi koju smo i mi pozvani da pokazujemo?

U tom odlomku muževi se podstiču da vole svoje žene „kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju“, a takođe i da ih vole „kao svoja tjelesa“ (Efescima 5,25.28). Ovi tekstovi ne samo da ističu tu vrstu nesebične i požrtvovane ljubavi koju muž treba da ima prema svojoj ženi, već takođe pokazuju da sam Hristos voli svoj narod (crkvu) kao *deo sebe samog*.

UGODITI BOGU?

Kako je moguće da Bog univerzuma uživa u običnim ljudima, nestalnim grumenčićima protoplazme na jednoj sićušnoj planeti unutar verovatno beskrajnog svemira? Kako je moguće da su ljudi toliko važni Vrhovnom Biću, koje je svemoćno i kojem ništa ne treba? Ova pitanja se mogu raščlaniti na dva aspekta. Prvo, čime bi se i sam Bog mogao oduševiti? Drugo, kako bi ljudi mogli da Mu donesu zadovoljstvo, posebno s obzirom na našu grešnost? Prvi aspekt tih pitanja je tema današnjeg, a drugi sutrašnjeg proučavanja.

Pročitajte sledeće tekstove: Isaija 43,4; Psalmi 149,4 i Priče 15,8,9. Šta nam oni govore o Božjem oduševljenju Njegovim narodom?

Kao što smo delimično videli juče, Bog može biti zadovoljan ljudima, jer On voli ljude na način koji uzima u obzir njihove najbolje interese, kao što bi postupio svako ko voli i kome je stalo do drugih.

Nasuprot tome, Bog je nezadovoljan svojim narodom kad ovaj čini zlo. Zaista, tekst Priče 15,8.9 uči da, dok su „žrtva“ i „put“ zlih „gad Gospodu“, „molitva pravednih ugodna mu je“ i On „ljubi“ onoga „ko ide za pravdom“. Taj odlomak pokazuje ne samo da je Bog nezadovoljan zlom, već i da uživa u dobroti. To dovodi božansko zadovoljstvo i Njegovu ljubav u direktnu paralelu, pokazujući duboku povezanost između Božje ljubavi i Njegovog užitka, što se vidi u celom Svetom pismu.

Prema stihu Psalmi 146,8 „Gospod ljubi pravednike.“ Tekst 2. Korinćanima 9,7 dodaje: „Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje.“ Međutim, zapazite najpre šta ti tekstovi ne kažu. Oni ne kažu da Bog voli *samo* pravednike ili *samo* radosne davaoce. Bog voli svakoga. Ipak, da bi ti tekstovi uopšte nešto prenosili, to mora da znači da Bog „pravednike“ i „radosne davaoce“ voli u nekom posebnom smislu. Ono što smo videli u tekstu Priče 15,8.9 pruža nam nagoveštaj o tome – Bog voli ove i neke druge ljude u smislu da je zadovoljan njima.

Pomislite koliko nebo i zemlja mora da su tesno vezani kada Bog, Tvorac svemira, može da bude tako prisno, čak i emotivno, povezan s nama. Kakvu nadu bi trebalo da vam pruži ta neverovatna pomisao, posebno ako prolazite kroz neki težak period?

ŽIVO KAMENJE

Kako to da mi, kao pala, grešna bića, možemo ugoditi svetom Bogu?

Pročitajte Rimljanima 8,1 i Rimljanima 5,8. Čemu nas ti tekstovi uče o našem položaju pred Bogom?

Bog daruje blagodat ljudima pre bilo kakvog ljudskog odgovora. Pre nego što išta kažemo ili učinimo, Bog dopire do nas i pruža nam priliku da prihvatimo ili odbacimo Njegovu ljubav. Kao što Rimljanima 5,8 kaže: „Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas“ (uporedite sa stihom Jeremija 31,3). I mi možemo biti pomireni sa Bogom, pa čak i ugodni u Njegovom očima putem vere, a na osnovu dela našeg Iskupitelja.

Pročitajte tekst 1. Petrova 2,4-6 i uporedite ga sa Jevrejima 11,6. Šta nam to govori o tome kako možemo ugoditi Bogu?

Bez Božje intervencije, pali ljudi nisu u stanju da Mu prinesu bilo šta vredno. Ali Bog je, u svojoj blagodati i milosti, obezbedio način na osnovu Hristovog dela. Konkretno, „kroz Isusa Hrista“ mogu se prinositi „duhovne žrtve koje su Bogu ugodne“ (1. Petrova 2,5, SSP). Premda „bez vjere nije moguće ugoditi Bogu“ (Jevrejima 11,6), na osnovu Hristovog posredničkog delovanja, Bog će vernike „usavršiti“ „u svakome djelu dobrom, da učinite volju njegovu, čineći u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin“ (Jevrejima 13,21). Oni koji verom odgovaraju Bogu smatraju se pravednim u Njegovim očima zahvaljujući posredovanju Isusa Hrista, čija je pravednost jedino prihvatljiva. Ti koji odgovore na Božje ljubazne ponude smatraju se dostojnim zahvaljujući Hristovom posredovanju (Luka 20,35), i On ih preobražava u svoje obličje (1. Korinćanima 15,51-57; 1. Jovanova 3,2). Božje iskupljujuće delo ne obavlja se samo *za nas*, već i *u nama*.

Zašto je ideja o Hristu koji posreduje za vas na nebu tako ohrabrujuća?

DOSTOJAN CILJ

Pod okriljem Božje milosti i Njegovog posredovanja, Bog nalazi zadovoljstvo čak i u najmanjem pozitivnom odgovoru na Njegovu ljubav. Preko Onoga ko je jedini dostojan ljubavi i koji je sam savršeno pravedan, svako od nas se može smatrati pravednim i ubrojanim među Božje najmilije, koji će živeti s Njim u savršenoj ljubavi kroz svu večnost. To je velika nada u iskupljenje, koja podrazumeva Hristovo delo za nas na nebu.

Ali, možda se pitate, da li to uključuje čak i mene? *Šta ako nisam dovoljno dobar? Šta ako strahujem da nemam dovoljno vere?*

Pročitajte tekst Marko 9,17-29. Kako Bog odgovara čoveku u tom priči? Koliko vere je dovoljno?

Učenici nisu uspjeli da isteraju demona, i činilo se da je svaka nada izgubljena. Ali Isus je došao i rekao tom ocu: „Ako možeš vjerovati: sve je moguće onome koji vjeruje“ (Marko 9,23). A otac je, uplakan, odgovorio: „Vjerujem, Gospode! pomози momemu nevjerju!“ (Marko 9,24).

Zapazite da Isus tom čoveku nije rekao: „Vrati se kod mene kad budeš imao više vere.“ Umesto toga, čovekov vapaj „Pomози momemu nevjerju“ bio je dovoljan.

Bez vere je nemoguće ugoditi Bogu (Jevrejima 11,6), a ipak Isus prihvata i najmanju veru, i mi verom možemo (putem Hristovog posredovanja) biti Njemu po volji. Na osnovu vere i zahvaljujući Hristovom delovanju u našu korist, mi možemo odgovoriti na način koji Boga čini zadovoljnim, baš kao što je otac zadovoljan kada mu dete donese poklon koji je inače bezvredan.

Dakle, trebalo bi da sledimo Pavlov savet i postavimo sebi cilj da ugodimo Bogu (2. Korinćanima 5,9,10; uporediti sa: Kološanima 1,10; 1. Solunjanima 4,1; Jevrejima 11,5). I trebalo bi da tražimo od Boga da preoblikuje naše interese kako bi obuhvatili najbolje interese onih koje volimo, i da uveća našu ljubav tako da dopre do drugih. „Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Čašču jedan drugoga većeg činite. Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako. Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike“ (Rimljanima 12,10-13).

Ako nas Bog prihvata preko Hrista, koliko bi više mi trebalo da prihvatamo druge? Kakvu svetlost na tu ideju bacaju zapovest da volimo druge kao same sebe (3. Mojsijeva 19,18; Matej 22,39) i zlatno pravilo da postupamo prema drugima onako kako bismo voleli da se postupa prema nama?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Čežnja vekova* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Da se ne plaši srce vaše“, str. 662-680 (original).

„Gospod je razočaran kada se Njegova deca malo cene. On želi da Njegovo izabrano nasljedstvo ceni sebe prema ceni kojom ih je On procenio. Bog ih je želeo, inače ne bi poslao svoga Sina da ih iskupi u tako skupom poduhvatu. On ima zadatak za njih i veoma je zadovoljan kada od Njega najviše traže u želji da proslave Njegovo ime. Oni mogu mnogo da očekuju, ako imaju veru u Njegova obećanja.

Međutim, moliti se u Hristovo ime znači mnogo. To znači da moramo da usvojimo Njegov karakter, ispoljimo Njegov duh i činimo Njegova dela. Spasiteljevo obećanje je dato uslovno. 'Ako imate ljubav k Meni', kaže On, 'zapovesti Moje držite'. On spasava ljude ne u grehu, nego od greha, a oni koji Ga vole, pokazaće svoju ljubav kroz poslušnost.

Svaka prava poslušnost dolazi iz srca. To znači celim srcem raditi sa Hristom. Ako želimo, On će se tako izjednačiti sa našim mislima i ciljevima, tako dovesti naša srca i umove u sklad sa svojom voljom, da ćemo slušajući Njega u stvari postupati u skladu sa svojim prirodnim podsticajima. Volja, očišćena i posvećena, naći će svoje najuzvišenije zadovoljstvo u službi Njemu. Kada upoznamo Boga, onako kako imamo prednost da Ga upoznamo, živjećemo životom stalne poslušnosti. Kroz poštovanje Hristovog karaktera i zajednicu sa Bogom, greh će nam postati mrzak.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 668 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta bi moglo da znači „primati nesebično“? Šta mislite kakav će biti odnos između primanja i davanja na nebu i na novoj zemlji?
2. Došavši iz udaljenih delova svemira – dalje možda i od prostora do kojih najoštrije oko Džejms Veb svemirskog teleskopa može da dopre – nebeski glasnici su nazvali proroka Danila *camudot*, „voljenim, poželjnim, dragim“. I učinili su to tri puta. U stihu Danilo 9,23, Gavrilo kaže ki *camudot atah*, „jer si mio“. U stihu Danilo 10,11, nebesko biće (možda opet Gavrilo) oslovljava ga sa *iš camudot*, „mili čovječe“, izrazom koji se kasnije ponavlja (Danilo 10,19). Razmislite šta to govori o Bogu i o tome koliko nam je On blizu. Kakvu nadu možete crpeti za sebe iz te zadivljujuće istine?
3. Kako su primeri heroja vere o kojima se govori u tekstu Jevrejima 11 povezani sa sadržajem pouke za ovu sedmicu? Konkretno, šta nam takvi primeri otkrivaju kad je reč o tome kako čovek može verom „ugoditi Bogu“? Šta možete naučiti i primeniti u svom svakodnevnom životu iz takvih primera vere i odanosti?

BOG JE VATREN I SAOSEĆAJAN

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Psalmi 103,13; Isaija 49,15; Osija 11,1-9; Matej 23,37; 2. Korinćanima 11,2; 1. Korinćanima 13,4-8.

Tekst za pamćenje: „Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja neću zaboraviti tebe“ (Isaija 49,15).

Na emocije se često gleda kao na nešto nepoželjno, nešto što treba izbegavati. Za neke ljude, emocije su suštinski iracionalne, tako da dobrog muškarca ili ženu ne bi opisali kao „emotivne“. U delu drevne grčke filozofije ideja o „racionalnom“ čoveku, koji se (uglavnom) ne prepušta strastima i koji vlada svojim osećanjima putem hladnokrvnog razuma, ceni se kao ideal.

Tačno je da neobuzdane emocije mogu biti problematične. Međutim, Bog je stvorio ljude sa sposobnošću da osećaju, a i On sam se u celom Svetom pismu prikazuje kao neko ko doživljava duboke emocije. A ako Bog može da doživi tako duboka osećanja, kao što Biblija dosledno prikazuje, onda emocije ne mogu biti suštinski loše ili iracionalne – jer je Bog Biblije savršeno dobar i poseduje savršenu mudrost.

Zapravo, ima prelepih istina koje se mogu prikupiti iz spoznaje da je Božja ljubav prema nama duboko emotivna, ali uvek uz upozorenje da Božju ljubav (emotivnu ili kakvu god), iako je savršena, ne treba smatrati identičnom sa emocijama kakve ljudi doživljavaju.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 25. januar.**

VIŠE OD MAJČINE LJUBAVI

Verovatno najveća ljubav poznata ljudskom iskustvu je ljubav roditelja prema svom detetu. Biblija često koristi sliku odnosa roditelj-dete da bi dočarala Božju neverovatnu samilost prema ljudima, naglašavajući da je Božja samilost nesrazmerno veća čak i od najdubljeg i najlepšeg ljudskog izraza istog osećanja.

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 103,13; Isaija 49,15 i Jeremija 31,20. Šta nam ti prikazi govore o prirodi i dubini Božje samilosti?

Prema tim tekstovima, Bog se prema nama odnosi kao prema svojoj ljubljenoj deci, i voli nas kao što dobri otac i majka vole svoju decu. Čak i ako bi, kao što stih Isaija 49,15 objašnjava, majka mogla da zaboravi „porod svoj“ ili „da se ne smiluje na čedo utrobe svoje“, Bog nikad ne zaboravlja svoju decu, i Njegovo milosrđe nikad ne prestaje (Plać 3,22).

Značajno je zapaziti da se za jevrejski izraz *raham*, upotrebljen za *samilost* ovde i u mnogim drugim tekstovima koji opisuju Božju izobilnu, saosećajnu ljubav, smatra da je izveden iz jevrejskog naziva za matericu (*rehem*). Otuda, kao što su naučnici primetili, Božja samilost je „majčinska ljubav koja je poput materice“. Zaista, to je enormno veće od bilo kakve ljudske samilosti, čak i samilosti majke prema svom novorođenčetu.

Prema stihu Jeremija 31,20, Bog gleda na svoj zavetni narod kao na „milog sina“ i „dete predrago“, uprkos činjenici da su se oni često bunili protiv Njega i žalostili Ga. I pored toga, Bog izjavljuje: „Srce (je) moje ustreptalo njega radi“ i „doista ću se smilovati na nj“. Izraz preveden kao *smilovati* ovde je isti izraz upotrebljen ranije za božansku *samilost* (*raham*). Zatim, izraz „srce (je) moje ustreptalo“ može se doslovno prevesti kao: „Moja utroba se uskomešala.“ Taj opis božanskih emocija služi se izrazito „visceralnim“ jezikom (koji se odnosi na utrobu, unutrašnje organe), što ukazuje na izuzetnu dubinu Božje saosećajne ljubavi prema svom narodu. Čak i uprkos njihovom neverstvu, Bog nastavlja da pokazuje izobilno saosećanje i milosrđe prema svom narodu, i to mimo svih razumnih očekivanja.

Za neke od nas, uviđanje da je Božja samilost prema nama poput samilosti oca ili majke punih ljubavi, duboko je utešno. Međutim, neki ljudi se možda bore da to shvate, jer im njihovi roditelji nisu pokazivali ljubav. Na koje druge načine bi njima mogla da se otkrije Božja samilost?

LJUBAV OD KOJE UZDRHTI UTROBA

Nemerljive dubine Božje saosećajne ljubavi prema čovečanstvu postaju očigledne u Knjizi proroka Osije. Bog je naložio proroku Osiji: „Idi, oženi se bludnicom, i rodi djecu bluda, jer se zemlja predade bludničanju otstupivši od Gospoda“ (Osija 1,2). Ali kasnije, u 11. poglavlju, Osija opisuje Božji odnos sa Njegovim narodom, služeći se metaforom oca punog ljubavi prema svom detetu.

Pročitajte tekst Osija 11,1-9. Kako slikoviti prikazi u tim stihovima živo dočaravaju način na koji Bog voli svoj narod i brine o njemu?

Božja ljubav prema svom narodu poredi se sa nežnom naklonošću roditelja prema detetu. Sveto pismo se služi slikama učenja malog deteta da hoda, nošenja voljenog deteta u naručju, negovanja i davanja hrane, i drugih primera nežnog staranja prema narodu. Sveto pismo takođe tvrdi da je Bog „nosio“ svoj narod, baš „kao što čovjek nosi sina svojega“ (5. Mojsijeva 1,31). I „ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi“ i „podiže ih i nosi ih sve vrijeme“ (Isaija 63,9).

Za razliku od Božje nepokolebljive ljubavi, Njegov narod je često bio neveran, čime je na kraju odgurnuo Boga i, navukavši na sebe sud, duboko Ga ožalostio. Bog je saosećajan, ali nikad nauštrb pravde. (Kao što ćemo videti u jednoj od kasnijih lekcija, ljubav i pravda idu zajedno.)

Da li ste ikada bili toliko uznemireni zbog nečega da vam se grčilo u stomaku? To je ta vrsta slika koje su korišćene za dubinu Božjih emocija prema Njegovom narodu. Slika nečijeg ustreptalog srca i saosećanja koje se rasplamsava predstavlja idiomatski jezik dubokih emocija, koji se koristi i za Boga i za ljude.

Ta slika saosećanja koje se rasplamsava (*kamar*), upotrebljena je u slučaju dve žene koje su došle pred Solomona, od kojih je svaka za istu bebu tvrdila da je njena. Kad je Solomon naredio da se beba raseče na pola (bez namere da zaista povredi dete), ta slika je dočarala emotivnu reakciju *prave majke* (1. O carevima 3,26; uporediti sa stihom 1. Mojsijeva 43,30).

Svako ko je ikada bio roditelj zna o čemu ta pouka govori. Nijedna druga ovozemaljska ljubav nije joj ni približna. Kako nam to pomaže da razumemo realnost Božje ljubavi prema nama, i koju utehu možemo i treba da crpemo iz tog razumevanja?

ISUSOVA SAMILOST

U Novom zavetu se koristi ista vrsta slikovitog izražavanja kao i u Starom da bi se opisala Božja samilost. Pavle za Oca kaže da je „otac milosti i Bog svake utjehe“ (2. Korinćanima 1,3). Zatim, u Efescima 2,4 on objašnjava da je Bog „bogat u milosti“ i da spasava ljude „za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama“.

Sam Hristos u raznim parabolama više puta koristi izraze koji ukazuju na „visceralne“ emocije od kojih se utroba grči, da bi opisao Očevu samilost (Matej 18,27; Luka 10,33; Luka 15,20). A isti jezik koji prikazuje božansku samilost u Starom i Novom zavetu, upotrebljen je takođe u Evanđeljima, kako bi dočarao Isusove saosećajne odgovore onima koji su u nevolji.

Pročitajte sledeće stihove: Matej 9,36; Matej 14,14; Marko 1,41; Marko 6,34 i Luka 7,13. Pogledajte takođe Matej 23,37. Kakvu svetlost ti stihovi bacaju na to kako je Hristos bio ganut ljudskim nevoljama?

U više navrata u Evanđeljima, za Hrista se kaže da je bio pokrenut samilošću prema ljudima u nevolji ili onima kojima je trebala pomoć. A On nije samo saosećao s njima, već je i zadovoljavao potrebe ljudi.

I da – Isus je i plakao nad svojim narodom. Možemo zamisliti suze u Hristovim očima dok posmatra grad i kaže: „Koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliće svoje pod krila, i ne htjeste!“ (Matej 23,37). Ovde vidimo da se Hristova jadikovka blisko poklapa sa žaljenjem Boga opisanim na mnogo mesta u Starom zavetu. Zapravo, mnogi proučavaoci Biblije primećuju da je slika ptice koja se brine o svojim mladima nešto što se na drevnom Bliskom istoku koristilo samo kao slika božanstva. U ovom stihu mnogi vide aluziju na sliku iz teksta 5. Mojsijeva 32,11, koja prikazuje Boga kao pticu koja nadleće svoje mladunce, čuva ih i brine o njima.

Ipak, nema većeg primera Božje saosećajne ljubavi prema nama od samog Isusa – koji je dao sebe za nas u činu vrhunskog ispoljavanja ljubavi. Ali Hristos nije samo savršena slika Boga. On je takođe i savršeni uzor čoveka. Kako možemo svoj život oblikovati po ugledu na Hristov, obraćajući posebnu pažnju na potrebe drugih i, na taj način, ne samo propovedati o Božjoj ljubavi već je i pokazivati na opipljive načine?

LJUBOMORNI BOG?

Bog Biblije je „milosrdni Bog“. Na jevrejskom jeziku, Bog se naziva *el rahum* (5. Mojsijeva 4,31). Pojam „el“ znači „Bog“, a *rahum* je drugačiji oblik korena za *samilost* (*raham*). Ipak, za Boga se ne kaže samo da je milosrdan, već i ljubomoran Bog, *el kana*. Kao što 5. Mojsijeva 4,24 kaže: „Gospod Bog tvoj (je) oganj koji spaljuje i Bog koji revnuje (doslovno: ljubomorni Bog, *el kana*).“ (Videti sledeće stihove: 5. Mojsijeva 4,24; 5. Mojsijeva 6,15; Isus Navin 24,19; Naum 1,2.)

Stih 1. Korinćanima 13,4 tvrdi da „ljubav ne zavidi“ (u nekim prevodima na engleskom: „ljubav nije ljubomorna“ [RSV]). Kako je onda moguće da je Bog „ljubomorni Bog“? Pročitajte 2. Korinćanima 11,2 i razmotrite na koje sve načine je Božji narod pokazivao neverstvo prema Njemu u svim biblijskim narativima (videti, na primer, stih Psalmi 78,58). Kakvu svetlost ti odlomci bacaju na razumevanje božanske „ljubomore“?

Božja „ljubomora“ se često pogrešno shvata. Ako za nekoga kažete da je ljubomoran muž ili ljubomorna žena, verovatno ne mislite da je to kompliment. Pojam *ljubomora* često ima negativne konotacije u mnogim jezicima. Međutim, u Bibliji, božanska ljubomora nema negativne konotacije. To je opravdana žudnja muža koji voli, da ima ekskluzivnu vezu sa svojom ženom.

Mada postoji vrsta ljubomore koja je u suprotnosti sa ljubavlju (1. Korinćanima 13,4), prema stihu 2. Korinćanima 11,2 postoji i dobra i pravedna „ljubomora“. Pavle govori o tome kao o „Božjoj revnosti“ (u nekim prevodima – „pobožnoj ljubomori“, 2. Korinćanima 11,2). Božja ljubomora je jedino i uvek pravedna vrsta ljubomore i o njoj je bolje govoriti kao o Božjoj vatrenoj ljubavi prema svom narodu.

Božja vatrenost (ili strast – *kana*) prema Njegovom narodu proističe iz Njegove duboke ljubavi prema njima. Bog želi ekskluzivan odnos sa svojim narodom – On jedini treba da bude njihov Bog. Ipak, Bog je često prikazan kao prezreni ljubavnik, kome je ljubav neuzvraćena (videti Osija 1-3; Jeremija 2,2; Jeremija 3,1-12). Dakle, Božja „ljubomora“ ili „revnost“ nikad nije neizazvana, već je uvek odgovor na neverstvo i zle ljude. Božja ljubomora (ili „vatrena ljubav“) nema negativne konotacije kao ljudska ljubomora. To nikad nije zavidna, već uvek ispravna i pravedna želja za ekskluzivnim odnosom sa Njegovim narodom i za njihovo dobro.

Kako možemo naučiti da odražavamo tu istu vrstu dobre „ljubomore“ prema drugima, kakvu Bog pokazuje prema nama?

SAOSEĆAJAN I VATREN

Bog Biblije je saosećajan i vatren, i te božanske emocije su vrhunski ovaploćene u Isusu Hristu. Bog je saosećajan (uporediti sa stihovima Isaija 63,9; Jevrejima 4,15), duboko pogođen jadima svog naroda (Sudije 10,16; Luka 19,41), i spreman da sasluša, odgovori i uteši (Isaija 49,10.15; Matej 9,36; Matej 14,14).

Pročitajte tekst 1. Korinćanima 13,4-8. Na koje načine nas taj odlo- mak poziva da odražavamo Božju saosećajnu i zadivljujuću ljubav u svojim odnosima sa drugima?

Mi čeznemo da budemo u vezi sa ljudima koji su oličenje one vrste ljubavi kakva je opisana u tekstu 1. Korinćanima 13,4-8. Ali koliko često nastojimo da postanemo ta vrsta osobe prema drugima? Mi ne možemo sami sebe naterati da dugo trpimo i budemo milokrvni, da ne zavidimo i ne budemo uobraženi, grubi i sebični. Ne možemo u sebi uobličiti ljubav koja „sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi“ i „nikad ne prestaje“ (1. Korinćanima 13,7.8). Takva ljubav može da se ovaploti u našem živo- tu samo kao plod Svetog Duha. I slava neka je Bogu što Sveti Duh izliva Božju ljubav u srca onih koji su, verom, u Hristu Isusu (Rimljanima 5,5).

Na koje praktične načine bismo mogli, blagodaću Božjom i silom Sve- tog Duha, da odgovorimo i da odražavamo Božju duboko emotivnu, ali uvek savršeno pravednu i razumnu ljubav? Prvo, jedini prikladan odgovor je obožavanje Boga koji je ljubav. Drugo, na Božju ljubav treba da odgo- vorimo aktivnim pokazivanjem saosećanja i dobronamerne ljubavi prema drugima. Ne treba samo da nalazimo utehu u našoj hrišćanskoj veri, već i da budemo motivisani da tešimo druge. Konačno, treba da priznamo da ne možemo sami promeniti svoje srce, već da jedino Bog to može.

Stoga, zamolimo Boga da nam da novo srce za Njega i za druge – čistu i pročišćujuću ljubav koja uzdiže ono što je dobro i uklanja plevu iznutra.

Neka naša molitva bude da nas „Gospod... umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima... Da bi se utvrdila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem“ (1. Solunjanima 3,12.13).

Zašto je umiranje sebi, sebičnosti i pokvarenosti našeg prirodnog srca jedini način da pokažemo tu vrstu ljubavi? Koje izbore treba da napravimo da bismo bili u stanju da umremo tom vrstom smrti?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Misli sa Gore blagoslova* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Blaženstva“, str. 6-44 (original).

„Svi koji osećaju veliko siromaštvo svoje duše i shvataju da nikakvog dobra nemaju u sebi, mogu dobiti pravednost i snagu gledanjem u Isusa. On kaže: 'Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni' (Matej 11,28). On nas moli da svoje siromaštvo zamenimo bogatstvom Njegove milosti. Mi nismo dostojni Božje ljubavi, ali Hristos, naš Jemac, dostojan je nje i može da spase sve koji dolaze Njemu. Bez obzira kakvo je bilo naše iskustvo iz prošlosti, bez obzira na naše obeshrabrujuće trenutne okolnosti, ako dođemo Isusu takvi kakvi jesmo, slabi, bespomoćni i očajni, naš milostivi Spasitelj izaći će nam daleko u susret, zagrliti nas rukama svoje ljubavi i ogrnuti plaštem svoje pravednosti. On nas predstavlja Ocu odevene u belu odeću Njegovog karaktera. On se zalaže za nas pred Bogom govoreći: Ja sam zauzeo mesto ovog grešnika. Ne gledaj to zalutalo dete, već gledaj Mene. Koliko god sotona glasno govorio protiv nas, optužujući nas za greh i polažući na nas pravo kao na svoj plen, Hristova krv govori mnogo snažnije.“ – Elen G. Vajt, *Misli sa Gore blagoslova*, str. 8, 9 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Pogledajte šta nadahnuće kaže o tome kako smo mi, zahvaljujući Isusu, predstavljeni Ocu. „On nas predstavlja Ocu odevene u belu odeću Njegovog karaktera.“ Bez obzira koliko se ponekad možemo obeshrabriti zbog svojih mana i nedostataka, ili koliko često ne odražavamo prema drugima tu vrstu ljubavi koju Bog izliva na nas, zašto se moramo uvek vraćati toj divnoj vesti da smo prihvaćeni od Oca zato što nas Isus „predstavlja Ocu odevene u belu odeću Njegovog karaktera“?
2. Zamislite kako mora da se osećala ona majka u slučaju kad su dve žene izašle pred Solomona, i svaka je za istu bebvu tvrdila da je to njeno dete. Razmotrite ponovo taj jezik emocija opisan u stihu 1. O carevima 3,26. Kakvu svetlost to baca na istu vrstu izraza upotrebljenih da se opišu Božja osećanja prema Njegovom narodu u stihu Osija 11,8?
3. Svugde u Evandeljima vidimo da je Isus često bio ganut potrebama ljudi. I šta je radio? Postupao je tako što je odgovarao na ljudske potrebe. Na koje načine vi kao pojedinac, ili možda čak i vi kao razred, možete zadovoljiti potrebe onih kojima je potrebna uteha?

GNEV BOŽANSKE LJUBAVI

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Psalmi 78; Jona 4,1-4; Matej 10,8; Matej 21,12.13; Jeremija 51,24.25; Rimljanima 12,17-21.

Tekst za pamćenje: „Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, često ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje“ (Psalmi 78,38).

Mada se Božja samilost često slavi, mnogi nalaze da je pomisao na Njegov gnjev uznemirujuća. Ako je Bog ljubav, oni smatraju da ne bi trebalo nikada da ispoljava gnjev. Takvo shvatanje je, međutim, pogrešno. Jer, Njegov gnjev proističe direktno iz Njegove ljubavi.

Neki tvrde da je starozavetni Bog – Bog gneva, dok je novozavetni Bog – Bog ljubavi. Međutim, postoji samo jedan Bog i On se otkriva kao jedan te isti u oba Zaveta. Bog koji je ljubav gnevi se na zlo, i to upravo *zato* što On jeste ljubav. Sam Isus je ispoljio veliki gnjev protiv zla, i Novi zavet u više navrata uči o pravednom i primerenom gnevu Božjem.

Božji gnjev je uvek Njegov pravedan i pun ljubavi odgovor na zlo i nepravdu. Božanski gnjev je opravdano negodovanje pokrenuto savršenom dobrotom i ljubavlju, koje zahteva procvat svega stvorenog. Božji gnjev je jednostavno primereni odgovor ljubavi na zlo i nepravdu. Shodno tome, zlo izaziva Boga na revnost u korist žrtava zla, a protiv njegovih počinitelaca. Božanski gnjev je, dakle, samo još jedan izraz božanske ljubavi.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 1. februar.**

OŽALOŠĆEN ZLOM

Bog Biblije voli pravdu, a mrzi zlo. Greh i zlo ga, dakle, podstiču na revnost – revnost koja se ispoljava u korist onih koji su potlačeni i zlostavljani, čak i u slučajevima kada nečije zlo pogađa pre svega njega samog. Bog mrzi zlo zato što zlo uvek povređuje Njegova stvorenja, čak i ako ga ona sama sebi nanose. U biblijskim narativima Božji gnev je uvek iznova izazvan nečim što izučavaoci Biblije nazivaju „ciklusom pobune“. Taj ciklus se odvija na sledeći način:

Narod se buni protiv Boga i čini zlo, ponekad čak i tako grozna zlodela kao što je žrtvovanje dece i druge gadosti koje su označene kao zle u Njegovim očima.

- Bog se povlači u skladu sa odlukama naroda.
- Narod biva ugnjetavan od stranih naroda.
- Narod vapi Bogu tražeći izbavljenje.
- Bog milostivo izbavlja narod.
- Narod se ponovo buni protiv Boga, često još strašnije nego ranije.

Međutim, uprkos tom ciklusu nečuvenog zla i neverstva, Bog se s ljudskim neverstvom uvek iznova suočava sa beskrajnom vernošću, stpljivim podnošenjem, neverovatnom blagodaću i dubokom samilošću.

Pročitajte tekst Psalmi 78. Šta nam on govori o Božjem odgovoru na ponovljene pobune Njegovog naroda?

Prema Bibliji, ljubav i pravda su uzajamno isprepleteni. Božanski gnev je primereni odgovor ljubavi na zlo, jer zlo uvek povređuje nekoga koga Bog voli. Nema nijednog primera u Svetom pismu u kom je Bog proizvoljno ili nepravedno gnevan ili ljut.

I mada Ga je Njegov narod stalno napuštao i izdavao, Bog je vekovima strpljivo nastavljao da im pruža samilost iznad svih razumnih očekivanja (Nemija 9,7-33), pokazujući na taj način neshvatljivu dubinu svog strpljivog saosećanja i svoje milosrdne ljubavi. Zaista, prema stihu Psalmi 78,38, Bog „bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, često ustavljaše gnjev svoj, i ne podizaše sve jarosti svoje“.

Sigurno ste nekada bili ljuti zbog zla učinjenog drugima. Kako vam to osećanje pomaže da bolje razumete Božji gnev prema zlu?

BOG JE SPOR NA GNEV

Bog se ljuti na zlo jer je On ljubav. Bog je toliko saosećajan i blagonaklon da Ga je jedan biblijski prorok čak ukorio zato što je previše milostiv!

Podsetite se priče o Joni i razmislite o Joninoj reakciji na Božje saosećajno oprostjenje Ninevljanima u tekstu Jona 4,1-4. Šta nam to govori o Joni, a šta o Bogu? (Videti takođe Matej 10,8.)

Jonina reakcija je poučna iz dva osnovna razloga. Prvo, ona pokazuje Joninu sopstvenu tvrdokornost srca. Toliko je mrzeo Asirce zbog onoga što su učinili Izraelu da nije želeo da im Bog ukaže bilo kakvu milost.

Kakva je to pouka za nas! Moramo biti pažljivi i čuvati se da ne zauzmemo isti takav stav, koliko god on bio razumljiv. Od svih ljudi, oni koji su primili Božju blagodat trebalo bi prvi da priznaju koliko je ta blagodat nezaslužena i da, shodno tome, budu spremni da je pruže drugima.

Drugo, Jonina reakcija dodatno potvrđuje u kojoj meri su Božja samilost i blagodat srž Njegovog karaktera. Joni je Božja milost bila toliko poznata da je – upravo zato što je Bog „milostiv i žalostiv“ i „spor na gnjev i obilan milosrđem“ (Jona 4,2) – znao da će se On smilovati, i da neće izvršiti sud nad Ninivom. Bog postupava pravedno i milostivo prema svim ljudima i narodima.

Jevrejski izraz preveden kao „spor na gnjev“ ili „dugotrpeljiv“ mogao bi se doslovno prevesti kao „dugog nosa“. U tom jevrejskom idiomu, gnjev se metaforički povezuje sa nosom, a dužina nosa metaforički pokazuje koliko je vremena potrebno da se neko naljuti.

Ukazivanje na Boga kao na nekoga ko je „dugog nosa“, dakle, prenosi poruku da je On spor na gnjev i da dugo trpi. Dok ljudima ne treba mnogo vremena da se razgneve, Bog je izuzetno uzdržljiv i strpljiv. On daruje blagodat besplatno i izobilno, a ipak ne opravdava greh niti zatvara oči pred nepravdom. Umesto toga, sam Bog vrši pomirenje za greh i zlo putem krsta, tako da može istovremeno i da bude pravedan i da pravda one koji veruju u Njega (Rimljanima 3,25.26).

Da li ste ikad propustili da pokažete milost ili blagodat prema nekome ko vam je naneo nepravdu? Kako možete na najbolji način sačuvati sećanje na ono što je Bog učinio za vas da biste postali blaži prema drugima, u znak zahvalnosti za obilnu blagodat koju je Bog pokazao prema vama? I kako da to uradimo – kako da pokažemo blagodat i milost, a da ne dozvolimo greh i ne omogućimo zloupotrebu i ugnjetavanje?

PRAVEDNO NEGODOVANJE

Premda ima mnogo neprimerenih oblika ljutnje, Biblija nas takođe uči da postoji i „pravedno negodovanje“.

Zamislite majku koja posmatra svoju trogodišnju ćerku kako se bavlja na igralištu, a onda, iznenada, neki čovek napadne njeno dete. Zar ona ne bi trebalo da se naljuti? Naravno da bi trebalo. Ljuttnja je primereni odgovor ljubavi u takvim okolnostima. Taj primer nam pomaže da razumemo i Božju „pravednu ogorčenost“.

Pročitajte sledeće tekstove: Matej 21,12.13 i Jovan 2,14.15. Šta nam Isusova reakcija na to kako se hram koristio govori o Božjoj ljuttnji na zlo?

U tim slučajevima Isus pokazuje „pobožnu revnost“ u pravednoj ogorčenosti zbog onih koji su se prema Božjem hramu odnosili kao prema nečemu običnom, i koji su ga pretvorili u „pećinu hajdučku“ kako bi iskorišćavali udovice, siročad i siromahe (Matej 21,13; uporediti sa stihom Jovan 2,16). Hram i službe od kojih se očekivalo da tipološki predstavljaju Božje milostivo praštanje i očišćenje grešnika, korišćeni su umesto toga za prevaru i tlačenje najugroženijih. Zar Isus nije trebalo da se razgnevi na te gnusne postupke?

Tekstovi Marko 10,13.14 i Marko 3,4.5 nude još neke primere Njegove pravedne ogorčenosti. Kada su ljudi dovodili malu decu k Njemu, a „učenici branjahu onima što ih donošahu“, Isus „rasrdi se“ – doslovno, bio je veoma „ogorčen“. I kazao im je: „Pustite djecu neka dolaze k meni“ (Marko 10,13.14).

Na drugom mestu, kada su fariseji čekali da Ga ptuže za kršenje Subote zato što je lećio u taj dan, Isus ih je pitao: „Valja li u subotu dobro činiti ili zlo činiti? dušu održati, ili pogubiti?“ (Marko 3,4). I „pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila“, nastavio je sa lećenjem čoveka (Marko 3,5). Hristov gnev je tu povezan sa žalošću zbog njihove okorelosti. To je pravedni gnev ljubavi, baš kao što je i gnev koji se pripisuje Bogu u Starom zavetu takođe pravedni gnev ljubavi. Kako da ljubav ne bude uznemirena zlom, pogotovu kad zlo povređuje predmet te ljubavi?

Kako možemo povesti računa da ne pokušavamo sebićni gnev da proglasimo za „pravedno negodovanje“? Zašto bi to bilo tako lako učiniti, i kako se možemo zaštititi od te suptilne ali realne zamke?

BOG NE MUČI RADO

Bog uvek iznova, kroz čitavu Bibliju, pokazuje svoju revnost u korist potlačenih i obespravljenih, kao i pravedan gnev prema tlačiteljima i zlostavljačima. Da nema zla, Bog se ne bi gnevio. Njegov gnev je usmeren uvek i samo protiv onoga što šteti delima Njegovog stvaranja.

Prema tekstu Plač Jeremijin 3,32.33, Bog ne muči rado („ne muči iz srca svojega“). On ne želi da izvrši sud nad zlikovcima, ali ljubav konačno zahteva pravdu.

Ta istina je ilustrovana kroz to koliko dugo je Bog nastavljao da prašta svom narodu i da im opet pruža prilike da se pokaju i pomire s Njim. Uvek iznova, preko proroka, Bog je pozivao svoj narod, ali oni su odbijali da slušaju (videti: Jeremija 35,14-17; Psalmi 81,11-14).

Pročitajte stih Jezdra 5,12 i uporedite ga sa stihovima Jeremija 51,24.25.44. Šta nam je tu objašnjeno o sudovima koji su došli na Jerusolim preko Vavilonjana? (Videti takođe 2. Dnevnika 36,16.)

Prema tekstu Jezdra 5, pošto je narod uporno i bez pokajanja dražio Boga na gnev, On se na kraju povukao i predao ih „u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom“ (Jezdra 5,12). Ali učinio je to tek nakon što više „ne bi lijeka“ (2. Dnevnika 36,16), a kasnije je sudio Vavilonu zbog prekomernog razaranja koje je naneo Judi (Jeremija 51,24.25.44; uporediti sa stihom Zaharija 1,15).

Mnogi drugi sudovi koje Sveto pismo opisuje kao da ih je Bog doneo, objašnjeni su kao primeri u kojima Bog „predaje“ narod njegovim neprijateljima (Sudije 2,13.14; Psalmi 106,41.42), u skladu sa odlukama naroda da napuste Gospoda i služe „bogovima“ okolnih naroda (Sudije 10,6-16; 5. Mojsijeva 29,24-26). Božji gnev protiv zla koji će konačno kulminirati iskorenjivanjem sveg zla jednom zasnagda, proizlazi iz Njegove ljubavi prema svima, i Njegove želje za konačnim dobrom univerzuma koji i sam ima učešća u celom tom pitanju greha, pobune i zla.

Kako činjenica da Bog ne želi da izvrši sud ni nad kim utiče na vaše razumevanje božanske ljutnje i gneva? Ako je Bog spor na gnev, zar ne bi trebalo da i mi budemo strpljiviji sa onima oko nas? Kako da to učinimo, a da istovremeno štitimo žrtve nepravde i da vodimo računa o njima?

POKAZUJE SAMILOST

Mada je božanski gnev nešto „strašno“, on ni u kom slučaju nije nemo-ralan niti lišen ljubavi. Naprotiv, u Starom i Novom zavetu Bog ispoljava svoj gnev upravo zbog svoje ljubavi. Božanski gnev je strašan zbog pod- mukle prirode zla, koje je u suprotnosti sa čistom dobrotom i krasotom Božjom.

U tom pogledu, suštinska odlika Boga je ljubav a ne gnev. Gde nema zla i nepravde, nema ni gneva. Na kraju, Božje delo koje je najviši izraz Njegove ljubavi, i koje se sastoji u iskorenjivanju zla iz svemira, isto će tako uspešno ukloniti ogorčenost i gnev. A to je zato što nikad više neće biti nepravde ni zla. Štaviše, postojaće samo večnost blaženstva i pravde u savršenom odnosu ljubavi. Nikad se više božanski gnev neće rasplamsati, jer nikad više neće biti potrebe za njim. Kakva divna misao!

Neki se brinu da bi božanski gnev mogao omaškom biti shvaćen kao davanje dozvole za ljudsku osvetu. Pročitajte sledeće tekstove: 5. Mojsijeva 32,35; Priče 20,22; Priče 24,29; Rimljanima 12,17-21 i Je- vrejima 10,30. Kako nas ti tekstovi štite od pomisli na ličnu osvetu?

Prema Svetom pismu, Bog ima pravo da donosi sud, a kad to čini, On to uvek čini savršeno pravedno. I Stari i Novi zavet pravo na osvetu re- zervišu isključivo za Boga. Kao što Pavle piše u Rimljanima 12,19: „Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu (Božjem), jer stoji napisano: moja je osвета, ja ću vratiti, govori Gospod“ (citirano iz teksta 5. Mojsijeva 32,35).

Mada Bog na kraju donosi sud protiv nepravde i zla, Hristos je obez- bedio put izbavljenja za sve koji veruju u Njega. Zaista, Isus je taj „koji nas izbavlja od gnjeva koji će doći“ (1. Solunjanima 1,10; uporediti sa Rimlja- nima 5,8,9). I to je u skladu s Božjim planom: „Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista“ (1. Solunjanima 5,9). Božanski gnev nije obesnažen, ali oni koji veruju u Isusa biće pošteđeni tog gneva zahvaljujući Njemu.

Na koji način Hristovo pomirenje podupire pravdu dok nas istovre- meno izbavlja od gneva? Pošto ste spoznali šta je sve obezbeđeno za vas, uprkos vašim nedostacima, koliko bi milostiviji i velikodušniji trebalo da budete prema drugima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Stvaranje, patrijarsi i proroci* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Idolopoklonstvo u podnožju Sinaja“, str. 315-330 (original).

U kontekstu greha u vezi sa zlatnim teletom, Elen G. Vajt je napisala: „Izrailjci su bili krivi što su izdali Vladara koji ih je obasuo svojim blagoslovima, iako su se svojom voljom obavezali da će se pokoravati Njegovoj vlasti. Da bi se božanska vlast mogla održati, pravda je morala da stigne prestupnike. Međutim, čak i ovde se pokazala Božja milost. Iako je uzdigao svoj Zakon, On je svima pružio slobodu izbora, svima je dao mogućnost da se pokaju. Bili su istrebljeni samo oni koji su ostali uporni u pobuni.

Ovaj greh bilo je neophodno kazniti da bi se okolni narodi uverili koliko je idolopoklonstvo mrsko Bogu. Izvršavajući pravednu presudu nad krivcima, Mojsije je, kao Božje oruđe, morao da u zapisnik istorije unese svečani i javni protest protiv njihovog zločina. Kada Izrailj ubuduće bude osuđivao idolopoklonstvo okolnih naroda, neprijatelji mu mogu uzvratiti optužbom da je i narod koji tvrdi da je Gospod njegov Bog načinio sebi tele i klanjao mu se na Horivu. Iako će morati da priznaju tu sramnu istinu, Izrailjci će moći da ukažu na strašnu sudbinu prestupnika kao dokaz da njihov greh nije bio ni odobren niti mu se našlo opravdanje.

Ljubav, u istoj meri kao i pravednost, zahtevala je da ovaj greh bude osuđen... Božja milost je dozvolila da strada nekoliko hiljada ljudi da sudovi ne bi pogodili milione. Da bi spasao mnoge, Bog mora da kazni neke.“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 324, 325 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta mislite, zašto se tako mnogo ljudi bori sa pojmom božanskog gneva? Šta vama pomaže da ga razumete?
2. Koji problemi uvek nastaju kad ljudi traže osvetu, a nikad ne nastaju kada je Bog traži?
3. U kom smislu je Božji sud nad Izraelom nakon pobune sa zlatnim teletom takođe i primer božanske milosti? Koji još primeri u Svetom pismu pokazuju da je čak i Božji sud čin ljubavi?
4. Iako razumemo da je Bog s pravom ogorčen zbog zla i donosi sud savršeno pravedno, koliko je važno da se mi uzdržimo od osuđivanja drugih? Razgovarajte o tome, naročito u svetlu stiha 1. Korinćanima 4,5.

BOŽJA LJUBAV PREMA PRAVDI

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Psalmi 33,5; Psalmi 85,10; 5. Mojsijeva 32,4; Jakov 1,17; Titu 1,2; 2. Mojsijeva 32,14; Matej 5,43-48.

Tekst za pamćenje: „Nego ko se hvali, neka se hvali tijekom što razumije i poznaje mene da sam ja Gospod koji činim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod“ (Jeremija 9,24).

Na drevnom Bliskom istoku, „bogovi“ paganskih naroda nisu bili samo nepostojani, nemoralni i nepredvidivi, već su nalagali i da se vrše zločini, kao što je žrtvovanje dece. Čak ni tada, paganske mase nisu mogle da računaju na njihovu naklonost, tako da se nisu usuđivale da razljute svoja plemenska „božanstva“.

Prema stihu 5. Mojsijeva 32,17, iza takvih „bogova“ stajali su demoni (videti takođe 1. Korinćanima 10,20.21). A njihovi oblici bogoslužnja pružali su sve uslove za iskorišćavanje ljudi, ostavljajući narod u velikoj duhovnoj i moralnoj tami.

Bog Biblije je daleko različitiji od tih demonskih sila. Jahve je savršeno dobar i Njegov karakter je nepromenljiv. I samo zahvaljujući Božjoj postojanoj dobroti, mi uopšte možemo imati ikakvu nadu, sada i za večnost.

U oštroj suprotnosti sa lažnim bogovima drevnog sveta, pa čak i sa modernim „bogovima“ današnjice, Jahve je duboko zabrinut zbog zla, patnje, nepravde i ugnjetavanja – i sve to On neprestano i nedvosmisleno osuđuje. I, što je najvažnije, On će sve to jednog dana iskoreniti.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 8. februar.**

LJUBAV I PRAVDA

Kroz celo Sveto pismo ljubav i pravda idu zajedno. Prava ljubav zahteva pravdu, a istinska pravda se može sprovesti i zadovoljiti samo u ljubavi. Mi nismo navikli da razmišljamo o ta dva pojma kao o nečemu što ide zajedno, ali to je samo zato što je ljudski rod u velikoj meri izopačio i ljubav i pravdu.

Pročitajte sledeće stihove: Psalmi 33,5; Isaija 61,8; Jeremija 9,24; Psalmi 85,10 i Psalmi 89,14. Kako oni rasvetljavaju Božju zainteresovanost za pravdu?

Ti tekstovi izričito tvrde da Bog voli pravdu (Psalmi 33,5; Isaija 61,8). U Svetom pismu pojmovi „ljubav“ i „pravda“ neraskidivo su povezani. Njegova ljubav i Njegova pravednost idu zajedno, i Bog je duboko zainteresovan za to da se pravičnost i pravda sprovede u svetu.

Iz dobrog razloga, dakle, proroci dosledno osuđuju sve vrste nepravde, uključujući nepravedne zakone, lažna merila, tlačenje i nepravično postupanje prema siromasima, udovicama ili bilo kome ko je ranjiv. Mada ljudi čine mnoga zla i nepravde, Bog je taj koji neprestano čini „milost i sud i pravdu na zemlji“ (Jeremija 9,24). U skladu s tim, u celom Svetom pismu, oni koji su verni Bogu željno iščekuju božanski sud kao nešto što je veoma dobro, jer on donosi kaznu zločincima i mučiteljima, a pravdu i oslobodjenje žrtvama nepravde i nasilja.

Zapravo, pravičnost i pravda su temelj Božje vladavine. Božja moralna vladavina ljubavi je poštena i pravična, sasvim različita od korumpiranih vlada ovog sveta, koje često podržavaju nepravdu radi ličnog dobitka i lične moći. U Bogu, „milost i istina sreće se, pravda i mir poljubiće se“ (Psalmi 85,10).

A Bog nam jasno daje do znanja šta očekuje od nas. „Pokazao ti je, čoveče, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim?“ (Mihej 6,8). Ako postoji išta u Božjem karakteru što bi trebalo da odražavamo, onda bi ljubav – kao i pravda i milost koje iz nje proizlaze – u tome bila od suštinske važnosti.

Koji primeri izopačene ljudske pravde postoje čak i sada? Kako onda da ne vapimo Bogu da Njegova savršena pravda jednog dana dođe?

BOG JE SASVIM DOBAR I PRAVEDAN

Bog ne samo da tvrdi da voli pravdu i ne samo da poziva ljude da vole i čine pravdu, već i sam savršeno i nepokolebljivo *pokazuje* te osobine. Sveto pismo uči da je Bog u potpunosti svet, veran, pravedan i pun ljubavi. Bog uvek čini samo ono što je ljubazno, ispravno i pravedno. On nikad ne čini ništa loše.

Pročitajte stihove 5. Mojsijeva 32,4 i Psalmi 92,15. Čemu nas ti odlomci uče o Božjoj vernosti i pravednosti?

Ovi i mnogi drugi odlomci objavljuju da je Bog pravedan i pun ljubavi – i „nema u njemu nepravde“ (Psalmi 92,15; uporediti sa stihovima Psalmi 25,8 i Psalmi 129,4). Bog „ne čini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna za stid“ (Sofonija 3,5). Zapazite direktnu suprotnost između Božjeg karaktera i karaktera onih koji vole nepravdu.

Bog zna šta je najbolje za svakoga, želi ono što je najbolje za svakoga i neprestano radi na tome da ostvari najbolji ishod za sve koji su u to uključeni.

Pročitajte tekstove Psalmi 9,7,8 i Psalmi 145,9-17. Šta ti stihovi uče o Bogu?

Biblijski Bog je „pravedan sudija“ (Psalmi 7,11) i nikakvo zlo pored Njega ne obitava (Psalmi 5,4). Kao što stih 1. Jovanova 1,5 kaže, „Bog (je) vidjelo, i tame u njemu nema nikakve“. Zaista, Bog nije samo savršeno dobar već, prema stihu Jakov 1,13, „Bog (se) ne može zlom iskušati“ (uporediti sa stihom Avakum 1,13).

U svemu tome, Božja dobrotu i slava su neraskidivo povezane. I dok mnogi obožavaju moć, Bog je svemoćan, ali On svoju moć ispoljava samo na načine koji su pravedni i puni ljubavi. Nije slučajno što je Bog, kada Ga je Mojsije zamolio: „Pokaži mi slavu svoju“, odgovorio rekavši: „Učiniću da prođe sve dobro moje ispred tebe“ (2. Mojsijeva 33,18,19).

Zašto jedan tako dobar Bog dopušta tako mnogo zla na ovom svetu? Razgovarajte u razredu o svom odgovoru.

BOŽJI NEPROMENLJIVI KARAKTER

Pročitajte stihove Malahija 3,6 i Jakov 1,17. Šta ti tekstovi uče o Božjem karakteru?

U tekstu Malahija 3,6, Bog izjavljuje: „Ja Gospod ne mijenjam se.“ Premda neki čitaju taj deo stiha i razumeju ga kao da se Bog ni na koji način ne menja, ostatak stiha i njegov neposredni kontekst pokazuju da je Božja nepromenljivost, koja je tu objavljena, zapravo Božja *moralna nepromenljivost*. Ostatak tog stiha ukazuje da Bog može da se promeni u smislu odnosa prema nekome, jer On kaže: „Zato vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste.“ I već u sledećem stihu, Bog poziva svoj narod: „Vratite se k meni, i ja ću se vratiti k vama“ (Malahija 3,7).

Dakle, Bog sa svojim stvorenjima zaista ulazi u odnose koji podrazumevaju udaljavanje i ponovno zbližavanje, ali kroz sve takve burne veze, i kroz sve ostalo, Božji karakter ostaje postojan. To potvrđuje i stih Jakov 1,17 koji objavljuje da svi dobri i savršeni darovi dolaze od Boga koji se ne menja. Bog nije izvor zla.

Ovde i na drugim mestima, Sveto pismo u više navrata uči da je Božji karakter nepromenljiv. Drugim rečima, Biblija uči da je Bog u *moralnom smislu* nepromenljiv. Ipak, Bog može da uđe, i ulazi, u stvarni odnos sa stvorenjima, kojima uzvraća na odgovarajući način, ali uvek sa ljubavlju i pravdom.

Pročitajte sledeće tekstove: 2. Timotiju 2,13; Titu 1,2 i Jevrejima 6,17.18. Šta oni uče o Bogu?

Bog ne može da se odrekne sebe samog. Bog nikad ne laže i Božja obećanja ne mogu se prekršiti. Možemo biti uvereni da je Bog Biblije isti Bog koji je (u Hristu) svojevoljno predao sebe za nas na krstu. On je Bog na koga se možemo bezrezervno osloniti, i s poverenjem i nadom gledati u budućnost, jer, kao što stih Jevrejima 13,8 kaže: „Isus Hristos juče je i danas onaj isti i vavijek.“

Kako možete naučiti da se uzdate u Božju dobrotu čak i kad vam u životu zaista loše ide? Kako nam slika Boga na krstu pomaže da naučimo da se oslanjamo na Njegovu dobrotu?

BOG KOJI SE KAJE?

Može li Bog da se „pokaje“? Ako može, šta bi to značilo? Videli smo da se Božji karakter nikad ne menja. Međutim, neki biblijski tekstovi govore o tome kako se Bog „kaje“ ili „odustaje“. Bar kad je reč o ljudima, pokajanje podrazumeva da je neko učinio nešto loše. Kako onda neki biblijski tekstovi mogu da prikazuju Boga kao nekoga ko se „kaje“?

Pročitajte stih 2. Mojsijeva 32,14 i uporedite ga sa tekstom Jeremija 18,4-10. Šta mislite o tim opisima Božjeg „žaljenja“ i „odustajanja“?

U tim i u mnogim drugim odlomcima Bog je prikazan kao neko ko odustaje od osude u odgovoru na pokajanje ili neko posredovanje od strane naroda. Bog obećava da će se, ako se narod odvrati od svoje zloće, i On odvratiti od osude koju je planirao. Božje odvracanje od izvršenja osude u odgovoru na ljudsko pokajanje uobičajena je tema u celom Svetom pismu.

Pročitajte tekstove 4. Mojsijeva 23,19 i 1. Samuilova 15,29. Čemu nas oni uče u pogledu toga da li se Bog „kaje“ i „predomišlja“ ili ne?

U tim odlomcima se izričito kaže da Bog „nije čovek da bi se predomišljao“ (1. Samuilova 15,29, Milin) i „Bog nije čovek da laže, ni sin čovječji da se pokaje. Što kaže neće li učiniti, i što reče neće li izvršiti?“ (4. Mojsijeva 23,19). Ti tekstovi, čitani u svetlu drugih odlomaka, ne mogu se shvatiti u smislu da Bog uopšte nikad ne „popušta“, već prenose istinu da se Bog ne „predomišlja“ i ne „kaje“ na način kako to ljudi rade. Naprotiv, Bog uvek drži svoja obećanja, i premda ponekad menja pravac delovanja u odgovoru na ljudsko pokajanje, On to uvek čini u skladu sa svojom dobrotom i svojom Rečju. Bog odustaje od osude u odgovoru na pokajanje, upravo zato što je Njegov karakter dobar, pravedan, milostiv i pun ljubavi.

Kakav je značaj tih biblijskih prikaza božanskog „popuštanja“? Šta nam to govori o postojanosti Božjeg karaktera, uporedo sa činjenicom da On ulazi u istinske odnose davanja i uzimanja, koji su zapravo ono što je za Njega stvarno važno?

ČVRSTO SE DRŽITE LJUBAVI I PRAVDE

Sveto pismo dosledno uči da je „Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove“ (5. Mojsijeva 7,9). Njegov karakter dobrote i ljubavi vrhunski je predstavio Isus na krstu (videti: Rimljanima 3,25.26; Rimljanima 5,8). Prema stihu Psalmi 100,5, „dobar (je) Gospod; milost je njegova uvijek, i istina njegova od koljena na koljeno“ (uporediti sa stihom Psalmi 89,2). Dakle, Bogu se može verovati. On daje samo dobre darove svojoj deci (Jakov 1,17; uporediti sa tekstom Luka 11,11-13). Zapravo, On daruje dobre stvari čak i onima koji se postavljaju kao Njegovi neprijatelji.

Pročitajte tekst Matej 5,43-48. Čemu nas on uči o Božjoj neverovatnoj ljubavi? Kako bi trebalo da postupamo prema drugima u svetlu tog Isusovog učenja?

Matej 5 opisuje Božju ljubav kao savršenu. Nesavršena ljubav je kad volimo samo one koji vole nas. Ali Bog voli čak i one koji Ga mrze, čak i one koji se postavljaju kao Njegovi neprijatelji. Njegova ljubav je potpuna, pa otuda i savršena.

Premda Božja ljubav, kao i milost, uveliko premašuje sva razumna očekivanja, ona nikad ne zaobilazi pravdu, niti joj protivreči. Naprotiv, ona spaja pravdu i milost (Psalmi 85,10). Isto tako, Biblija i nas podstiče: „Čuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega“ (Osija 12,7). Odnosno, kao što u drugom prevodu stoji: „Čvrsto se drži ljubavi i pravde“ (Osija 12,6, prevod sa engleskog /ESV/; uporediti sa stihom Luka 11,42).

Na kraju, sam Bog će uspostaviti savršenu pravdu. Stih Rimljanima 2,5 uči da „će se otkriti Božiji pravedni sud“ (Rimljanima 2,5 SSP). Konačno, iskupljeni će pevati: „Velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh. Ko se neće pobožati tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer će svi nezna-bošci doći i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše“ (Otkrivenje 15,3.4; uporediti sa stihovima Otkrivenje 19,1.2).

Isaija 25,1 objavljuje: „Gospode, ti si Bog moj, uzvišivaću te, slavitiću ime tvoje, jer si učinio čudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina.“ Kako možemo naučiti da slavimo Boga, čak i u lošim vremenima? Kako i sam vaš život može biti prinošenje hvale Bogu na način koji promovise pravdu u vašoj sferi uticaja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

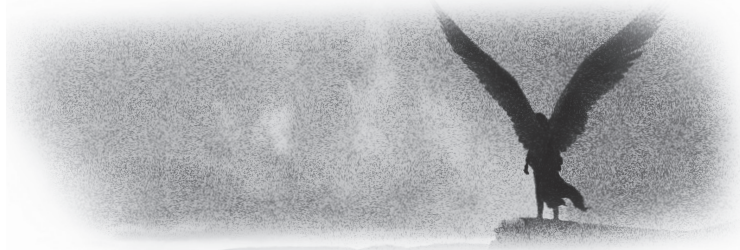
U knjizi *Put Hristu* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Božja ljubav prema čoveku“, str. 9-15 (original).

„Božja reč otkriva Njegov karakter. On je lično objavio svoju beskrainu ljubav i milost. Kada je Mojsije zamolio: 'Pokaži mi slavu svoju,' Gospod je odgovorio: 'Učiniću da prođe sve dobro moje ispred tebe' (2. Mojsijeva 33,18.19). To je Njegova slava. Gospod je prošao pored Mojsija i objavio: 'Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnev i obilan milosrđem i istinom. Koji čuva milost tisućama, prašta bezakonje i nepravde i grehe' (2. Mojsijeva 34,6.7). On je 'spor na gnev i obilan milosrđem', 'jer mu je mila milost' (Jona 4,2; Mihej 7,18).

Bog je neprojenim znamenjima na Nebu i Zemlji povezo naša srca sa sobom. On je želeo da nam se otkrije preko dela u prirodi i najdubljih i najnežnijih zemljaskih veza, koje poznaju ljudska srca. Pa ipak, sve to nesavršeno predstavlja Njegovu ljubav. Iako svi ti dokazi postoje, neprijatelj dobra zaslepio je umove ljudi, tako da su u strahu gledali Boga, smatrajući Ga strogim i nemilostivim. Sotona je naveo ljude da zamišljaju Boga kao biće kome je najvažnija odlika stroga pravda – nekoga koji je strogi sudija, okrutan, poverilac pun zahteva. On je predstavljao Tvorca kao biće koje budno motri da otkrije greške i zablude ljudi, da bi mogao da ih pohodi svojim sudovima. Isus je došao da živi među ljudima zato što je bilo potrebno ukloniti ovu mračnu senku otkrivanjem Božje beskonačne ljubavi prema svetu.“ – Elen G. Vajt, *Put Hristu*, str. 10, 11 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zašto je toliko važno prepoznati da je Božja slava povezana sa Njegovom dobrotom? Na koji način to ispravlja teologiju o slavi koja naglašava suštu moć, bez naglašavanja Božje ljubavi i Njegovog karaktera?
2. Da li ste ikad dovodili u pitanje Božju dobrotu? Da li poznajete nekoga ko dovodi u pitanje Božju dobrotu zbog načina na koji oni koji tvrde da slede Boga ponekad postupaju, ili jednostavno zbog sveg zla na ovom svetu? Kako ste sami za sebe razrešili to pitanje, i kako biste mogli pomoći nekome ko se bori sa pitanjem o Božjoj dobroti? Pogledajte pouku za sledeću sedmicu.
3. Razjasnite detaljnije u razredu odgovor na pitanje od ponedeljka. Kako nam realnost velike borbe pomaže da razumemo sve to zlo koje danas postoji?

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Jov 30,26; Matej 27,46; Jov 38,1-12; Psalmi 73; 1. Mojsijeva 2,16.17; Otkrivenje 21,3.4.

Tekst za pamćenje: „I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti neće biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti neće biti više; jer prvo prođe“ (Otkrivenje 21,4).

Možda je najveći problem s kojim se hrišćanstvo suočava problem zla – kako pomiriti činjenicu da je Bog savršeno dobar i pun ljubavi sa činjenicom o zlu na ovom svetu. Najkraće rečeno, ako je Bog svedobar i svemoćan, zašto postoji zlo, i to u tolikoj meri?

To nije samo akademski problem, već nešto što duboko uznemirava mnoge ljude i što neke sprečava da upoznaju Boga i da Ga zavole.

„Mnogi, razmišljajući o poreklu greha i razlogu njegovog postojanja, ostaju veoma zbunjeni. Oni vide delovanje zla i njegove strašne posledice koje se pojavljuju u obliku jada i očaja, i pitaju se kako se sve to može događati pod suverenom vladavinom Onoga koji je beskran po svojoj mudrosti, sili i ljubavi. Pred njima je tajna koju ne mogu odgonetnuti.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 492 (original).

Mnogi ateisti ukazuju na problem zla kao na razlog zašto su ateisti. Ali, kao što ćemo videti ove i narednih sedmica, Bog Biblije je u potpunosti dobar i možemo Mu verovati – uprkos zlu kojim je naš pali svet toliko zaražen.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 15. februar.**

„DOKLE, GOSPODE?“

O problemu zla se govori ne samo u savremenim kontekstima, već i u samom Svetom pismu.

Pročitajte sledeće tekstone: Jov 30,26; Jeremija 12,1; Jeremija 13,22; Malahija 2,17 i Psalmi 10,1. Kako ti tekstovi iznose problem zla u prvi plan ljudskog iskustva?

Ti tekstovi pokreću mnoga pitanja koja su aktuelna i danas. Zašto izgleda kao da zli napreduju, i da oni koji čine zlo imaju koristi od svog zla, ako i ne uvek, ipak dovoljno često? Zašto pravedni toliko stradaju? Gde je Bog kada se zlo dešava? Zašto nam ponekad izgleda da je Bog daleko od nas, čak i da se skriva?

Šta god da kažemo o tim pitanjima i problemu zla uopšte, treba da povedemo računa da ne *trivijalizujemo problem zla*, to jest, da ne umanjujemo njegovu ozbiljnost. Ne treba pokušavati da se taj problem reši potcenjivanjem prirode i količine zla u svetu. Zlo je nešto vrlo loše – i Bog ga mrzi čak i više nego mi. Prema tome, mogli bismo da se pridružimo onom vapaju koji odzvanja kroz celo Sveto pismo kao reakcija na mnoga zla i nepravde na ovom svetu: „Dokle, Gospode?“

Pročitajte stih Matej 27,46. Kako razumete te Isusove reči? Šta nam one otkrivaju o tome kako je zlo dotaklo Boga na najfrapantniji način?

Sam Isus je, na krstu, postavio pitanje: „Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio?“ (Matej 27,46). Tu na poseban način vidimo da je i sam Bog bio pogođen zlom, što je zapanjujuća istina, snažno naglašena Hristovim patnjama i smrću na krstu, gde se sve zlo ovog sveta obrušilo na Njega.

Ali čak i tu ima nade. To što je Hristos učinio na krstu porazilo je uzročnika zla, sotonu, i na kraju će ukinuti zlo u potpunosti. Isus je citirao reči iz stiha Psalmi 22,1, ali ostatak tog psalma završava se trijumfom.

Na krstu, Isus se radovao nadi koju, u tom trenutku, nije mogao da vidi. Kako možemo crpeti utehu iz Njegovog iskustva u trenucima kada ni sami ne vidimo nikakvu nadu pred sobom?

IMA MNOGO TOGA ŠTO NE ZNAMO

Kraj istorije nastupiće uz pobjedu ljubavi nad zlom. Ali, u međuvremenu, mnoga zabrinjavajuća pitanja ostaju. Kako možemo razmišljati i govoriti o problemu zla na način koji bi mogao biti od koristi?

Pročitajte tekst Jov 38,1-12. Kako Božji odgovor Jovu rasvjetljava problem zla? Koliko mi znamo, a koliko ne znamo o onome što bi moglo da se dešava iza scene?

U tom narativu Jov je strašno postradao, i sam je postavio mnoga pitanja o tome zašto ga je tako puno zla i patnje zadesilo. Zahtevao je prijem kod Boga kako bi zatražio odgovore na svoja pitanja, ne znajući da se daleko više toga dešava iza scene, u nebeskom dvoru (videti Jov 1-2).

Božji odgovor Jovu je upečatljiv. Konkretno, „odgovori Gospod Jovu iz vihora i reče: Ko je to što zamračuje savjet riječima nerazumno?“ (Jov 38,1.2). Jedan prevod to kaže ovako: „Zašto govoriš tako puno kad znaš tako malo?“ (Jov 38,2, prevod sa engleskog /CEV/). Zatim, u stihu Jov 38,4 Bog dodaje: „Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? Kaži, ako si razuman.“

Pročitajte stih Jov 42,3. Na koji način Jovov odgovor rasvjetljava ono što bi mi trebalo da prepoznamo u vezi sa svojim položajem?

Svojim odgovorima, Bog je razjasnio Jovu da ima mnogo toga što on ne zna i ne razume. Poput Jova, i mi bi trebalo ponizno da priznamo da ima mnogo toga što se dešava u ovom svetu, iza scene, o čemu ništa ne znamo. Ali činjenica da ne znamo odgovore na svoja pitanja ne znači da dobrih odgovora nema i da jednog dana neće sve biti razrešeno. A do tada je potrebno da se oslonimo na Božju dobrotu, koja nam se otkrila na tako mnogo načina.

Razmislite o tome kako zapravo malo znamo o bilo čemu. Zašto bi, s obzirom na to, trebalo da učimo da živimo bez odgovora na ona najteža pitanja – o zlu i patnji?

SKEPTIČNI TEISTA

U tekstu Isaija 55,8.9 Bog objavljuje: „Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi, veli Gospod; nego koliko su nebesa više od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli.“

Božje misli su daleko uzvišenije od naših. Ne možemo čak ni da zamislimo složenost Božjeg plana za istoriju. S obzirom na to, zašto bismo očekivali da budemo u poziciji da znamo koje tačno razloge Bog ima za ono što čini ili ne čini u različitim situacijama?

Jedan od načina za pristupanje problemu zla, koji se zasniva na priznanju kako malo toga znamo, naziva se „skeptični teizam“. Skeptični teista je onaj koji veruje da Bog ima dobre razloge da postupa upravo onako kako to čini, ali s obzirom na naše ograničeno znanje, ne bi trebalo da očekujemo da budemo u položaju da znamo koji su to tačno razlozi. Skeptični teista je skeptičan u pogledu ljudske sposobnosti da bude svestan, ili da u potpunosti razume Božje razloge kada je reč o odnosu prema zlu u svetu. Samo zato što neko ne može da vidi, na primer, mikrobe koji lebde u vazduhu svuda oko nas, ne znači da tih mikroba nema u vazduhu svuda oko nas. Činjenica da neko ne zna koje razloge Bog ima, sigurno ne znači da Bog nema dobre razloge.

Pročitajte tekst Psalmi 73. Kako psalmista pristupa zlu i nepravdi oko sebe? Šta on to vidi što mu pruža drugačiju perspektivu?

Psalmista je bio duboko uznemiren zbog zla u svetu. Osvrnuo se oko sebe i video da zlo napreduje. Činilo mu se da je sve nepravedno i nepošteno. Nije mogao da ponudi nikakav odgovor u vezi s tim. Zapitao se da li uopšte vredi verovati u Boga i služiti Mu. To jest, tako je razmišljao sve dok nije pogledao u svetište.

Svetište pruža deo ključa za rešenje problema zla – naime, spoznaju da postoji pravedni Sudija koji će doneti pravdu i sud u svoje vreme.

Kako adventističko razumevanje suda i doktrine o svetilištu može da rasvetli problem zla? Korisno je za vas da znate da će, iako sada imamo mnoga pitanja, detalji istorije i Božjih pravednih presuda biti otkriveni na kraju?

ODBRANA POZIVANJEM NA SLOBODNU VOLJU

Koliko god mi slabo razumeli Božje puteve i misli, Sveto pismo nam otkriva nešto što nam pomaže da se pozabavimo problemom zla. Jedan od načina za rešavanje logičkog problema zla poznat je kao odbrana pozivanjem na slobodnu volju.

Odbrana pozivanjem na slobodnu volju jeste shvatanje da je zlo posledica zloupotrebe slobodne volje od strane stvorenja. Bog se, dakle, ne može kriviti za zlo, jer je zlo posledica toga što stvorenja zloupotrebljavaju slobodnu volju koju im je On dao iz dobrih razloga. Zašto je, međutim, Bog dao takvu slobodnu volju stvorenim bićima? S tim u vezi, K. S. Luis je jednom prilikom napisao da je „slobodna volja, iako ona zlo čini mogućim, ipak jedino što, takođe, čini mogućom i bilo kakvu ljubav, dobrotu i radost koju vredi imati. Svet automata – stvorenja koja funkcionišu poput mašina – teško da bi vredelo stvarati. Sreća koju Bog osmišljava za svoja viša stvorenja ogleda se u tome što mogu slobodno, dobrovoljno da se udružuju s Njim i jedni sa drugima... A za to moraju biti slobodni.“ – *Mere Christianity* (New York: MacMillan, 1960), str. 52.

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 2,16.17. Kako ti stihovi prikazuju moralnu slobodu datu Adamu i Evi?

Za početak, zašto bi im uopšte bila data zapovest ako nisu imali slobodnu volju? Adam i Eva su pojeli zabranjeni plod, i od tada je naša planeta prepuna zla. U tekstu 1. Mojsijeva 4, prvom sledećem poglavlju posle narativa o Padu, strašne posledice greha ogledaju se u pogibiji Avelja od ruke njegovog brata. Narativ o Padu pokazuje kako je zloupotreba slobodne volje od strane Adama i Eve uvela greh i zlo u istoriju naše planete.

U celom Svetom pismu vidimo realnost moralne slobodne volje. (Videti sledeće tekstove: 5. Mojsijeva 7,12.13; Isus Navin 24,14.15; Psalmi 81,11-14; Isaija 66,4.) Svakog dana u našem životu, u većoj ili manjoj meri, i mi sprovodimo slobodnu volju koju nam je dao naš Stvoritelj. Bez slobodne volje, ne bismo bili prepoznatljivi kao ljudi. Bili bismo više kao mašine, ili čak roboti bez uma.

Korporacija Soni je napravila psa robota po imenu Aibo. On izgleda kao pravi pas, ali se ne razboljeva, ne dobija buve, ne ujeta i ne linja se. Da li biste menjali svog psa od krvi i mesa za Aiba? Ako ne biste, kako bi taj vaš izbor mogao da vam pomogne da bolje razumete zašto nas je Bog stvorio tako kako jeste, sa slobodnom voljom – uprkos svim rizicima?

LJUBAV I ZLO?

Bog je stvorenjima dao slobodnu volju zato što je ona neophodna za ljubav, a zloupotreba te slobodne volje je uzrok zla. I opet, mnogo pitanja ostaje bez odgovora. Bog dopušta zlo (izvesno vreme) iako ga žestoko prezire, jer bi ukidanje takve mogućnosti onemogućilo ljubav, a njegovo prerano uništenje narušilo bi poverenje neophodno za ljubav.

„Zemlju je obavio mrak jer je Bog pogrešno shvaćen. Da bi mračne senke bile rasterane, da bi se svet mogao vratiti Bogu, sotonina sila prevare morala je biti slomljena. To nije bilo moguće ostvariti silom. Primenjivanje sile suproti se načelima Božje vladavine. On želi službu jedino iz ljubavi, a ljubav se ne može narediti; ona se ne može zadobiti silom ili vlašću. Samo ljubav može da probudi ljubav. Poznavati Boga znači voleti Ga. Njegov karakter mora da se ispolji u suprotnosti prema sotoninom karakteru.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 22 (original).

Bez slobodne volje, ne bi moglo da bude ni ljubavi, a ako je Bog ljubav, onda je jasno da ne postoji mogućnost da Bog negira ljubav ili slobodu potrebnu da bi ljubav mogla da postoji. Možemo pretpostaviti, takođe, da kad bismo od početka znali kraj, kao što Bog zna, sigurno ne bismo želeli da On ukine našu slobodu. Na kraju krajeva, ko bi želeo da živi u svemiru bez ljubavi?

Pročitajte stihove Rimljanima 8,18 i Otkrivenje 21,3.4. Kako nam oni ulivaju sigurnost, navodeći nas da se pouzdamo u Božju dobrotu, uprkos svem zlu na ovom svetu?

Čak i kad mi ne uspevamo ništa da vidimo kroz tamu, Bog može da vidi kraj od početka. On može da vidi, takođe, i večno blaženstvo obećano svima koji svoju veru polažu u Isusa. Prema Rimljanima 8,18, „stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja će nam se javiti“. Imamo li mi dovoljno vere da bismo se pouzdali u to neverovatno obećanje?

Takođe, ljubav, kao i sloboda svojstvena ljubavi, tako je sveta, tako temeljno važna, da je Isus, umesto da nam je uskrati, radije dopustio da Ga ona pošalje na krst, gde je uveliko postradao. On nam je ipak dao tu slobodu, znajući koliko će Ga to koštati. Zašto je to tako ključna misao koju treba uvek da imamo pred sobom?

Kako nam uzimanje u obzir činjenice da nam Bog daje slobodnu volju pomaže da se zaštitimo od pomisli da je sve što se dešava Božja volja?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Stvaranje, patrijarsi i proroci* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Zašto je greh bio dozvoljen?“, str. 33-43 (original).

„Čak i kada ga je izbacila sa Neba, Beskrajna Mudrost nije uništila sotonu. Pošto je jedino služba iz ljubavi prihvatljiva pred Bogom, vernost Njegovih stvorenja morala je da počiva na sigurnosti u Njegovu pravednost i dobronamernost. Stanovnici Neba i svih svetova, nespremni da shvate prirodu i posledice greha, ne bi u uništenju sotone prepoznali Božju pravednost. Da je on odmah bio uklonjen, neki bi služili Bogu iz straha umesto iz ljubavi. Uticaj varalice ne bi bio potpuno uništen, niti bi duh pobune bio iskorenjen. Radi dobra celog svemira u toku svih beskrajnih vekova, da bi sva stvorenja mogla u pravom svetlu da sagledaju sotonine optužbe protiv božanske vladavine, da bi se Božja pravednost i milost, kao i nepromenljivost Njegovog zakona mogli uzdići iznad svakog osporavanja, on je morao da dobije priliku da potpunije razvije svoje ideje.

Sotonina pobuna trebalo je da posluži kao pouka celom svemiru u svim budućim vekovima – da trajno svedoči o prirodi greha i njegovim strašnim posledicama. Posledice sotonine vladavine, njenog uticaja na ljude i anđele, trebalo je da pokažu kakvi su plodovi odbacivanja božanskog autoriteta. Trebalo je da posvedoče da je postojanje Božje vladavine zalag dobrobiti svih stvorenja koja je On stvorio. Sotonina pobuna trebalo je da priča o ovom strašnom pokušaju s pobunom, da bude trajna zaštitita svim svetim bićima, da spreči buduće prevare u vezi sa prirodom prestupa, da nikada više ne učine greh i ne iskuse kaznu koju on donosi.“ – Elen G. Vajt, *Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 42, 43 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. „Teodiceja“ je izraz za pravdanje Boga s obzirom na postojanje zla. Ali to nije pravdanje samog zla. Zamislite nekoga na nebu ko kaže: „O, da, Isuse, sada razumem zašto je moja porodica bila mučena i pobijena pred mojim očima. Da, sada sve to ima mnogo smisla. Hvala ti, Isuse!“ To je apsurdno. Kako možemo doći do spoznaje da je zapravo Bog, a ne zlo, taj koji je konačno opravdan u okviru velike borbe? (videti 9. pouku.)
2. Da li ste se ikada osećali pomalo kao Jov? Da li ste ikada bili u iskušenju da pomislite kako ne može postojati dobro objašnjenje za patnje koje ste vi ili vaši najmiliji doživeli? Kako Jovovo konačno uviđanje da je „govorio“ o nečemu što „nije razumevao“ (Jov 42,3) rasvetljava položaj u kom se mi nalazimo kada je reč o našim sopstvenim pitanjima?

SLOBODNA VOLJA, LJUBAV I BOŽANSKO PROVIĐENJE

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Luka 13,34; Jeremija 32,17-20; Jevrejima 1,3; 5. Mojsijeva 6,4.5; Efescima 1,9-11; Jovan 16,33.

Tekst za pamćenje: „Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet“ (Jovan 16,33).

Proviđenje je pojam koji se koristi da bi se opisalo Božje delovanje u svetu. Način na koji razmišljamo o Božjem proviđenju uveliko utiče na to kako se odnosimo prema Bogu i bližnjima i kako razumemo problem zla.

Hrišćani imaju različita shvatanja o božanskom proviđenju. Neki veruju da Bog ispoljava svoju moć tako što određuje da se sva dešavanja odvijaju upravo onako kako se odvijaju. On čak bira i ko će biti spasen a ko izgubljen! Prema tom shvatanju, ljudi nisu slobodni da izaberu bilo šta drugo osim onoga što je Bog propisao. Zapravo, ljudi koji veruju na takav način tvrde da su čak i ljudske želje nešto što je Bog odredio.

Nasuprot tome, jaki biblijski dokazi pokazuju da Bog ne određuje sve što se dešava. Naprotiv, On ljudima daje slobodnu volju, čak u toj meri da oni (kao i anđeli) mogu da odluče da postupaju direktno protivno Njegovoj volji. Istorija Pada, greha i zla je dramatičan i tragičan pokazatelj posledica zloupotrebe te slobodne volje. Plan spasenja je uspostavljen da bi se sanirala tragedija izazvana zloupotrebom slobodne volje.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 22. februar.**

NAŠ SUVERENI BOG

„Bog je suveren“, propovedao je pastor za mlade u svojoj srednjoškolskoj grupi. „To znači da On kontroliše sve što se dešava.“ Na to je jedan zbunjeni srednjoškolac uzvratilo: „Dakle, Bog je imao kontrolu nad tim što je moj pas uginuo. Zašto bi Bog ubio mog psa?“

Pokušavajući da odgovori na to, pastor za mlade je rekao: „To je nezgodno pitanje. Ali Bog ponekad dopušta da prođemo kroz teške trenutke da bismo bili spremni ubuduće, kada se dogodi nešto još teže. Sećam se kako je meni bilo teško kad mi je pas uginuo. Ali prolaženje kroz to iskustvo pomoglo mi je da izađem na kraj sa još težim trenucima kasnije, kad mi je baka umrla. Misliš li da to ima smisla?“

Posle duže pauze, srednjoškolac je odgovorio: „Znači, Bog je ubio mog psa da bi me pripremio za trenutak kada će ubiti moju baku?“ – Marc Cortez, citirano u: John C. Peckham, *Divine Attributes: Knowing the Covenantal God of Scripture* (Michigan: Baker Academic, 2021), str. 141

Ljudi ponekad pretpostavljaju da se sve događa upravo onako kako Bog hoće. Šta god da se dešava u svetu, to je tačno onako kako je Bog hteo da se desi. Na kraju krajeva, Bog je svemoćan. Kako bi onda moglo se dogoditi bilo šta što Bog ne želi da se dogodi? Prema tome, šta god da se desi, koliko god to loše bilo, to je Božja volja. Tako bar uči ova teologija.

Pročitajte sledeće tekstove: Psalmi 81,11-14; Isaija 30,15.18; Isaija 66,4 i Luka 13,34. Kako ti tekstovi odgovaraju na pitanje da li se Božja volja uvek sprovodi?

Dok mnogi veruju da Bog mora uvek da dobije ono što hoće, Biblija iznosi sasvim drugačiju priču. Sveto pismo uvek iznova prikazuje Boga kao nekoga ko doživljava da mu želje ne budu ispunjene. To jest, ono što se dešava često je u suprotnosti sa onim što Bog kaže da bi On zapravo više voleo da se desi. U mnogo slučajeva, Bog izričito tvrdi da je ono što se dešava suprotno onome što On želi. On je hteo jedan ishod za svoj narod, ali su oni umesto toga izabrali nešto drugo. I sam Bog jadikuje: „Ne poslušaj narod moj glasa mojega... O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izrailjevi hodili putovima mojim! Brzo bih pokorio neprijatelje njihove“ (Psalmi 81,11.13.14).

Razmislite o implikacijama bilo koje teologije koja sve što se događa pripisuje direktnoj volji Božjoj. Koju bi vrstu dubokih problema, pogotovu u kontekstu problema zla, jedna takva teologija mogla da stvori?

PANTOKRATOR

Kroz celo Sveto pismo vidimo kako se Božja neverovatna sila otvoreno ispoljava. Biblija obuhvata bezbroj narativa o tome kako On koristi svoju silu i čini čuda. Ali, uprkos tome, dešava se mnogo toga što Bog ne želi.

Pročitajte sledeće tekstove: Otkrivenje 11,17; Jeremija 32,17-20; Luka 1,37 i Matej 19,26. Uzmite u obzir i stih Jevrejima 1,3. Čemu nas ti odlomci uče u vezi sa Božjom silom?

Ovi i drugi tekstovi uče da je Bog svemoćan i da On održava svet svojom silom. Zaista, knjiga Otkrivenje u više navrata upućuje na Boga kao na „Gospoda svedržioca“ (na primer, Otkrivenje 11,17; uporediti sa stihovima: 2. Korinćanima 6,18; Otkrivenje 1,8; Otkrivenje 16,14; Otkrivenje 19,15; Otkrivenje 21,22), a reč prevedena kao „Svedržitelj“ (*pantokrator*) doslovno znači „svemoćan“. Činjenica da je Bog svemoćan nije potkrepljena samo rečima, već se ispoljava u mnogim neverovatnim primerima, kada Bog koristi svoju moć da izbavi svoj narod, ili na neki drugi način čudesno interveniše u ovom svetu.

Međutim, reći da je Bog „svemoćan“ ne znači da On može da učini bilo šta. Sveto pismo uči da ima i toga što Bog ne može da učini. Na primer, stih 2. Timotiju 2,13 objavljuje da se Bog „sam sebe ne može odreći“.

Shodno tome, većina hrišćana se slaže da je Bog svemoćan (omnipotentan), što znači da ima moć da učini bilo šta što ne uključuje protivrečnost – to jest, bilo šta što je logički moguće i u skladu sa Božjom prirodom. To da postoji nešto što Bogu nije moguće, zato što bi podrazumevalo protivrečnost, očigledno je na osnovu Hristove molitve u Getsimaniji. Mada je potvrdio da je „Bogu... sve moguće“ (Matej 19,26), On se takođe, kako se raspeće bližilo, molio Ocu: „Oče moj! ako je moguće da me mimoide čaša ova; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti“ (Matej 26,39).

Naravno, Otac je posedovao svu moć da izbavi Hrista od stradanja na krstu, ali nije mogao da učini to i da istovremeno spasi grešnike. Moralo je da bude jedno ili drugo, nikako oboje.

Sveto pismo takođe uči da Bog želi da spase svakoga (na primer: 1. Timotiju 2,4-6; Titu 2,11; 2. Petrova 3,9; Jezekilj 33,11); pa ipak, neće svako biti spasen. Čemu nas ta činjenica uči u vezi sa realnošću slobodne volje, i ograničenjima Božje sile u postupanju sa bićima kojima je slobodna volja data?

VOLETI BOGA

To što je Bog svemoćan ne znači da On može da učini nešto što je logički nemoguće. Shodno tome, Bog ne može uzročno da odredi nekome da Ga *po slobodnoj volji* voli. Ako činiti nešto slobodno znači činiti to bez naredbe, onda je po definiciji nemoguće naterati nekoga da nešto *slobodno* učini. Ukratko, kao što smo već videli, ali moramo ponovo da naglasimo – Bog ne može nikoga prisiliti da Ga voli, jer u trenutku kada postane prisila, to više nije ljubav.

Pročitajte stihove Matej 22,37 i 5. Mojsijeva 6,4.5. Čemu nas oni uče o realnosti slobodne volje?

Najveća zapovest, da volimo Boga, pruža dokaz da Bog zaista želi da Ga svi vole. Pa ipak, ne vole svi Boga. Zašto onda Bog jednostavno ne *natera* sve da Ga vole? Opet, to je zato što ljubav, da bi bila ljubav, mora slobodno da se daje.

Pročitajte stihove Jevrejima 6,17.18 i Titu 1,2. Čemu nas ti stihovi uče o Bogu?

Prema stihu 4. Mojsijeva 23,19, „Bog nije čovjek da laže.“ Bog nikad ne laže (Titu 1,2). Bog uvek drži svoju reč i nikad ne krši obećanja (Jevrejima 6,17.18). Prema tome, ako je Bog nešto obećao, ili se obavezao na nešto, Njegovo buduće delovanje biće moralno ograničeno tim obećanjem.

To znači da, ukoliko Bog daje svojim stvorenjima slobodu da izaberu nešto drugo umesto onoga što bi On radije hteo, onda ne zavisi od Boga šta će ljudi izabrati. Ako se Bog obavezao da će stvorenjima dati slobodnu volju, onda ljudi poseduju sposobnost da koriste svoju slobodu i na načine koji su protivni Božjim idealnim željama. Tragično je što mnogi ljudi zaista koriste svoju slobodu na takav način, te se, u skladu s tim, dešava mnogo toga što bi Bog želeo da se ne dešava i što, striktno govoreći, ne zavisi od Boga.

Šta ste vi učinili iako ste znali da Bog ne želi da to učinite? Čemu vas to uči o realnosti – i mogućim zastrašujućim posledicama – slobodne volje?

BOŽJA IDEALNA I DODATNA VOLJA

Pročitajte tekst Efescima 1,9-11. Šta taj tekst govori o predodređenju? Da li su neki ljudi predodređeni da budu spaseni, a drugi da budu izgubljeni?

Grčki izraz preveden kao „predodređenje“, ovde i na drugim mestima u Svetom pismu (*prohorizo*), sam po sebi ne uči da Bog određuje istoriju na uzročan način. Zapravo, taj grčki izraz jednostavno znači „odlučiti unapred“.

Naravno, neko može da odluči nešto unapred jednostrano, ili može da odluči nešto unapred na način koji uzima u obzir slobodne odluke drugih. Sveto pismo uči da Bog čini ovo drugo.

Ovde i na drugim mestima (na primer, Rimljanima 8,29.30), izraz preveden kao „predodređeni“ ili „određeni“ odnosi se na ono što Bog planira za budućnost, nakon *uzimanja u obzir svega što On unapred zna o slobodnim odlukama stvorenja*. Dakle, Bog može putem providenja da vodi istoriju ka svojim željenim dobrim ciljevima za sve, čak i uz poštovanje one vrste slobode stvorenja koja je neophodna za istinski odnos ljubavi.

Stih Efescima 1,11 objavljuje da Bog „sve čini po savjetu volje svoje“. Da li to znači da Bog određuje da se sve odigra *baš onako kako On želi*? Čitan zasebno, tekst Efescima 1,9-11 može delovati kao da potvrđuje to gledište. Međutim, to tumačenje bilo bi u suprotnosti sa mnogim tekstovima koje smo razmotrili ranije, a koji pokazuju da ljudi ponekad odbacuju „ono što je Bog hteo“ (Luka 7,30 SSP; uporediti sa tekstovima Luka 13,34; Psalmi 81,11-14). Ako Biblija ne protivreči samoj sebi, kako se ti odlomci mogu shvatiti na način koji omogućava da budu u skladu jedan sa drugim?

Taj stih (Efescima 1,11) ima savršenog smisla ako se jednostavno prepozna razlika između onoga što bismo mogli nazvati Božjom „idealnom voljom“ i Njegovom „dodatnom voljom“. Božja „idealna volja“ je ono što bi Bog zapravo više voleo da se desi, i što bi se dešavalo kada bi svi uvek radili tačno ono što Bog želi. Božja „dodatna volja“, s druge strane, je Božja volja koja je već uzela u obzir svaki drugi činilac, uključujući slobodne odluke stvorenja, koje ponekad odstupaju od onoga što bi Bogu bilo draže. Stih Efescima 1,11 se po svemu sudeći odnosi na Božju „dodatnu volju“.

Božje predznanje o budućnosti je tako moćno da, čak i znajući sve odluke, uključujući i loše odluke koje ljudi donose, On ipak postiže da „sve ide na dobro“ (Rimljanima 8,28). Kakvu utehu možete crpeti iz te istine?

HRISTOS JE NADVLADA O SVET

Da se sve dešavalo u skladu sa Božjom idealnom voljom, nikad ne bi ni bilo zla, već samo savršenog blaženstva ljubavi i harmonije. Na kraju će svemir biti vraćen u sklad sa tom savršenom, idealnom voljom Božjom. U međuvremenu, Bog sprovodi svoju volju na način koji uzima u obzir slobodne odluke Njegovih stvorenja.

Zamislite takmičenje u pečenju kolača u kojem se od svih učesnika zahteva da koriste određeni broj posebnih sastojaka, ali mogu da dodaju i bilo koje druge sastojke po svojoj volji, kako bi ispekli bilo koju vrstu kolača koju žele. Na kraju, kakav god kolač pekar da napravi, njegov ukus će, makar u izvesnoj meri, biti određen i nekim sastojcima koje pekar nije izabrao.

Slično tome (u ograničenom pogledu), pošto se Bog obavezao da će poštovati onu vrstu slobode stvorenja koja je neophodna za ljubav, mnogi od „sastojaka“ koji čine svetsku istoriju nisu izabrani od Boga, već su čak i suprotni onome što Bog želi.

Prema tom shvatanju, božansko providenje nije jednodimenzionalno, kao da Bog jednostrano kontroliše sve što se dešava. Naprotiv, ono zahteva (u najmanju ruku) dvodimenzionalno shvatanje Božjeg providenja. Ponekad je Božje delovanje uzrok nekih pojava, ali postoje i one druge, koje su rezultat slobodnih odluka stvorenja (kao i sva zla). Mnogo toga se dešava što Bog ne želi da se desi.

Pročitajte stih Jovan 16,33. Kakvu nadu nam, čak i usred nevolja, taj tekst pruža?

Vera ljudi može da se pokoleba, naročito u trenucima patnje ili iskušenja, zato što se drže pogrešnog ubeđenja će ih Bog poštediti, ili da bi trebalo da ih poštedi patnje i iskušenja u ovom životu. Međutim, Isus iznosi sasvim drugačiju priču, upozoravajući svoje sledbenike da će doživeti iskušenja i nevolje na ovom svetu, ali da postoji nada, zato što je On nadvladao svet (Jovan 16,33).

Činjenica da se srećemo sa patnjama i iskušenjima ne znači da je to ono što Bog, u idealnom slučaju, želi za nas. Uvek moramo imati na umu širu sliku – veliku borbu. Ali možemo biti sigurni da, i pored toga što zlo samo po sebi nije neophodno za postojanje dobra, Bog može da izvuče nešto dobro čak i iz loših događaja. Kad se uzdamo u Boga, On može da iskoristi čak i patnje, kako bi nas privukao bliže sebi i motivisao da bude-mo saosećajni i brižni prema drugima.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Čežnja vekova* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „S nama Bog“, str. 19-26 (original).

„Plan za naše spasenje nije bila neka naknadna misao, plan načinjen posle Adamovog pada. On je bio otkrivenje 'tajne koja je bila sakrivena od postanja sveta' (Rimljanima 16,25). On je otkrivenje načela koja su od večnosti bila temelj Božjeg prestola. Od samog početka Bog i Hristos znali su za sotonin otpad i čovekov pad izazvan delovanjem prevarne sile otpadnika. Bog nije uzročnik postojanja greha, ali je unapred video njegovo postojanje i stvorio sredstvo kojim će se suprotstaviti ovoj strašnoj mogućnosti. Njegova ljubav prema svetu bila je tako velika da se zavetovao da će dati svoga jedinorodnog Sina 'da nijedan koji ga veruje ne pogine nego da ima život večni' (Jovan 3,16).“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 22 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Ako Bog ne dobija uvek ono što želi, kako ta činjenica utiče na vaš način razmišljanja o onome što se dešava u ovom svetu? Koje su praktične implikacije uviđanja da i Bog ima neispunjene želje?
2. Ako se vratimo na analogiju sa kolačem iz proučavanja za četvrtak, možemo razumeti zašto su, iako su „Bog i Hristos znali... za sotonin otpad“, ipak nastavili dalje i stvorili nas. U to je morala biti umešana ljubav, a ljubav znači slobodu. Umesto da nas stvori kao bića nesposobna da vole, Bog nas je radije stvorio sa sposobnošću da volimo, iako je bio svestan da će to, na kraju, odvesti Isusa na krst. Šta nam to što je Hristos bio spreman da postrada na krstu, radije nego da nam uskrati slobodu svojstvenu ljubavi, govori o tome u kojoj meri je ljubav nešto sveto i suštinski bitno za Božju vladavinu?
3. Često jadikujemo zbog zla i patnje na ovom svetu, ali koliko često odvajamo vreme da razmislimo o tome da i sam Bog jadikuje, i da je ožalošćen zbog patnji i zla? Šta se menja u vašem shvatanju stradanja i zla kad shvatite da i sam Bog pati zbog toga?
4. Kako vam ta istina – da se mnogo toga dešava na ovom svetu što nije po Božjoj volji – pomaže da izađete na kraj sa sopstvenom patnjom, pogotovu kad ona nema nikakvog smisla i deluje kao da ne vodi ničemu dobrom?

Subota, 22. februar

KOSMIČKI SUKOB

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Matej 13,24-27; 1. Mojsijeva 1,31; Jezekilj 28,12-19; Isaija 14,12-15; Matej 4,1-11; Jovan 8,44.45.

Tekst za pamćenje: „I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati“ (1. Mojsijeva 3,15).

U središtu biblijske teologije je velika borba između Hrista i sotone. Premda je ideja o kosmičkom sukobu između Boga i nebeskih stvorenja, koja su pala i pobunila se protiv Njega, istaknuta tema u Svetom pismu (Matej 13,24-30.37-39; Otkrivenje 12,7-10), a preovlađuje takođe i u velikom delu hrišćanske tradicije, mnogi hrišćani je odbacuju i zanemaruju.

Iz biblijske perspektive, međutim, tema o kosmičkom sukobu, u kojem se đavo i njegovi anđeli suprotstavljaju Božjem carstvu, nije nešto što možemo zanemariti a da ne propustimo mnogo toga o čemu biblijski narativ govori. I sama Evandjelja su puna citata o đavolu i demonima koji se protive Bogu.

Ove sedmice, za početak, pozabavićemo se razmišljanjem kako bi na sledeća dva pitanja moglo da se odgovori u skladu s nekim ključnim biblijskim tekstovima:

- (1) Gde Sveto pismo uči da postoji kosmički sukob između Boga i sotone?
- (2) Prema Svetom pismu, kakva je priroda tog sukoba?

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 1. mart.**

NEPRIJATELJ JE TO UČINIO

Pročitajte tekst Matej 13,24-27. Kako nam ta parabola pomaže da razumemo zlo u našem svetu?

Isus priča o zemljoposjedniku koji seje samo dobro seme na svojoj njivi. Međutim, i kukolj niče među pšenicom. Videvši to, sluge ga pitaju: „Gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj?“ (Matej 13,27). To je slično pitanju koje se danas postavlja u vezi sa problemom zla: Ako je Bog stvorio svet koji je sasvim dobar, zašto u njemu postoji zlo?

Pročitajte tekst Matej 13,28-30 u svetlu Hristovog objašnjenja u stihovima Matej 13,37-40. Kakvu svetlost to baca i na samu prirodu kosmičkog sukoba?

Na pitanje svojih slugu, gospodar odgovara: „Neprijatelj čovjek to učini.“ Isus kasnije prepoznaje onoga „koji sije dobro sjeme“ kao „sina čovječijeg“, a to je On sam (Matej 13,37), i objašnjava da je „njiva... svijet“ (Matej 13,38), a da je „neprijatelj koji... je posijao“ kukolj „đavo“ (Matej 13,39), čime je jasno oslikao kosmički sukob između sebe i sotone. Zašto postoji zlo na svetu? Zlo je delo neprijatelja (đavola) koji se suprotstavlja gospodaru. „Neprijatelj... to učini“ (Matej 13,28).

Taj odgovor, međutim, pokreće sledeće pitanje: „Hoćeš li dakle da idemo da ga počupamo?“ Drugim rečima, zašto ne iskoreniti zlo odmah? „Ne“, odgovara gospodar, „da ne bi čupajući kukolj počupali zajedno s njime pšenicu. Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve“ (Matej 13,29.30; uporediti sa stihom Marko 4,29). Prema toj paraboli, Bog će konačno stati na kraj zlu, ali njegovo prerano iskorenjivanje dovelo bi do kolateralne štete koja bi naškodila dobru.

Koje opasnosti su povezane sa nastojanjem da se sada iskoreni kukolj između pšenice? U isto vreme, zašto to ne znači da treba jednostravno ignorisati zlo s kojim se srećemo?

POREKLO SUKOKA NA ZEMLJI

Uporedo sa pitanjem postavljenim u paraboli – o tome otkud loše seme na njivi ako je vlasnik posejao samo dobro seme – postavlja se još jedno pitanje: Ako je Bog stvorio svet koji je u potpunosti dobar, kako se zlo ovde pojavilo?

Pročitajte stih 1. Mojsijeva 1,31. Šta nam Božje reči otkrivaju o stvaranju stvorenog sveta u trenutku kad je On dovršio stvaranje, i zašto je taj odgovor bitan?

Prema stihu 1. Mojsijeva 1,31, kada je Bog dovršio stvaranje sveta, sve na njemu „dobro bješe veoma“. Dakle, u prvom poglavlju Postanja, nema nikakvog nagoveštaja zla tokom Božjeg stvaranja ove planete. Kako je onda zlo ušlo u ljudsko iskustvo?

Pročitajte tekst 1. Mojsijeva 3,1-7. Šta nam to govori o načinu na koji je zlo dospelo ovde na zemlju? Kakvu svetlost to baca na prirodni kosmički sukob? (Videti takođe Otkrivenje 12,7-9.)

U ovom narativu vidimo laži o Božjem karakteru koje iznosi zmija, prepoznata kao đavo lično (ta „stara zmija“ iz teksta Otkrivenje 12,7-9). Zmija se prvo služi pitanjima da bi unela sumnju u pogledu Božje zapovesti, pri čemu skoro potpuno izvrće ono što je Bog zapovedio. A zatim direktno osporava Božje reči, uveravajući Evu: „Nećete vi umrijeti“ (1. Mojsijeva 3,4).

Neko je, bilo zmija ili Bog, slagao Evu, koja je sada trebalo da izabere da li će verovati onome što joj je Bog rekao, ili onome što je rekla zmija.

Ovde i na drugim mestima u Svetom pismu priroda tog sukoba ogleda se prvenstveno u tome šta i kome treba verovati, što je samo po sebi neodvojivo povezano sa ljubavlju. A razlog tome je što vaša verovanja o nekome, vrsta osobe koju ona ili on predstavlja, i pitanje da li se njoj ili njemu može verovati, duboko utiče na to da li ćete voleti tu osobu, da li ćete joj poverovati i – kao u ovom slučaju – poslušati ono što vam kaže.

Pročitajte stih 1. Mojsijeva 3,15. Božja izjava upućena zmiji, da će ženino seme, što se odnosi na Mesiju, smrskati njenu glavu, često se prepoznaje kao prvo evanđelje (*protoevanđelje*) u Svetom pismu. Na koji način to istovremeno potvrđuje realnost sukoba, a ipak pruža i nadu za nas koji se nalazimo usred njega?

POREKLO SUKOBA NA NEBU

Sam tekst 1. Mojsijeva 1-3 pokazuje da je zlo postojalo i *pre* pada Adama i Eve. U pojmovnom smislu, „zlo“ se pojavilo već u sklopu naziva drveta „poznanja dobra i zla“ (1. Mojsijeva 2,9.17). A onda zmija optužuje Boga da laže, dok je u stvari ona ta koja laže. Postojanje zmiije (Otkrivenje 12,9), uporedo sa njenim laganjem, pokazuje realnost zla na tom mestu. Dakle, čak i u Edemu, *pre* Pada, ispoljilo se prisustvo zla.

Pročitajte tekst Jezekilj 28,12-19 u svetlu stihova 2. Mojsijeva 25,19.20. Kakva je priroda pada tog bića?

Prema tom tekstu, zlo i kosmički sukob vode poreklo sa neba.

Pre svog pada, biće koje je postalo poznato kao sotona, bilo je heruvim zaklanjač. Osim što je prepoznat kao heruvim, bio je „pečat savršenstva, pun... mudrosti, i savsijem... lijep“, a nalazio se „u Edemu vrtu Božjem“ (Jezekilj 28,12.13). Ništa od toga ne bi se moglo reći za ljudskog „cara Tirs-kog“ (niti za bilo kog drugog čoveka). Otuda znamo da nam je ovde dat letimičan pogled na pad Lucifera.

Pročitajte tekst Isaija 14,12-15. Koju dodatnu svetlost on baca na poreklo velike borbe?

Prema tekstu Isaija 14,13.14, Lucifer je odlučio da uzvisi sebe i da se predstavi kao Bog. Ti stihovi dopunjuju ono što vidimo u tekstu Jezekilj 28 – da se njegovo srce „ponelo“ zbog njegove „lepote“ (Jezekilj 28,17), a što je zapravo trebalo da ga navede da slavi Boga koji ga je učinio tako lepim. Ali on se, umesto toga, uzoholio. I što je još gore, u toj svojoj oholosti, nameračio se da zauzme Božje mesto i da Ga okleveta. Jevrejski izraz za „trgovinu“ u stihu Jezekilj 28,16 takođe znači i „kleveta“, što je naznaka o tome kako će sotona delovati protiv Boga, a i protiv nas.

Kako razumemo činjenicu da je Lucifer, koji je pao, prvobitno bio „savršen... od dana“ kada je stvoren, „dokle se ne nađe bezakonje“ na njemu (Jezekilj 28,15)? Kako bi jedno savršeno biće moglo da padne, osim ako je to što je bio „savršen“ uključivalo i istinsku moralnu slobodu?

AKO MI SE POKLONIŠ

Sotonino nastojanje da uzurpira Božji presto otkriva se takođe i u narativima o kušanju, koje nalazimo u tekstovima Matej 4 i Luka 4. Prilikom upečatljivog susreta između Isusa i kušača, mnogo toga je otkriveno o prirodi njihovog sukoba. Tu vidimo realnost velike borbe između Hrista i sotone, dočaranu jasnim i živopisnim izrazima.

Pročitajte tekst Matej 4,1-11. Kako se tu otkriva realnost velike borbe između Hrista i sotone?

Duh je „odveo“ Isusa u pustinju s jasnim ciljem „da ga đavo kuša“ (Matej 4,1). A pre nego što je došlo do tog unapred pripremljenog susreta, Isus je postio četrdeset dana. Zato je đavo, kada je došao, kušao Isusa da pretvori kamenje u hleb, računajući na Isusovu krajnju glad. Ali, Isus se tom iskušenju suprotstavio Svetim piscima, i sotonin trik je propao.

A onda, u pokušaju da navede Isusa da postupi arogantno, đavo Ga kuša da se baci s vrha hrama. Sotona malo iskrivljuje Sveto pismo kako bi nagovestio da će Ga anđeli zaštititi ako je zaista Božji Sin. Ali, uz pravilno čitanje Pisma, Isus se opet uspešno suprotstavlja iskušenju.

Treće kušanje jasno otkriva šta đavo nastoji da postigne. On želi da mu se Isus pokloni, da ga obožava. Sotona zapravo pokušava da prigrabi obožavanje koje pripada samo Bogu.

Da bi to postigao, on pokazuje Isusu „sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu“, a zatim obećava: „Sve ovo daću tebi ako padneš i pokloniš mi se“ (Matej 4,8,9). Zaista, u stihu Luka 4,6, koji je paralelan sa ovim tekstom u Matejevom Evanđelju, đavo kaže: „Tebi ću dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je“ (Luka 4,6).

Još jednom, Isus se suprotstavlja iskušenju uz pomoć Svetog pisma, i sotona ponovo doživljava neuspeh.

U sva tri slučaja Isus je koristio Sveto pismo da bi se odbranio od napada neprijatelja.

Stih Efescima 6,12 podseća nas da „naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba“. Mada ne treba da živimo u strahu, zašto moramo uvek imati u vidu realnost te borbe koja se odvija oko nas?

PRIRODA KOSMIČKOG SUKOBA

Razmotrili smo neke tekstove koji uče o kosmičkom sukobu između Boga i sotone. Ali kako je takav jedan sukob uopšte moguć? Kako bi iko mogao da se suprotstavi svemoćnom Bogu? Da se taj kosmički sukob ti-cao samo gole sile, bio bi završen i pre nego što je otpočeo. Dakle, mora da je to sukob neke druge vrste. I zaista, Sveto pismo otkriva da je u pitanju spor oko Božjeg karaktera – sukob u vezi sa klevetničkim optužbama koje je đavo izneo protiv Boga, tvrdeći (između ostalog) da On nije u potpunosti dobar i pun ljubavi. Takve tvrdnje ne mogu se poništiti snagom ili brutalnom silom, već samo poređenjem dva suprotstavljena karaktera.

„Bog je u svom postupanju prema grehu mogao da se posluži jedino pravednošću i istinom. Sotona je mogao da upotrebi i sredstva kojima Bog nije mogao da raspolaže – laskanjem i prevarom. On je pokušao da izmeni Božju reč, da pogrešno predstavi Njegov plan vladavine pred anđelima, tvrdeći da Bog nije pravedan kada stanovnicima Neba nameće zakone i propise, i da tražeci pokornost i poslušnost od svojih stvorenja samo pokušava da se još više uzdigne. Zato je bilo neophodno pokazati stanovnicima Neba, ali i svih drugih svetova, da je Božja vladavina pravedna, a Njegov zakon savršen. Sotona se trudio da sebe predstavi kao biće koje pokušava da unapredi blagostanje svemira. Upravo zato su svi morali da prepoznaju pravi karakter uzurpatora i njegove stvarne ciljeve. Sotona je morao da dobije dovoljno vremena da se razotkrije svojim bezbožnim delima.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 498 (original).

Pročitajte stihove Jovan 8,44.45 u svetlu teksta Otkrivenje 12,7-9. Šta nam ti odlomci otkrivaju o karakteru đavola i o njegovoj strategiji?

Đavolji plan je oduvek bio da navede stvorena bića da poveruju u to da Bog nije zaista pravedan i pun ljubavi, i da je Njegov zakon despotski i štetan po njih. Nije čudo što Isus kaže za đavola da je „lažov i otac laži“ (Jovan 8,44, SSP). Nasuprot tome, Isus je došao da „svedoči istinu“ (Jovan 18,37), i da se direktno suprotstavi sotonskim lažima i klevetama, kako bi porazio i na kraju uništio đavola i njegovu silu (1. Jovanova 3,8; Jevrejima 2,14).

Tekst Otkrivenje 12,9.10 prepoznaje sotonu kao (1) „staru zmiju“, (2) onoga ko na nebeskom sudu optužuje Božji narod, i (3) vladara-zver koji vara svet. Grčka reč prevedena kao „đavo“ jednostavno znači „klevetnik“, što još jednom pokazuje da priroda tog sukoba ima veze sa verovanjima, uključujući i verovanja o Božjem karakteru.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Velika borba* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Poreklo zla“, str. 492-504 (original).

„U Pismu ništa nije tako jasno objašnjeno kao činjenica da Bog ni na koji način nije odgovoran za pojavu greha; da nije bilo nikakvog samovoljnog uskraćivanja božanske blagodati, nikakvog nedostatka u božanskoj vladavini, koji bi opravdali pojavu pobune. Greh je uljez, njegovu prisutnost nije moguće opravdati nikakvim razlogom. On je tajanstven, neobjašnjiv; opravdati ga značilo bi braniti ga... Da je on (sotona) bio odmah uklonjen, oni (stanovnici neba i drugih svetova) bi Bogu služili iz straha umesto iz ljubavi. Uticaj varalice ne bi bio potpuno uklonjen. Zlo je moralo da dobije priliku da sazri. Za dobro celog svemira u svim beskrajnim vekovima, sotoni je pružena prilika da potpunije razvije svoje ideje, da sva stvorena bića u pravoj svetlosti sagledaju sve njegove optužbe protiv božanske vladavine, kako Božja pravednost i Njegova milost, ali i nepromenljivost Njegovog zakona, nikada više ne budu dovedeni u sumnju.“ – Elen G. Vajt, *Velika borba*, str. 492, 493, 499 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Mnogi se pitaju kako je jedno bezgrešno stvorenje poput Lucifera moglo da zgreši taj prvi put. Zašto je greh tako „tajanstven“ i „neobjašnjiv“? Kako da objasnimo taj prvi greh, a da ne nalazimo izgovore za njega i da ga ne pravdamo? To jest, zašto bi objašnjavanje njegovog porekla bilo isto što i njegovo pravdanje?
2. Zašto Bog nije jednostavno odmah uklonio sotonu da više ne postoji? Zašto je zlo moralo „da dobije priliku da sazri“? U kom smislu je to „za dobro celog svemira u svim beskrajnim vekovima“?
3. Zašto je tako važno razumeti da sukob između Boga i sotone nije stvar gole sile, već sukob drugačije vrste? U kom pogledu sukob oko karaktera ima smisla na način na koji sukob oko gole sile ne bi mogao da ima?
4. Kako razumevanje tog sukoba povlači, da tako kažemo, zavesu u stranu, otkrivajući u kom smislu bi vaš sopstveni život mogao da bude minijatura tog kosmičkog sukoba? Na koje načine čak i sada doživljavate realnost tog sukoba? Kako bi trebalo da reagujete na to, da biste pokazali na čijoj ste zaista strani?

PRAVILA ANGAŽOVANJA

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Danilo 10,1-14; Otkrivenje 13,1-8; Jov 1,1-12; Jov 2,1-7; Jovan 12,31; Jovan 14,30; Marko 6,5; Marko 9,29.

Tekst za pamćenje: „Koji tvori grijeh od đavola je, jer đavo griješi od početka. Zato se javi sin Božij da raskopa djela đavolja“ (1. Jovanova 3,8).

Jedan moćan narativ koji otkriva prirodu kosmičkog sukoba može se naći u tekstu 1. O carevima 18,19-40, o Iliji na gori Karmil, gde Gospod raskrinkava takozvane „bogove naroda“. Jer, iza kulisa se nazire da su ti „bogovi“ ipak nešto više od ploda paganske mašte. Iza „bogova“ koje su narodi iz okruženja Izraela mislili da obožavaju, zapravo, stoji nešto drugo.

„Prinosiše žrtve đavolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza dođoše, kojih se nijesu strašili oci vaši“ (5. Moj-sijeva 32,17). Pavle dodaje da to „što žrtvuju neznabošci... đavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja neću da ste vi zajedničari s đavolima“ (1. Korinćanima 10,20).

Iza lažnih „bogova“ naroda, dakle, stajali su zapravo prurušeni demoni. To onda znači da su svi tekstovi u Svetom pismu koji se bave idolopoklonstvom i stranim bogovima u stvari tekstovi o „kosmičkom sukobu“.

S obzirom na takvu pozadinu, tema o kosmičkom sukobu postaje razumljivija. Ta istina ima ogromne implikacije za bolje razumevanje tog sukoba i načina na koji on rasvetljava problem zla.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 8. mart.**

ANĐEO KOJI KASNI

Kao što smo videli, lažni „bogovi“ naroda bili su prurušeni demoni. I na drugim mestima vidimo dokaze da se demoni zbačeni s neba ponekad nalaze iza zemaljskih vladara. Te neprijateljske snage mogu se suprotstaviti čak i anđeoskim bićima koja Bog šalje.

Pročitajte tekst Danilo 10,1-14 obraćajući posebnu pažnju na 12. i 13. stih. Čemu ti stihovi uče, što je relevantno za kosmički sukob? Šta vi mislite o tome što je anđelu poslatom od Boga neko „stajao nasuprot“ dvadeset i jedan dan?

Kako je moguće da anđeo poslat od Boga bude zadržavan tri sedmice? Pošto je svemoćan, Bog je svakako posedovao moć da odmah odgovori Danilu – u slučaju da je tako odlučio. Da je upotrebio svoju moć za to, mogao je učiniti da se anđeo odmah pojavi pred Danilom. Pa ipak, anđelu poslatom od Boga „knez carstva Persijskoga staja... nasuprot“ čitave tri sedmice. Šta se tu dešavalo?

„Anđeo Gavrilo tri sedmice rvaio se sa silama tame, trudeći se da poništi uticaje koji su delovali na Kirov um... Sve što je Nebo moglo da učini za Božji narod, bilo je učinjeno. Pobjeda je konačno bila postignuta; sile neprijatelja bile su zadržavane za vreme svih dana Kirove vladavine i za vreme svih dana vladavine njegovog sina Kambiza.“ – Elen G. Vajt, *Istorija proroka i careva*, str. 572 (original).

Da bi do takvog sukoba uopšte moglo da dođe, Bog ne sme da upotrebi svu svoju silu. Neprijatelju se mora omogućiti nešto istinske slobode i moći koja se ne uklanja na hirovit način, već se ograničava izvesnim parametrima koji su poznati obema stranama (a čiji detalji nama nisu otkriveni). Po svemu sudeći, u kosmičkom sukobu moraju postojati određeni parametri, unutar kojih čak i Božji anđeli deluju, a o kojima ćemo u narednim danima govoriti kao o „pravilima angažovanja“.

U izvesnom smislu, razumevanje tih ograničenja ne bi trebalo da nam bude teško, ukoliko smo shvatili ideju, o kojoj je već bilo reči, da Bog sve radi samo iz ljubavi, i da je ljubav, a ne prinuda, temelj Njegove vladavine. Ta ideja, da Bog deluje samo na osnovu principa proisteklih iz ljubavi, može nam pomoći da bolje razumemo veliku borbu.

Kako ste vi iskusili ograničenja takvog delovanja samo na principima ljubavi, bez ikakve prinude? Šta ste naučili o granicama moći?

AŽDAJA IZ OTKRIVENJA

Sveobuhvatan pregled demonskih sila u kosmičkom sukobu sadržan je u knjizi Otkrivenje, gde je đavo prikazan kao „aždaja velika“ koja se suprotstavlja Bogu i „vara sav vasioni svijet“ (Otkrivenje 12,9).

Pročitajte tekst Otkrivenje 13,1-8. Šta nam je tu otkriveno o opsegu aždajine jurisdikcije (nadležnosti i autoriteta)?

Aždaja (sotona) ne samo da ratuje protiv Boga (Otkrivenje 12,7-9) i Njegovih slugu (na primer, Otkrivenje 12,1-6), već je prikazana i kao vladar što stoji iza zemaljskih carstava, koja već vekovima progone Božji narod.

Takođe, aždaja „dade svoju moć i svoj presto i veliku vlast“ zveri iz mora (Otkrivenje 13,2, Čarnić; uporediti sa tekstovima Otkrivenje 13,5; Otkrivenje 17,13,14). Toj zveri iz mora data su „usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva meseca“ (Otkrivenje 13,5).

Dakle, sotona (aždaja, zmaj) daje moć i vladarski autoritet zveri (zemaljskoj religiozno-političkoj sili). Ta moć se koristi da bi se preotelo pravo na bogoslužjenje koje pripada Bogu. Zver huli na Božje ime. Ona takođe ratuje protiv Božjih svetih (svetaca Višnjega), pa ih čak i pobeđuje, makar za izvesno vreme. Tu vlast i jurisdikciju nad celim svetom daje joj aždaja, uzurpatorski vladar ove planete.

Ipak, postoje i jasna ograničenja za sotonu i njegove predstavnike, uključujući i vremenska ograničenja. „Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer đavo side k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima“ (Otkrivenje 12,12).

Sotona zna „da vremena malo ima“ (Otkrivenje 12,12), a događaji opisani u Otkrivenju slede proročki vremenski raspored koji postavlja posebna ograničenja (videti Otkrivenje 12,14; Otkrivenje 13,5) na vladavinu zlih sila.

Zaista, Bog na kraju pobeđuje. „I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih, i smrti neće biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti neće biti više; jer prvo prođe“ (Otkrivenje 21,4).

Koliko god nam je teško da to sada vidimo, na kraju će dobro zauvek pobediti zlo. Zašto je važno da nikad ne zaboravljamo to divno obećanje?

JOVOV SLUČAJ

U knjizi o Jovu dati su nam neki fascinantni uvidi u realnost velike borbe.

Pročitajte tekstove Jov 1,1-12 i Jov 2,1-7. Koji su principi velike borbe tu otkriveni?

Mnogi značajni detalji mogu se izvući iz tih stihova. Prvo, izgleda da je to prizor neke vrste nebeskog saveta, a ne samo dijalog između Boga i sotone. Po svojoj prilici, u to su uključena i druga nebeska bića.

Drugo, tu je prisutan neki spor, nagovešten činjenicom da Bog pita sotonu da li je uzeo u obzir Jova. Zbog čega da uzme u obzir Jova? To pitanje ima smisla samo u kontekstu nekog većeg, tekućeg spora.

Treće, dok Bog proglašava Jova neporočnim, poštenim i bogobojažljivim, sotona tvrdi da se Jov boji Boga samo zato što ga On štiti. To predstavlja klevetu i protiv Jovovog i protiv Božjeg karaktera (uporediti sa tekstovima: Otkrivenje 12,10; Zaharija 3).

Četvrto, sotona izjavljuje da je postojanje Božje zaštite (ograde) oko Jova nešto nepošteno, i da mu onemogućava da dokaže svoje optužbe. To ukazuje na izvesna ograničenja postavljena sotonu (pravila angažovanja), i na to da je on očigledno već pokušao da naudi Jovu.

Bog odgovara na sotoninu optužbu pred nebeskim savetom tako što mu dozvoljava da svoju teoriju stavi na probu, ali samo u određenim granicama. Prvo mu daje moć nad svim što Jov ima, ali mu zabranjuje da povredi Jova lično (Jov 1,12). Kasnije, pošto sotona tvrdi da je Jovu stalo jedino do sebe samog, Bog mu dopušta da povredi i njega lično, ali uz obavezu da mu poštedi život (Jov 2,3-6).

Sotona navlači brojne nesreće na Jovov dom, ali on svaki put nastavlja da blagosilja Božje ime (Jov 1,20-22; Jov 2,9.10), pokazujući da su sotonine optužbe lažne.

Tu saznajemo dosta toga, kao na primer da u kosmičkom sukobu postoje pravila angažovanja. Na nebeskom sudu postoje parametri u okviru kojih se optužbe protiv Boga mogu rešiti, ali tako da On ne naruši svete principe svojstvene ljubavi, koji su osnov Njegove vlasti i Njegovog upravljanja svemirom i svim inteligentnim bićima u njemu.

Ovi nebeski prizori iz Knjige o Jovu pružaju nam fascinantne uvide u realnost velike borbe i načina na koji se ona odigrava ovde na zemlji.

PRIVREMENI VLADAR OVOG SVETA

Videli smo u prethodnim poukama da je, u okviru kosmičkog sukoba, sotonu i njegovim kohortama privremeno dodeljena značajna jurisdikcija na ovom svetu, ali ipak ograničena nekom vrstom pravila angažovanja.

Ta pravila angažovanja ne ograničavaju samo postupke neprijatelja – đavola i njegovih kohorti – već i Božje nastojanje da otkloni ili ublaži zlo koje (privremeno) potpada pod jurisdikciju neprijatelja. S obzirom da Gospod nikad ne krši svoja obećanja, On je, u moralnom smislu, ograničio svoje buduće delovanje u onoj meri u kojoj je pristao na pravila angažovanja – čime je dao privremenu i ograničenu vlast đavolu (ne umanjujući pri tom svoju punu moć).

Pročitajte sledeće tekstove: Jovan 12,31; Jovan 14,30; Jovan 16,11; 2. Korinćanima 4,4 i Luka 4,6. Šta ti tekstovi uče o vladavini neprijatelja na ovom svetu?

Novi zavet prikazuje sukob carstava – carstva svetlosti i carstva tame, pri čemu tama potiče od sotone i njegove pobune. Deo Hristove misije bio je da porazi carstvo sotone: „Zato se javi sin Božij da raskopa djela đavolja“ (1. Jovanova 3,8).

Međutim, postoje „pravila“ koja ograničavaju ono što Bog može da učini a da ostane veran principima koji stoje iza Njegove vladavine. U najmanju ruku, ta ograničenja uključuju: (1) davanje slobodne volje stvorenjima, i (2) zavetna pravila angažovanja, s kojima mi nismo upoznati, bar za sad. Takve prepreke i ograničenja božanskog delovanja imaju značajne implikacije u pogledu Božje sposobnosti, u moralnom smislu, da umanjii/ili odmah ukloni zlo što postoji u ovom svetu. Zato vidimo da se zlo i patnja nastavljaju, što zaista može navesti mnoge da posumnjaju ili u Božje postojanje ili u Njegovu dobrotu. Međutim, kada sagledamo pozadinu velike borbe i ograničenja koja je Bog sebi postavio kada je reč o izlaženju na kraj sa zlom, onda možemo bar donekle bolje razumeti zašto je sve onako kako jeste – bar do konačne Božje pobede nad zlom.

Kako nam činjenica da Isus sotonu naziva „knezom“ ovog sveta pomaže da, makar donekle, razumemo zlo koje trenutno postoji na ovom svetu? Koliko je utešno znati da je to, zaista, samo privremeno pravilo!

GRANICE I PRAVILA

Kosmički sukob je pre svega sporenje oko Božjeg karaktera, izazvano davoljim klevetničkim optužbama protiv Božje dobrote, pravde i vladavine. To je neka vrsta kosmičke zavetne sudske parnice.

Takav sukob ne može se rešiti golom silom već, umesto toga, zahteva dokazivanje.

Ako se protiv neke osobe na vlasti iznesu ozbiljne optužbe, najbolji (a možda i jedini) način da se te optužbe pobiju bio bi da se dopusti slobodna, poštena i otvorena istraga. Ako te optužbe ugrožavaju kompletnu vladavinu (ljubavi), one se ne mogu tek tako gurnuti pod tepih.

Šta sve to znači za razumevanje kosmičkog sukoba i odnosa prema problemu zla? Ako Bog da neko obećanje, da li će ga ikad prekršiti? Naravno da ne. Dakle, u onoj meri u kojoj Bog pristaje na pravila angažovanja, Njegovo buduće delovanje biće (u moralnom smislu) ograničeno. I zato pojedina zla, kao takva, mogu spadati u privremeni domen carstva tame.

Pročitajte stihove Marko 6,5 i Marko 9,29. Kako nam ti tekstovi pokazuju da čak i božansko delovanje može biti neodvojivo povezano sa faktorima kao što su vera i molitva?

U oba ta narativa, po svoj prilici, prisutna su izvesna ograničenja ili pravila angažovanja, dinamički povezana sa nečim kao što su vera i molitva. Na drugim mestima vidimo obilje dokaza da molitva donosi velike promene u ovom svetu, otvarajući puteve za božansko delovanje, koji inače (u moralnom smislu) ne bi bili dostupni. Međutim, ne treba da padnemo u zabludu misleći da su vera i molitva jedini faktori. Verovatno ima i mnogo drugih faktora kojih možda nismo svesni.

To se poklapa sa onim što smo prethodno videli o pravilima angažovanja. U onoj meri u kojoj se Bog obaveže ili pristane na neka pravila angažovanja, Njegovo buduće delovanje biće (u moralnom smislu) ograničeno. Zato izvesna zla, kao takva, mogu potpasti pod privremeni domen carstva tame.

Pročitajte Rimljanima 8,18 i Otkrivenje 21,3.4. Kako nam ti tekstovi ulivaju sigurnost, tako da, i pored mnogo toga što ne znamo, možemo verovati da Bog zna šta je najbolje, da On želi ono što je najbolje, da će okončati zlo i uvesti nas u večnost punu blaženstva?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Testimonies for the Church*, vol. 1 (*Svedočanstva za zajednicu*, sv. 1) od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „The Power of Satan“ („Moć sotone“), str. 341-347.

„Pali čovek je sotonin zatočenik koji mu s pravom pripada. Hristova misija bila je da ga izbavi od vlasti njegovog velikog protivnika. Čovek je prirodno sklon da sledi sotonine predloge, i nije u stanju da se uspešno odupre tako strašnom neprijatelju, osim ako Hristos, moćni Pobednik, ne boravi u njemu, usmeravajući njegove želje i dajući mu snagu. Jedino Bog može da ograniči moć sotone. On se kreće svuda po zemlji, obilazi je uzduž i popreko. Njegova budnost ni na trenutak ne popušta, iz straha da mu ne promakne neka prilika da upropašćava duše. Važno je da Božji narod to shvati, kako bi izbegao njegove zamke. Sotona tako priprema svoje obmane da ga Božji narod, u njegovom poslednjem pohodu protiv njih, ne prepozna. Stih 2. Korinćanima 11,14 glasi: 'I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svijetla.' I dok neke obmanute duše zastupaju stav da on ne postoji, on ih zapravo drži u ropstvu, i uveliko radi preko njih. Sotona zna bolje od pripadnika Božjeg naroda kakvu moć nad njim oni mogu imati kada svoju snagu nalaze u Hristu. Kada ponizno moli moćnog Pobednika za pomoć, i najslabiji vernik, oslanjajući se čvrsto na Hrista, može uspešno da odbije sotonu i svu njegovu vojsku. Neprijatelj je suviše lukav da bi nastupio otvoreno i drsko sa svojim iskušenjima, jer bi se uspravane energije hrišćanina tada probudile, i on bi se oslonio na svog snažnog i moćnog Izbavitelja. Zato se on prikrada neprimetno, i radi prurušen preko sinova neposlušnosti koji ispovedaju pobožnost.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, p. 341.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Šta znači biti „sotonin zatočenik koji mu s pravom pripada“? Da li to znači da đavo može da radi sa ljudima šta god hoće? Ako ne, zašto? Kakve to veze ima sa onim što bismo mogli nazvati „pravilima angažovanja“ u kosmičkom sukobu?
2. Zašto bi Bog dao sotonu bilo kakvu jurisdikciju u kosmičkom sukobu, makar i privremeno? Šta nam to govori o načinu na koji Bog nastoji da odgovori na sotonine optužbe?
3. Kako vi odgovarate onima, čak i hrišćanima, koji negiraju postojanje sotone kao stvarnog bića? Mada ne možemo da dokažemo sotonino postojanje, koje dokaze ipak možemo prikupiti da bismo pomogli nekome ko je u tolikoj meri prevaren?

ŠTA SAM JOŠ MOGAO DA UČINIM?

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Jovan 18,37; Rimljanima 3,23-26; Rimljanima 5,8; Isaija 5,1-4; Matej 21,33-39; Isaija 53,4; Rimljanima 3,1-4.

Tekst za pamćenje: „Onda mu reče Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to rođen, i zato dođoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj“ (Jovan 18,37).

Pre par godina u časopisu *Guide (Vodič)* objavljena je pronicljiva priča za decu. Priča se odnosi na dečaka po imenu Denis, siroče koje živi u hraniteljskoj porodici u srednjovekovno doba. Denis strastveno mrzi cara svoje zemlje zato što su ga carevi vojnici, kad su mu se roditelji razboleli, odveli od kuće, i on ih nikada više nije video. Tek kasnije je saznao da ih je car razdvojio kako bi ga poštedeo, da ne bi morao da proživi sve užase crne kuge. Ta istina o caru oslobodila je Denisa od mržnje koju je gajio skoro celog života. Jer, taj car je uvek i u svakom slučaju povlačio poteze iz ljubavi prema svom narodu.

Mnogi ljudi danas, u izvesnoj meri, gledaju na Boga kao što je Denis gledao na tog cara. Zlo koje su gledali, ili su ga iskusili, navodi ih da mrze i odbacuju Boga. Gde je Bog kada patimo? Ako je Bog dobar, zašto ima tako mnogo zla? Kosmički sukob baca svetlost na taj ključni problem, ali preostaju još mnoga pitanja. Ipak, ako ni posle svih pokušaja ne dobijemo zadovoljavajući odgovor, još uvek možemo pogledati u Isusa na krstu i u Njemu videti da se Bogu može verovati, i pored svih pitanja koja za sada ostaju bez odgovora.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 15. mart.**

HRISTOS POBEDNIK

Premda je na delu neprijatelj za koga sam Hristos kaže da je (uzurpatorski) „knez ovoga svijeta“, pravi car svemira je Isus Hristos. Isus pobeđuje za nas, i u Njemu možemo imati pobedu, čak i usred teškoća i patnji. Zaista, Hristovo delovanje odbija neprijatelja na svakom koraku.

Videli smo da Sveto pismo opisuje đavola kao nekoga ko je:

(1) varalica koji od početka obmanjuje ceo svet (Otkrivenje 12,9; Matej 4,3; Jovan 8,44; 2. Korinćanima 11,3; 1. Jovanova 3,8).

(2) klevetnik i tužitelj Boga i Njegovog naroda na nebu (Otkrivenje 12,10; Otkrivenje 13,6; Jov 1-2; Zaharija 3,1.2; Juda 9).

(3) uzurpatorski vladar ovog sveta (Jovan 12,31; Jovan 14,30; Jovan 16,11; Dela 26,18; 2. Korinćanima 4,4; Efescima 2,2; 1. Jovanova 5,19).

Pročitajte stih Jovan 18,37. Šta nam to govori o Hristovom radu na suprotstavljanju obmanama neprijatelja? Šta znači to da je Isus Car?

Mada Sveto pismo uči da je sotona glavni varalica, klevetnik, tužitelj i uzurpatorski vladar ovog sveta, ono takođe uči da je Isus pobedio sotonu u svakom pogledu.

(1) Isus kaže za sebe: „Zato dođoh na svijet da svjedočim istinu“ (Jovan 18,37);

(2) Preko krsta, Isus je na vrhunski način pokazao Božju savršenu pravednost i ljubav (Rimljanima 3,25.26; Rimljanima 5,8), čime je opovrgao đavolje klevetničke optužbe (Otkrivenje 12,10.11);

(3) Isus će na kraju uništiti carstvo đavola, koji zna „da vremena malo ima“ (Otkrivenje 12,12; uporedite sa Rimljanima 16,20), i „carovaće va vijek vijeka“ (Otkrivenje 11,15).

U krajnjoj liniji, šta god da sotona radi, on je već poraženi neprijatelj, a za nas je od ključne važnosti da se svakog dana, iz trenutka u trenutak, pozivamo na Hristovu pobedu, a takođe i na obećanja koja nam je krst ponudio.

Mi znamo koja strana pobeđuje u velikoj borbi. Kako naši svakodnevni izbori utiču na to na kojoj strani ćemo se na kraju naći? Šta treba da preduzmemo da bismo bili na pobedničkoj strani već u ovom trenutku?

ONAJ KOJI JE PRAVEDAN I KOJI OPRAVDAVA

Hristovo delo *poništava* delo đavola na svakom koraku. Prema stihu 1. Jovanova 3,8, „zato se javi sin Božij da raskopa djela đavolja“ (1. Jovanova 3,8) i da „satre onoga koji ima državu smrti, to jest đavola“ (Jevrejima 2,14). Međutim, potpuni poraz neprijateljske vlasti dešava se u dve faze. Prvo, preko krsta, Hristos opovrgava sotonine klevetničke optužbe. A onda, kasnije, sotona i njegovo carstvo bivaju uništeni.

Pročitajte Rimljanima 3,23-26 i Rimljanima 5,8. Šta nam ti odlomci otkrivaju o načinu na koji Hristos pobija đavolje optužbe?

Kao što smo videli, neprijatelj tvrdi da Bog nije sasvim pravedan i pun ljubavi. Međutim, Bog je preko Hrista, svoju pravednost i ljubav ispoljio do krajnjih granica, i to je učinio na krstu.

Posle Isusove smrti, „sotona je uvideo da je njegova maska strgnuta. Njegova vladavina jasno je izložena pred bezgrešnim anđelima i svemirrom. Razotkrio je sebe kao ubicu. Pošto je prolio krv Božjeg Sina, izgubio je svaku naklonost nebeskih bića.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 761 (original).

Pročitajte tekst Otkrivenje 12,10-12 u svetlu stiha 1. Mojsijeva 3,15. Kakvu svetlost taj odlomak baca na značaj Hristove pobeđe na krstu?

Istorija iskupljenja pruža obilje dokaza koji mogu da nas uvere da Bog uvek radi na tome da ostvari ono što će na kraju biti dobro za sve zainteresovane. Bog Svetog pisma uvek čini ono što je dobro i poželjno, s obzirom na prilazne puteve koji Mu stoje na raspolaganju u okviru velike borbe (5. Mojsijeva 32,4; 1. Samuilova 3,18; Psalmi 145,17; Danilo 4,37; Avakum 1,13; Otkrivenje 15,3; 1. Mojsijeva 18,25).

Zašto je javno pokazivanje Božje pravednosti i ljubavi u kosmičkom sukobu tako važno? Kad razmišljate o krstu i Božjim delima u sklopu plana spasenja, kako vam ta dela ulivaju sigurnost u Božju ljubav, čak i usred iskušenja i patnji?

PESMA MOG DRAGOG

Bog je na neverovatne načine ispoljavao svoju ljubav i pravednost usred kosmičkog sukoba. Ipak, neki bi mogli da se zapitaju da li je Bog trebalo da učini više nego što je učinio kako bi sprečio i/ili uklonio zlo? Dosad smo sagledali okvir kosmičkog sukoba, koji ukazuje na to da Bog u svom delovanju poštuje slobodnu volju neophodnu za najveći mogući procvat odnosa ljubavi između Njega i ljudskog roda. Videli smo, osim toga, da On nesumnjivo deluje unutar izvesnih moralnih ograničenja, ili pravila angažovanja, u kontekstu kosmičkog spora oko Njegovog karaktera, koji se može rešiti samo javnim pokazivanjem Njegove ljubavi.

Pročitajte tekst Isaija 5,1-4. Ko govori u tim stihovima? O kome Isaija govori? Koga predstavljaju vinograd i vlasnik vinograda? Kakav je značaj postupaka vlasnika u korist vinograda? Kakav je rezultat?

U tim stihovima, Isaija peva pesmu o svom dragom, o vinogradu. Vlasnik vinograda je sam Bog, a vinograd predstavlja Božji narod (videti, na primer, stihove Isaija 1,8; Jeremija 2,21). Međutim, implikacije tog teksta mogu se, u širem smislu, odnositi i na Božje delo u svetu. Prema tim stihovima, vlasnik vinograda (Bog) učinio je sve što se razumno moglo očekivati kako bi obezbedio procvat svog vinograda. Vinograd je trebalo da rodi dobro grožđe, ali je rodio samo „vinjagu“, koja se u drugim prevodima pominje kao nešto „bezvredno“. Zaista, jevrejski tekst ovde bi se doslovno mogao prevesti kao *smrdljivo voće*. Božji vinograd, dakle, rađa trulo grožđe.

Stih Isaija 5,3 se zatim obazire na samog Boga koji govori, pozivajući ljude da „sude“ između Njega i Njegovog vinograda. A u stihu Isaija 5,4 sam Bog postavlja najvažnije pitanje: „Što je još trebalo činiti vinogradu mojemu što mu ne učinih? kad čekah da rodi grožđem, zašto rodi vinjagom?“ Šta je još On mogao da učini? Kako je fascinantno to što On čak i poziva druge da sude o onome što je uradio.

Kad pogledate krst na kojem je Bog prineo sebe kao žrtvu za sav naš greh, kako te Njegove reči: „Što je još trebalo činiti vinogradu mojemu što mu ne učinih?“ – poprimaju potpuno neverovatno značenje?

HRISTOVA PARABOLA O VINOGRADU

U svojoj paraboli o vlasniku vinograda, u poglavlju Matej 21, Isus nastavlja tamo gde se u tekstu Isaija 5 stalo, bacajući dodatnu svetlost na karakter vlasnika i njegove postupke u korist vinograda.

Pročitajte tekst Matej 21,33-39 imajući posebno na umu pitanje iz stiha Isaija 5,4. Šta je Bog još mogao da učini osim onoga što je učinio?

Prvi deo Hristove parabole direktno citira pesmu iz teksta Isaija 5, o vlasniku i njegovom vinogradu. A onda Isus dodaje da vlasnik dade svoj vinograd „pod zakup vinogradarima i otputova“ (Matej 21,33, Čarnić). Međutim, kasnije, Vlasnik dvaput šalje svoje slugе (proroke) da prikupe plod, ali oni koji su iznajmili vinograd tuku i ubijaju Njegove slugе (Matej 21,34-36). Najzad, On šalje svog Sina (Isusa) govoreći: „Postidjeće se sina mojega“ (Matej 21,37). Ali oni ubijaju i Njegovog Sina, govoreći: „Ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo. I uhvatiše ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše“ (Matej 21,38.39).

Šta je On još mogao da učini? Otac nas je toliko zavoleo da je dao svog ljubljenog Sina (Jovan 3,16). Ako je kosmički sukob zaista takve prirode kao što predlažemo u ovoj pouci, onda on nije mogao da se reši preuranjeno, primenom božanske sile, već je zahtevao da se najpre javno pokaže Božji karakter. A on se na vrhunski način pokazao u Hristovom delu (Rimljanima 3,25.26; Rimljanima 5,8). Šta bismo više mogli da tražimo od toga da Bog (u Hristu) preda sebe da umre za nas, kako bi mogao da nas opravda, a da istovremeno ni na koji način ne ugrozi svoju pravdu i savršenu ljubav?

Ono što se dogodilo na krstu pokazuje da je Bog učinio sve što je mogao kako bi ublažio i uklonio zlo, ali tako da ne uništi okruženje neophodno za procvat istinske ljubavi. Da je Bogu stajao na raspolaganju bilo kakav povoljniji put, zar ga On ne bi izabrao? Premda ljudi u velikoj meri stradaju u tom kosmičkom sukobu, ipak najviše strada sam Bog. Zaista, kada pogledamo na krst, možemo da vidimo kakvu je patnju i bol greh naneo samom Bogu. Pa ipak, sloboda neodvojiva od ljubavi bila je toliko sveta da je Hristos bio spreman da sve to pretrpi za nas.

Pročitajte tekst Isaija 53,4. Čije je „bolesti“ i „nemoći“ Hristos nosio na krstu? Šta nam to govori o svemu što je Bog učinio za nas i o tome koliko Ga je naše spasenje koštalo?

ODBRANA BOŽJEG IMENA

Na kraju, Božje ime biva odbranjeno na svaki mogući način. Kroz de-lovanje Oca, Sina i Svetog Duha u okviru plana spasenja, Božja savršena pravednost i ljubav ispoljavaju se van svake sumnje (videti Rimljanima 3,25.26; Rimljanima 5,8).

Pročitajte Rimljanima 3,1-4 u svetlu stihova Isaija 5,3.4. Šta se tu uči u pogledu toga da se i sam Bog opravdava kroz kosmički sukob?

U tekstovima kao što su Rimljanima 3 i Isaija 5, vidimo da Bog (u donekle ograničenom smislu) poziva stvorenja da sude o Njegovom karakteru, mada na to nemaju pravo, niti su u položaju da to čine. Na kraju, kada se sve „knjige“ budu otvorile, videćemo dokaz da je Bog savršeno pošten i pravedan. Bog će se, dakle, opravdati pred svim razumnim stvorenjima.

Pročitajte Otkrivenje 15,3 i Otkrivenje 19,1-6. Čemu nas ti odlomci uče o tome kako će Božje ime biti odbranjeno na kraju?

U celom Svetom pismu, Bog pokazuje zainteresovanost za svoje ime.

Zašto? Zato što ne možete imati dubok odnos ljubavi sa nekim čiji karakter prezirete ili kome ne verujete. Kada bi neko vašem sadašnjem ili budućem supružniku ispričao užasne laži o vašem karakteru, vi biste učinili sve što je u vašoj moći da se suprotstavite takvim tvrdnjama, jer kad bi se u njih poverovalo, to bi narušilo vaš odnos ljubavi.

Naposletku, Bog biva opravdan zahvaljujući krstu i čitavom planu spa-senja. Na preadventnom sudu, Bog biva odbranjen pred svemirom koji to posmatra.

Zatim, na postadventnom sudu, tokom kojeg će iskupljeni čak i „anđe-lima suditi“ (1. Korinćanima 6,2.3), Bog će biti opravdan, kada iskupljeni-ma bude pružena prilika da pregledaju zapise i sami za sebe se uvere zašto je Bog postupao tako kako jeste, i da su Njegovi sudovi uvek bili savršeno pravedni i vođeni ljubavlju. Za sada, ko među nama nema mnoga pitanja koja još uvek zahtevaju odgovor? Ali pre nego što se sve završi, dobićemo odgovore na ta pitanja (videti 1. Korinćanima 4,5).

I konačno, svako koleno će se pokloniti, i svaki jezik će priznati da je Isus Gospod (Filibljanima 2,10.11). Sve je to deo odbrane Božjeg karaktera.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Testimonies for the Church*, vol. 9 (*Svedočanstvo za zajednicu*, sv. 9) od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „The Reward of Earnest Effort“ („Nagrada za usrdan rad“), str. 285-288.

„Sve što nas je zbunjivalo u vezi sa Božjim providenjem, biće razjašnjeno u budućem svetu. Ono što je sada teško razumeti, tada će dobiti svoje objašnjenje. Tajne blagodati razotkriće se pred nama. Tamo gde je naš ograničeni um otkrivao samo zbrku i neispunjena obećanja, videćemo najsavršeniji i najlepši sklad. Saznaćemo da je upravo beskrajna ljubav odredila da doživimo ono što nam se činilo težim od svega. Kada sagledamo nežno staranje Onoga koji čini da sve što nas snađe bude za naše dobro, doživjećemo neizrecivu radost i slavlje.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 9, p. 286.

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Da li ste bili zbunjeni kad ste pokušali da razumete Božje providenje? Kakvu utehu vam pruža saznanje da će na kraju sve biti razjašnjeno?
2. Razmislite o tome čega se Hristos odrekao da bi postao čovek i umro za ovaj svet. A zatim se zapitajte šta nam to govori o Božjoj ljubavi i o tome da li se Njemu može verovati. Šta je još On mogao da učini?
3. Šta je toliko važno u vezi sa Božjim „imenom“? Kakve implikacije to ima za nas koji se nazivamo hrišćanima? Na koje načine hrišćani ponekad nanose sramotu Hristovom imenu, i šta možemo da učinimo u svojim lokalnim zajednicama da bismo pokazali kako hodanje za Hristom izgleda u praksi?
4. U krajnjoj liniji, čak i naši najbolji „odgovori“ u vezi sa problemom zla za sada su nepotpuni. Šta možemo učiniti u praksi da bismo se približili onima koji stradaju i ublažili patnje na ovom svetu, dok iščekujemo konačno, eshatološko rešenje za problem zla, koje samo Bog može da donese?
5. Zadržite se malo više na stihu Isaija 53,4, na činjenici da je Hristos poneo naše „bolesti“ i „nemoći“. Šta se, u korporativnom smislu, dogodilo na krstu, što nam pomaže da razumemo plan spasenja i cenu koju je Bog platio da nas spase?

LJUBAV I PRAVDA – DVE NAJVEĆE ZAPOVESTI

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: Matej 22,34-40; Zaharija 7,9-12; Psalmi 82; Mihej 6,8; Matej 23,23-30, Luka 10,25-37.

Tekst za pamćenje: „Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?“ (1. Jovanova 4,20).

Mada imamo poverenja da će Bog na kraju sve dovesti u red, ono što mi kao hrišćani radimo ovdje i sada ipak je važno. Mada ima mnogo nepravdi i zala koje Bog za sada ne iskorenjuje (zbog izvesnih parametara kosmičkog sukoba), to ne znači da mi ne možemo biti upotrebljeni kako bi doprineli ublažavanju patnje i zla gde god na njih da naiđemo, bar u onoj meri u kojoj je to moguće. Mi smo zapravo i dužni, kao hrišćani, da to radimo.

Kao što smo videli, ljubav i pravda idu zajedno. One su neodvojive. Bog voli pravdu. Prema tome, ako volimo Boga, i mi ćemo voleti pravdu.

Isto tako, ako volimo Boga, volećemo i jedni druge. A sastavni deo te ljubavi jednih prema drugima jeste i pokazivanje interesovanja za dobrobit onih oko nas. Kada su drugi pogođeni siromaštvom, zlostavljanjem, ili bilo kojom vrstom nepravde, to bi trebalo i nas da se tiče. Kada drugi trpe nasilje, ne treba da zatvaramo oči pred tim. Umesto toga, treba da se zapitamo šta možemo da uradimo da bismo, pojedinačno i kao zajednica, širili Božju ljubav i pravdu na način koji će, u ovom iskvarenom svetu, biti odraz savršenog karaktera pravednosti i ljubavi našeg Gospoda.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 22. mart.**

DVE NAJVEĆE ZAPOVESTI

Kad razmišljamo o tome šta bismo mi mogli da učinimo, pojedinačno i kao zajednica, da bi Božju ljubav i pravdu širili u našem svetu, prikladno je da za početak obratimo pažnju na ono što je Bog nama zapovedio.

Pročitajte tekst Matej 22,34-40. Kako je Isus odgovorio na pitanje tog poznavaoца zakona?

Prema samom Isusu, „prva i najveća zapovijest“ je: „Ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.“ „A“, dodaje Isus, „druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.“ Međutim, te dve zapovesti ne stoje same. Isus dalje poučava: „O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci“ (Matej 22,37-40). Zaista, i one su same citat iz Starog zaveta.

Pročitajte tekst Matej 19,16-23. Na koji način su Isusovi odgovori na pitanja ovog bogatog mladog poglavara povezani s Njegovim odgovorima na pitanje zakonika u tekstu Matej 22?

Šta se tu dešavalo? Zašto je Isus odgovorio tom mladiću na takav način? I šta bi ti susreti trebalo da kažu svima nama, bez obzira na naš položaj ili status u životu?

„Hristos je odredio uslove koji bi jedino mogli da pomognu poglavaru da usavrši svoj karakter. Njegove reči bile su reči mudrosti, iako su izgledale stroge i kao da mnogo traže. Jedina nada u spasenje za ovog poglavara bila je da ih prihvati i poslušaju. Njegov visoki položaj i njegov imetak neosetno su unosili zlo u njegov karakter. Ako će ih gajiti, oni će zameniti Boga u njegovim osećanjima. Uskratiti Bogu malo ili mnogo značilo je zadržati ono što umanjuje njegovu moralnu snagu i delotvornost; ako bude brižljivo negovano ono što je svetovno, ma koliko to bilo nesigurno ili bezvredno, ono će prevladati.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 520 (original).

Iako možda nećemo svi biti pozvani da prodamo sve što imamo, kao taj bogati mladi poglavar, čega se vi lično još uvek držite, što bi, ako se toga ne odreknete, moglo dovesti do vaše večne propasti?

DVA NAJVEĆA GREHA

Prema samom Isusu, dve najveće zapovesti su da volimo Boga i da volimo jedni druge. A sprovođenje tih zapovesti podrazumeva žrtve koje na opipljiv način pokazuju ljubav prema drugima, što je zapravo suština hodanja za Isusom.

E sada, ako su dve najveće zapovesti voleti Boga i voleti druge, šta su onda dva najveća greha?

Pročitajte tekst Psalmi 135,13-19. Šta nam je tu otkriveno o jednom ubičajenom grehu koji se naglašava u celom Svetom pismu?

Stari zavet stalno naglašava koliko je važno voleti Boga iznad svega (videti stih 5. Mojsijeva 6,5). To je blisko povezano s velikim grehom idolopoklonstva, što je u stvari suprotnost od ljubavi prema Bogu.

Pročitajte tekst Zaharija 7,9-12. Prema proroku Zahariji, šta Bog osuđuje u tom tekstu? U kakvom je to odnosu, kao i greh idolopoklonstva, sa dve velike zapovesti?

Idolopoklonstvo nije jedino na šta Bog odgovara gnevom iz ljubavi, već je to i zlostavljanje Njegovog naroda, bilo pojedinačno ili kao zajednice. Bog se ljuti na nepravdu zato što je On ljubav.

Dva velika greha koja se naglašavaju u celom Starom zavetu zapravo su propusti u vezi sa dve velike zapovesti: da volimo Boga i da volimo jedni druge. Dva najveća greha su, dakle, odraz nedostatka ljubavi. Ukratko, ne možete držati zapovesti ako ne volite Boga i ako ne volite bližnje.

Zaista, i tekst 1. Jovanova 4,20.21 potvrđuje: „Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? I ovu zapovijest imamo od nje: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.“

Kako biste objasnili zašto se ljubav prema Bogu ne može odvojiti od ljubavi prema drugima? Kako razumete tu neraskidivu povezanost?

BOG VOLI PRAVDU

Sveto pismo objavljuje da Bog voli pravdu, a mrzi zlo (na primer, Psalmi 33,5; Isaija 61,8). On je duboko zabrinut zbog nepravde, što izaziva Njegovu pravednu ogorčenost zbog svih onih koji su njene žrtve. U celom Starom i Novom zavetu Bog se dosledno i vatreno zalaže za obespravljene i zlostavljane, dok u isto vreme izražava pravedan gnev protiv nasilnika i zlostavljača.

Pročitajte tekst Psalmi 82. Kako taj psalam izražava Božju zainteresovanost za pravdu u svetu? Šta bi to moglo da znači za nas danas?

Kao što mnogi komentatori razumeju, taj psalam osuđuje zemaljske vladare odgovorne za nepravdu u društvu, a odnosi se takođe i na vreme kada će Bog suditi demonima zbačenih s neba („bogovima“), koji stoje iza korumpiranih ovozemaljskih sudija i vladara (demonске sile, očigledno). Konkretno, vladarima se postavlja pitanje: „Dokle ćete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko?“ (Psalmi 82,2).

Dalje, njima se daje zaduženje: „Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništuga pravdajte. Izbavljajte ubogoga i ništuga, iz ruke bezbožničke otimajte“ (Psalmi 82,3.4). Ovde i na drugim mestima, proroci Starog zaveta iznosili su jasan poziv na pravdu. To nije neka periferna tema u Svetom pismu. To je glavni deo poruke proroka u celom Starom zavetu i onoga što je Isus govorio dok je bio ovde u telu.

Nije nikakva tajna šta Bog želi i zahteva od onih koji tvrde da Ga vole i slušaju. On to jasno precizira u stihu Mihej 6,8 (i u sličnim tekstovima na drugim mestima): „Pokazao ti je, čovječe, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim?“

Ta misao odzvanja kroz celo Sveto pismo. Na primer, Isus kaže: „Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako uzimate ljubav među sobom“ (Jovan 13,35; uporediti sa tekstom 1. Jovanova 4,8-16).

Kako bi naše porodice izgledale kad bismo obratili posebnu pažnju na stih Mihej 6,8 i svesno ga sproveli u delo, rečju i postupcima? U kakvim god okolnostima da se nalazite, kako bi primena tih principa u vašem životu mogla bolje da dođe do izražaja?

POZVAN DA USPOSTAVI PRAVDU

Proroci u Svetom pismu neprestano ističu Božji poziv na pravdu u svetu. Uvek iznova vidimo da se Sveto pismo ne usteže da naglasi problem nepravde i ugnjetavanja. I sam poziv Bogu da donese sud bio je, zapravo, poziv Bogu da uspostavi pravdu.

Na primer, prorok Isaija ne ublažava reči kad govori o nepravdi u Izraelu tog vremena. A te njegove reči i poziv na pravdu trebalo bi da odjeknu glasno i razgovetno u našim ušima danas. „Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajite pravicu siroti, branite udovicu“ (Isaija 1,17). Dalje, on najavljuje da će „teško“ biti onima koji „postavljaju zakone nepravedne“ i „otimaju pravicu siromasima“ (Isaija 10,1.2). Takve on upozorava: „Što ćete činiti u dan pohođenja i pogibli koja će doći izdaleka? kome ćete pribjeći za pomoć? gdje li ćete ostaviti slavu svoju?“ (Isaija 10,3).

Isto tako, i prorok Jeremija objavljuje Božju poruku: „Teško onomu koji gradi svoju kuću ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu... Otac tvoj nije li jeo i pio? kad činjaše sud i pravdu, tada mu bijaše dobro. Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govori Gospod“ (Jeremija 22,13.15.16).

Pročitajte tekst Matej 23,23-30. Šta Isus tu uči o onome što je najvažnije? Po vama, šta On misli kad govori o onome „što je najpretežnije“?

Da ne pomisli neko da je nepravda zabrinjavala samo starozavetne proroke, jasno vidimo ovde i u drugim prilikama tokom Njegove službe da je to bila glavna preokupacija i samog Hrista. Kao što On kaže: „Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati“ (Matej 23,23). U paralelnom odlomku u Lukinom Evanđelju, Isus jadikuje da oni „mimoilaze“ „pravdu i ljubav Božiju“ (Luka 11,42, Čarnić).

Ako bi danas trebalo da se usredsredite na ono „što je najpretežnije“, kako bi to izgledalo, nasuprot bilo kakvom „desetku“ „od metvice i od kopra i od kima“ na koji ste možda fokusirani umesto toga?

KO JE MOJ BLIŽNJI?

U Lukinom izveštaju, odmah pošto je Isus objavio dve najveće zapovesti, o ljubavi prema Bogu i ljubavi prema bližnjima, zakonik „šćadijaše da se opravda, pa reče Isusu: a ko je bližnji moj?“ (Luka 10,29). U odgovoru na to, Isus pripoveda danas poznatu, ali tada šokantnu parabolu o dobrom Samarjaninu.

Pročitajte parabolu o dobrom Samarjaninu u tekstu Luka 10,25-37. Šta nam ta priča govori u svetlu proročkog vapaja za milošću i pravdom, i u svetlu svih onih nepravdi koje su pojedine društvene grupe nanosile „drugima“ tokom cele ljudske istorije?

Isus nije samo govorio o pravdi, On je došao da je donese. On je bio i biće ispunjenje proročkog poziva i žudnje za pravdom (videti tekst Luka 4,16-21 u svetlu stihova Isaija 61,1.2). On je čežnja svih naroda, a naročito onih koji prepoznaju svoju potrebu za izbavljenjem.

U direktnoj suprotnosti sa neprijateljem koji je prigrabio vlast i nastojao da uzurpira Božji presto, Isus je ponizio sebe i poistovetio se sa onima koji su pod grehom, koji trpe nepravdu i nasilje (a da sam nije bio zaražen grehom). I pobedio je neprijatelja dajući sebe u ljubavi, da bi se utvrdila pravda – kao Onaj koji je pravedan i opravdava sve koji veruju. Kako možemo tvrditi da nam je stalo do zakona koji je Hristos svojom smrću podržao, ako nam nije stalo do onoga što On naziva najpretežnijim u tom zakonu?

Tekst Psalmi 9,8.9 objavljuje: „On će suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiće narodima pravo. Gospod je utočište ubogome, utočište u nevolji.“ Isto tako, tekst Psalmi 146,7-9 dodaje da Bog „čini sud onima, kojima se čini krivo“ i „daje hranu gladnima. Gospod driješi svezane, Gospod otvora oči slijepcima, podiže oborene, Gospod ljubi pravednike. Gospod čuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnički prevraća.“

Da li bi Božja Reč uopšte mogla biti jasnija u pogledu toga kako bi trebalo da nastojimo da služimo onima oko nas koji imaju mnoge potrebe i koji pate?

Šta možemo na osnovu Isusovog života i službe naučiti o tome kako da dopremo do onih kojima je potrebna pomoć? Iako ne možemo da činimo čuda kao što je On činio, kako bi se naša pomoć za mnoge ozledene ljude mogla smatrati dovoljno „čudesnom“?

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Čežnja vekova* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Subota“, str. 281-289 (original).

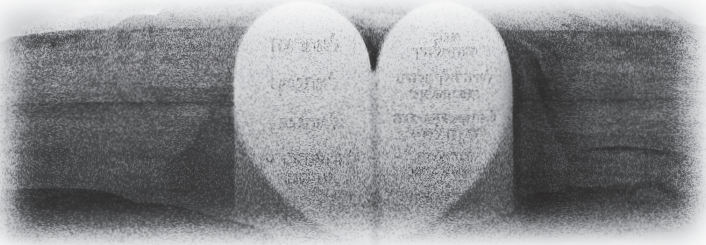
„Uhode se nisu usuđivale da odgovore Hristu u prisustvu mnoštva, iz straha da ne upadnu u teškoće. Znali su da je On govorio istinu. Radije bi pustili čoveka da pati nego da krše svoja predanja, dok bi životinju oslobodili zbog sopstvene štete, ako bi bila zanemarena. Na taj način za nemu životinju pokazivali su više staranja nego za čoveka, koji je stvoren po Božjem obličju. Ovo prikazuje delovanje svih lažnih religija. One potiču iz čovekove čežnje da se uzdigne iznad Boga, ali konačni ishod je spuštanje čoveka ispod životinje. Svaka religija koja se bori protiv Božje vladavine lišava čoveka slave koju je imao prilikom stvaranja i koja će mu se u Hristu ponovo vratiti. Svaka lažna religija uči svoje pristalice da se nemarno odnose prema ljudskim potrebama, patnjama i pravima. Jevanđelje daje veliku prednost ljudskom rodu otkupljenom Hristovom krvlju i uči nežnom uvažavanju čovekovih želja i patnji. Gospod kaže: 'Učiniću da će čovek više vredeti nego zlato čisto, više nego zlato ofirsko' (Isaija 13,12).

Kada se Isus okrenuo farisejima sa pitanjem da li je po Zakonu u subotnom danu činiti dobro ili zlo, spasavati život ili ubijati, suočio ih je sa njihovim zlim namerama. Sa ogorčenom mržnjom tražili su Njegov život, dok je On spasavao život i mnoštvu donosio radost. Da li je bilo bolje ubijati u Subotu, kao što su to nameravali da učine, nego lečiti bolesne kao što je On to činio? Da li je bilo pravednije nositi ubistvo u srcu u toku Božjeg svetog dana, nego voleti sve ljude što je izraženo u delima milosrđa.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 286, 287 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Zašto i u kom smislu je istinito da „svaka lažna religija uči svoje pristalice da se nemarno odnose prema ljudskim potrebama“? Kako da svesno radimo na tome da takvu nemarnost izbegnemo u našim crkvenim zajednicama?
2. Ko je moj bližnji? Ko je vaš bližnji? Na koje praktične načine bi to što sledimo Hrista trebalo da nas učini sličnijima Samarjaninu, koji je prekoračio granice svoga doba, pokrenut ljubavlju da nešto učini?
3. Ako Bog voli pravdu i milost, kako bi mi trebalo da postupamo u skladu sa onim do čega je Njemu najviše stalo? Kako da se više usredsredimo na ono što je Isus nazvao „najpretežnijim u zakonu“?
4. Kada razmišljamo i govorimo o sudu, koliko često naglašavamo da Isus o sudu govori prvenstveno u smislu da li i u kojoj meri aktivno volimo druge, posebno potlačene i obespravljene? Razmislite o tome u svetlu teksta Matej 25,31-46.

LJUBAV JE ISPUNJENJE ZAKONA

Tekstovi za čitanje u toku sedmice: 2. Mojsijeva 20,1-17; Rimljanima 6,1-3; Rimljanima 7,7-12; Jeremija 31,31-34; Matej 23,23.24; Jakov 2,1-9.

Tekst za pamćenje: „I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni“ (Rimljanima 13,8).

Dok se crkveni odbor bavio jednim problematičnim vernikom, neko od članova odbora je kazao pastoru: „Ne možemo donositi odluke na osnovu saosećanja.“ *Zar zaista ne možemo?* Pastor se zapitao kakvo mora da je razumevanje Boga i Božjeg zakona koje ta osoba ima. Saosećanje svakako treba da bude vodeći princip u našem postupanju s ljudima, pogotovu sa onima koji greše. Saosećanje je bitan sastojak ljubavi, a kao što nam stih Rimljanima 13,8 kaže, voleti svog bližnjeg znači ispuniti zakon.

Ako je ljubav zaista ispunjenje zakona, onda treba da povedemo računa da ne razmišljamo o zakonu kao nečemu što je odvojeno od ljubavi, niti da razmišljamo o ljubavi kao nečemu što je odvojeno od zakona. U Svetom pismu, ljubav i zakon idu zajedno. Božanski zakonodavac je ljubav, pa je, u skladu s tim, i Božji zakon – zakon ljubavi. To je, kao što Elen Vajt kaže, prepis Božjeg karaktera. (Videti *Pouke velikog Učitelja*, str. 305 /original/.)

Božji zakon nije skup apstraktnih principa, već su to zapovesti i uputstva namenjeni našem procvatu. Božji zakon je, jednim delom, izraz ljubavi na način na koji je sam Bog izražava.

***Proučite pouku za ovu sedmicu da biste se pripremili za subotu, 29. mart.**

ZAKON LJUBAVI

Božji zakon se ne sastoji od apstraktnih principa. On je, zapravo, oličenje odnosa. To se može jasno videti u Deset zapovesti. Osnovni principi Deset zapovesti bili su na snazi već u Edemskom vrtu – principi ljubavi namenjeni tome da upravljaju odnosom između Boga i čoveka, kao i odnosima između samih ljudi.

Kada je Deset zapovesti uklesano u kamenu, kao što vidimo u tekstu 2. Mojsijeva 20, one su Izraelu date u kontekstu zavetnog odnosa. Deset zapovesti je zapisano kada je Gospod već izbavio narod iz Egipta, a zasnivale su se na Božjoj ljubavi i na Njegovim obećanjima datim narodu (videti: 2. Mojsijeva 6,7.8 i 3. Mojsijeva 26,12). Na osnovu njihove podele u dve grupe, može se videti da su za cilj imale procvat čovekovog odnosa sa Bogom, kao i odnosa između ljudi.

Pročitajte tekst 2. Mojsijeva 20,1-17. Na koji način se u ovim stihovima otkrivaju ta dva principa – ljubav prema Bogu i ljubav prema drugima?

Prve četiri zapovesti bave se ljudskim odnosom prema Bogu, a drugih šest međusobnim ljudskim odnosima. Dakle, naš odnos i prema Bogu i prema drugim ljudima mora biti regulisan principima Božjeg zakona.

Ta dva dela zakona direktno odgovaraju onome što je Isus označio kao dve najveće zapovesti: „Ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojim“ (Matej 22,37; uporediti sa stihom 5. Mojsijeva 6,5) i „ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe“ (Matej 22,39; uporediti sa: 3. Mojsijeva 19,18).

Prve četiri zapovesti upućuju nas u to kako da volimo Boga celim svojim bićem, a drugih šest kako da volimo jedni druge kao sebe same. Isus izričito kaže da su te dve zapovesti o ljubavi neodvojivo povezane sa zakonom. „O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci“ (Matej 22,40).

Dakle, Božji zakon je u celini utemeljen na Božjoj ljubavi. Božja ljubav i zakon su neodvojivi. Često čujemo ljude kako kažu: *Ne moramo da držimo zakon, treba samo da volimo Boga i druge ljude*. Zašto ta ideja nema smisla?

Kako možemo da govorimo o ljubavi prema Bogu ili ljubavi prema drugima, ako kršimo bilo koju od Deset zapovesti?

ZAKON JE SVET I PRAVEDAN I DOBAR

Ljubav je temelj Božjeg zakona. Kada uzdiže zakon, Bog uzdiže ljubav. Otuda je Isus umro da bi spasao grešnike – da bi mogao da održi zakon dok nam istovremeno pruža blagodat. Jedino na taj način je mogao i da ostane pravedan, i da opravda one koji veruju (Rimljanima 3,25.26). Kakvog li izraza ljubavi! Prema tome, zakon nije poništen u procesu iskupljenja. Naprotiv, on je time dodatno potvrđen.

Pročitajte Rimljanima 6,1-3, a onda Rimljanima 7,7-12, s posebnim naglaskom na 12. stihu. Šta nam ti stihovi govore o zakonu, čak i posle Hristove smrti?

Dok neki veruju da blagodat i iskupljenje ukidaju zakon, Pavle jasno kaže da ne treba ostati u grehu da bi se blagodat umnožila. Naprotiv, oni koji verom prebivaju u Hristu, krstili su se „u smrt njegovu“, pa treba dakle i da smatraju sebe mrtvima grehu a živima Hristu.

Božji zakon nije greh, već nam on (između ostalog) čini greh i našu grešnost očiglednim. Upravo zato je „zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra“ (Rimljanima 7,12). On, više nego bilo šta drugo, otkriva našu veliku potrebu za spasenjem, za iskupljenjem – spasenjem i iskupljenjem što dolaze samo preko Hrista. Prema tome, mi ne „kvarimo... zakon vjerom“, „nego ga još utvrđujemo“ (Rimljanima 3,31).

Hristos nije došao da ukine zakon, već da ispuni sve što je obećano u Zakonu i Prorocima. Zato On naglašava da „dokle nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanjega slova ili jedne tittle iz zakona“ (Matej 5,18).

Sam Božji zakon predstavlja Božju svetost – Njegov savršeni karakter ljubavi, pravednosti, dobrote i istine (3. Mojsijeva 19,2; Psalmi 19,7.8; Psalmi 119,142.172). U tom pogledu, značajno je to što je, prema stihu 2. Mojsijeva 31,18, Bog lično zapisao Deset zapovesti na kamene ploče. Zapisane u kamenu, te zapovesti su svedočanstvo o Božjem nepromenljivom karakteru i o Njegovoj moralnoj vladavini, koja se zasniva na ljubavi – što je središnja tema velike borbe.

Kako nam ta veza između zakona i ljubavi pomaže da bolje razumemo Isusove reči: „Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite“ (Jovan 14,15)?

ZAKON I BLAGODAT

Kao što smo videli, zakon i blagodat nisu uzajamno suprotstavljeni. Oni samo služe različitoj svrsi u skladu sa Božjom ljubavlju i pravdom. Oštra suprotnost između zakona i blagodati zbunila bi drevne Izraelce, koji su i na samo davanje zakona gledali kao na moćan izraz Božje blagodati. Dok su „bogovi“ okolnih naroda bili nepostojani i potpuno nepredvidivi, ostavljajući ljude bez ikakvog načina da saznaju šta oni žele i šta bi im se svidelo, Bog Biblije veoma jasno poučava svoj narod o tome šta Njemu godi. A to što Njemu godi, upravo je ono što predstavlja vrhunsko dobro za ceo Njegov narod, kako za pojedinca tako i za zajednicu.

Međutim, zakon ne može da nas spase od greha niti da promeni naše ljudsko srce. Zbog naše urođene grešnosti, potrebno nam je duhovno presađivanje srca.

Pročitajte tekst Jeremija 31,31-34. Čemu nas to uči u vezi sa Božjim obećanjem da će nam dati novo srce? Uporedite to sa Hristovim rečima o novorođenju, upućenim Nikodimu u tekstu Jovan 3,1-21. Videti takođe Jevrejima 8,10.

Deset zapovesti je sam Bog ispisao na kamenim pločama (2. Mojsijeva 31,18), ali taj zakon je trebalo da bude zapisan i u srcima Božjeg naroda (Psalmi 37,30.31). U idealnom slučaju, Božji zakon ljubavi za nas ne bi trebalo da bude nešto spoljašnje, već nešto što izvire iznutra, iz samog našeg karaktera. Samo Bog može da upiše svoj zakon u ljudsko srce, i On je obećao da će to učiniti za svoj zavetni narod (videti Jevrejima 8,10).

Mi ne možemo da se spasemo držanjem zakona. Naprotiv, blagodaću se spasavamo kroz veru. To nije nešto što potiče od nas, već je dar od Boga (Efescima 2,8). Ne držimo zakon da bismo bili spaseni; držimo zakon zato što smo već spaseni. Ne držimo zakon da bismo bili voljeni, već zato što smo voljeni i što želimo da volimo Boga i druge (videti stih Jovan 14,15).

U isto vreme, zakon nam ukazuje na naš greh (Jakov 1,22-25; Rimljanima 3,20; Rimljanima 7,7) i na potrebu za Iskupiteljem (Galatima 3,22-24), upućuje nas na najbolji način života i otkriva nam Božji karakter ljubavi.

U šta polažete svoje nade kada je reč o sudu? U svoje marljivo i верно držanje zakona, ili u Hristovu pravednost koja vas pokriva? Šta vaš odgovor otkriva o ulozi Božjeg zakona u pogledu toga šta on može, a šta ne može da učini?

LJUBAV JE ISPUNJENJE ZAKONA

Povezanost ljubavi i zakona ne može se prenaglasiti. Zaista, prema Svetom pismu, voleti znači ispuniti zakon.

U Rimljanima 13,8-10, Pavle uči da onaj „koji ljubi drugoga zakon ispuni“ (Rimljanima 13,8). Pošto je naveo većinu od drugih šest Božjih zapovesti, Pavle izjavljuje da se „u ovoj... riječi“ sve „izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe“ (Rimljanima 13,9). Zaista, Pavle jasno uči da je „ljubav izvršenje zakona“ (Rimljanima 13,10). I ponovo, u Galatima 5,14, Pavle objašnjava da „se sav zakon izvršuje u jednoj riječi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe“. Ali kakva je to vrsta ljubavi koja ispunjava zakon? Kako takva ljubav izgleda?

Pročitajte stihove Matej 23,23.24. Šta je to što je „najpretežnije u zakonu“? Pročitajte i sledeće tekstove: 5. Mojsijeva 5,12-15 i Isaija 58,13.14. Kako ti odlomci pokazuju odnos između zakona (pogotovu zapovesti o suboti) i Božje zainteresovanosti za pravdu i oslobođanje?

Isus označava to što je „najpretežnije u zakonu“ kao „pravdu i milost i veru“. A u vezi sa posebno jednom zapovešću – onom o suboti – u Svetom pismu možemo videti da je sama Subota neodvojivo povezana sa oslobađanjem i pravdom.

U tekstu 5. Mojsijeva 5, zapovest o Suboti utemeljena je na Božjem oslobađanju Izraela iz ropstva. Odnosno, Subota nije samo spomen na stvaranje, već takođe i spomen na izbavljenje od ropstva i ugnjetavanja. A u kontekstu odvratanja od sopstvenog zadovoljstva, da bi se Subota prozvala milinom radi uživanja u Gospodu (Isaija 58,13.14), naglasak je stavljen na dela ljubavi i pravde usmerena ka drugima – na činjenje dobra, hranjenje gladnih, udomljavanje beskućnika (videti tekst Isaija 58,3-10).

S obzirom na sva ta učenja (a i mnoga druga), oni koji žele da ispunje zakon vršeći dela ljubavi, trebalo bi da povedu računa ne samo o „gresima činjenja“, već i o „gresima nečinjenja“. Ljubav kao ispunjenje zakona ne obuhvata samo držanje zapovesti, u smislu uzdržavanja od činjenja greha, već se sastoji i u aktivnom činjenju dobra – u vršenju dela ljubavi kojima se verno propagiraju pravda i milost. Biti veran Bogu podrazumeva mnogo više od pukog nekršenja slova zakona.

PRE SveGA, Volite Jedni DruGE

Ako je ljubav ispunjenje zakona, onda Božji zakon ne možemo u punom smislu držati samo tako što ćemo se kloniti onoga što je pogrešno. Sam zakon ljubavi (predstavljen u Svetom pismu kao celini) ne nalaže nam samo da se uzdržavamo od činjenja zla, već nas i podstiče da činimo dela koja otkrivaju Božju ljubav drugima – ne samo drugim članovima crkve, već i svetu u celini, kojem je tako očajnički potrebno pravo hrišćansko svedočenje.

Pročitajte tekst Jakov 2,1-9. Koja ključna poruka nam je tu data?

Jakov tu snažno osuđuje nepravdu u društvu, ukazujući naročito na sramoćenje siromašnih i njihovo zlostavljanje od strane nekih bogataša. Zatim, on skreće pažnju na zakon ljubavi prema bližnjem, govoreći da „dobro činite“ kada taj zakon izvršavate (Jakov 2,8).

Kao što je to Elen Vajt sročila: „Ljubav prema čoveku je zemaljski izraz ljubavi prema Bogu. Car slave postao je jedno sa nama da bi nam usadio ovu ljubav, da bi nas učinio decom jedne porodice. Kada se ispune Njegove oproštajne reči – ‘da imate ljubav među sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama’ (Jovan 15,12), kada volimo ovaj svet kao što ga je On voleo, tada je ostvarena Njegova misija za nas. Pripremljeni smo za Nebo, jer imamo Nebo u svom srcu.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 641 (original).

Kada volimo ovaj svet na način na koji je Hristos voleo svet – *tada smo spremni za nebo*. Kakav moćan izraz onoga šta znači biti Isusov sledbenik!

Isus zapoveda svojim učenicima: „Ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih“ (Jovan 13,34). On takođe objavljuje: „Po tom će svi poznati da ste moji učenici ako uzimate ljubav među sobom“ (Jovan 13,35). Ljubav je tako presudna za hrišćansku veru zato što je Bog ljubav (1. Jovanova 4,8.16). I oni koji tvrde da vole Boga moraju voleti jedni druge (uporedite sa stihovima 1. Jovanova 3,11; 4,20.21).

Shodno tome, 1. Petrova 4,8 podstiče hrišćane: „A prije svega imajte neprestanu ljubav među sobom; jer *ljubav pokriva mnoštvo grijeha*“ (videti takođe: Jevrejima 10,24 i 1. Solunjanima 3,12).

Zadržite se više na toj ideji da treba voleti svet onako kako ga je Hristos voleo. Kako bi to moglo da nam pomogne da bolje razumemo pojam hrišćanskog savršenstva i način na koji se osposobljavamo za večni život? Iznosite svoje odgovore u subotu u razredu.

ZA DALJE PROUČAVANJE

U knjizi *Čežnja vekova* od Elen G. Vajt pročitajte poglavlje pod naslovom „Jednome od ove moje najmanje braće“, str. 637-641 (original).

„Veliki Pastir služiće onima koji služe drugima. Oni će piti iz reke života i ugasiće žeđ. Neće težiti za uzbudljivim zabavama ili nekom promenom u svom životu. Najvažniji predmet njihovog zanimanja biće kako da spasu duše koje se nalaze pred propašću. Njihovi društveni dodiri biće korisni. Otkupiteljeva ljubav privući će i ujediniti srca.

Kada shvatimo da smo Božji saradnici, Njegova obećanja nećemo ravnodušno objavljivati. Ona će goreti u našim srcima i raspaliti se na našim usnama. Kada je bio pozvan da služi neukom, nedisciplinovanom i buntovnom narodu, Bog je dao Mojsiju obećanje: 'Moje će lice ići napred, i daću ti odmor.' Rekao je i: 'Ja ću biti s tobom' (2. Mojsijeva 33,14; 3,12). Ovo je obećanje svima koji umesto Hrista rade za siromašne i napačene ljude.“ – Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 641 (original).

PITANJA ZA RAZGOVOR:

1. Pročitajte tekst 1. Korinćanima 13,4-8. Kako 1. Korinćanima 13 baca svetlost na onu vrstu ljudi kakvi bi trebalo da budemo?
2. Šta odvajava ovce od jaraca u tekstu Matej 25,31-46? Kako da te Isusove reči razumemo na način koji ne podupire učenje o spasenju delima?
3. Šta za vas znači saznanje da „kada volimo ovaj svet kao što ga je On voleo, tada je ostvarena Njegova misija za nas. Pripremljeni smo za Nebo, jer imamo Nebo u svom srcu“ (videti proučavanje za četvrtak)? Šta nam to otkriva o prirodi Boga i o prirodi samog neba? Imajući to u vidu, kako možemo već ovde da živimo više kao građani neba, šireći Božju ljubav na način koji donosi svetlost i pravdu potlačenima?
4. Koje praktične korake bi trebalo preduzeti u vašoj lokalnoj crkvi, da bi ona odražavala Božje interesovanje za ljubav i pravdu u vašoj društvenoj sredini? Šta dobro radite u svojoj lokalnoj zajednici? Šta bi trebalo da unapredite i na šta da se više koncentrišete? Koje opipljive korake možete preduzeti pojedinačno i zajedno, da biste postupali u skladu sa onim što smo proučavali o Božjoj ljubavi i pravdi?

On je večni Car

1. S	Jovan 10,29.30.	On je pravi Bog
2. Č	1. Timotiju 1,17.	On je večni Car
3. P	Jovan 10,29.30.	Bog i Hristos jedno su
4. S	4. Mojsijeva 23,19.	Bog nije čovek

Pisma svedoče o Bogu

5. N	1. Dnevnika 16,26.	Gospod je stvorio nebesa
6. P	Jevrejima 7,25.	Bog nam je dao Posrednika
7. U	1. Jovanova 5,20.	Upoznajmo Ga
8. S	Jovan 5,39.	Pisma svedoče o Bogu
9. Č	Psalam 19,1-3.	Nebesa kazuju Njegovu slavu
10. P	1. O carevima 19,12.	Ilija je pronašao Boga u tihom glasu
11. S	Rimljanima 1,20.	Boga pronalazimo u delima stvaranja

Božji presto je na nebesima

12. N	Dela 14,17.	Njegova dobrota neprestano svedoči
13. P	Psalam 27,8.	Oni koji traže Njegovo lice, pronaći će ga
14. U	Psalam 11,4.	Božji presto je na nebesima
15. S	Osija 6,6.	Moramo negovati želju da Ga upoznamo
16. Č	Priče 8,17.	Moramo Ga tražiti
17. P	2. Dnevnika 20,20.	Moramo verovati
18. S	Jovan 16,14.	Sveti Duh?

Bog nas je izabrao za spasenje

19. N	Psalam 34,8.	Ispitajte i vidite
20. P	Psalam 33,5.6.	Zemlja obiluje Njegovom dobrotom
21. U	Psalam 92,4.5.	Moramo proučavati Njegova dela
22. S	2. Solunjanima 2,13.	Bog nas je izabrao za spasenje
23. Č	5. Mojsijeva 10,20.	Bojte se Gospoda i služite Mu
24. P	Filibljanima 2,12.13.	Gradimo svoje spasenje
25. S	Matej 22,39.	Imajmo ljubav prema drugima

Čvrsto se držite Reči

26. N	Jovan 1,29.	Treba da uputimo ljude na Isus
27. P	Priče 3,13.14.	Moramo tražiti mudrost
28. U	Isaija 54,2.	Izazov velikog posla
29. S	Titu 1,9.	Čvrsto se držite Reči
30. Č	1. Korinćanima 3,10.11.	Polaganje pravog temelja
31. P	Matej 5,6.	Tražite pravедnost

Onaj koji stoji u Bogu, stoji u ljubavi

1. S 1. Jovanova 4,16. Onaj koji stoji u Bogu, stoji u ljubavi

Hristos je voleo svoje do kraja

2. N Jovan 15,9.10. Hristova ljubav je poput Očeve ljubavi
 3. P Jezekilj 34,12. Bog traži svoje ovce
 4. U Jovan 17,23. Hristos nas voli kao što Otac voli Njega
 5. S Jovan 13,1. Hristos je voleo svoje do kraja
 6. Č Psalam 145,15.16. Bog u svojoj ljubavi ispunjava svakodnevne potrebe
 7. P Jakov 1,17. Bog daje svaki dobar dar
 8. S Jovan 15,13. Božja ljubav je veća od samog života

Bog će ukloniti naš jaram greha

9. N Jovan 3,16. Hristova misija podstaknuta Očevom ljubavlju
 10. P 2. Mojsijeva 34,6. Božja ljubav otkriva Njegov karakter
 11. U 2. Mojsijeva 34,7. Božja ljubav neće očistiti krivicu
 12. S Psalam 103,13.14. Opominje se da smo prah
 13. Č Osija 11,4. Bog će ukloniti naš jaram greha
 14. P Rimljanima 8,4. Božja ljubav pruža nam savršenu nadu
 15. S Plač 3,21.22. Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sasvim

On nas je otkupio

16. N Isaija 54,8. Njegova dobrota je večna
 17. P 2. Solunjanima 2,16.17. Utehu i dobru nadu primamo kroz blagodat
 18. U Jevrejima 6,19. Nada kao lenger duše
 19. S 2. Korinćanima 5,21. Učinio Ga je grehom radi nas
 20. Č 2. Korinćanima 5,19. Pomireni smo s Bogom kroz Hrista
 21. P Isaija 44,22. On nas je otkupio
 22. S Rimljanima 5,8. Hristos je umro za nas dok smo bili grešnici

Međusobna ljubav

23. N 1. Petrova 3,18. Hristove patnje nas dovode Bogu
 24. P Isaija 53,10. On je bio naša žrtva za greh
 25. U Galatima 1,4. Hristos je dao Sebe za naše izbavljenje
 26. S 5. Mojsijeva 10,12. Šta Bog traži
 27. Č Efescima 5,2. Međusobna ljubav
 28. P 1. Jovanova 3,13. Svet ne voli Boga

MART

SPASENJE

„Izaći će spasenje Moje“

1. S Isaija 51,5. „Izaći će spasenje Moje“

Spasenje je Božji dar

2. N Jeremija 15,20. „Ja sam s tobom da te čuvam“
3. P Efescima 2,9.8. Spasenje je Božji dar
4. U Isaija 45,22. „Pogledajte u Mene i spašćete se“
5. S Jezekilj 16,62.63. On će utvrditi svoj zavet sa nama
6. Č Jeremija 31,33. On će zapisati Zakon u našim srcima
7. P Jeremija 31,34. Neće se više sećati naših greha
8. S Jezekilj 36,26. On će nam dati novo srce

On će nas očistiti

9. N Jezekilj 36,27. Učiniće da hodimo po Njegovim uredbama
10. P Jezekilj 36,25. On će nas očistiti
11. U Jeremija 33,8. On će nam oprostiti sva bezakonja
12. S Luka 19,10. Hristos je došao da nađe izgubljene
13. Č Jezekilj 34,16. On će nas zaviti i okrepiti
14. P Jezekilj 34,13. On će skupiti i vratiti izgubljene
15. S Marko 10,14.15. On poziva decu

Vernost će biti nagrađena

16. N 2. Timotiju 1,9. Pozvani smo po Njegovoj naredbi
17. P Jovan 4,23. Bog traži iskrene vernike
18. U 1. Petrova 2,9. Bog nas je izabrao
19. S Psalam 84,11. Bog ne uskraćuje nijedno dobro
20. Č Jevrejima 2,18. On pomaže onima koji su u iskušenju
21. P Priče 28,20. Vernost će biti nagrađena
22. S Isaija 26,3. Biće nam dat savršen mir

Gospod ne kasni sa obećanjima

23. N 5. Mojsijeva 32,9.10. Deo Gospodnji je Njegov narod
24. P Psalam 27,5. On pruža zaštitu u vreme nevolje
25. U Isaija 58,11. Obećano nam je stalno vođstvo
26. S 2. Petrova 3,9. Gospod ne kasni sa obećanjima
27. Č Matej 7,7.8. Moramo se pozivati na Božja obećanja
28. P Matej 21,22. Moramo da verujemo
29. S Jovan 15,7. Božja obećanja zavise od poslušnosti

Bog ispunjava obećanja ako saradujemo

30. N Otkrivenje 3,20. Bog ispunjava obećanja ako saradujemo
31. P Efescima 1,3. Treba da Mu zahvalimo za Njegova obećanja

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	11-13	1. I. Navin	4-9
2. «	4-6				
3. «	7-9	2. «	14-16	2. «	10-13
4. «	10-12	3. «	17-19	3. «	14-17
		4. «	20-23	4. «	18-21
5. «	13-15	5. «	24-27	5. «	22-24
6. «	16-19	6. 4. Mojs.	1-3	6. O Sud.	1-3
7. «	20-23	7. «	4-6	7. «	4-6
8. «	24-26	8. «	7-9	8. «	7-9
9. «	27-30				
10. «	31-33	9. «	10-13	9. «	10-12
11. «	34-36	10. «	14-16	10. «	13-15
		11. «	17-19	11. «	16-18
12. «	37-39	12. «	20-22	12. «	19-21
13. «	40-42	13. «	23-26	13. O Ruti	1-2
14. «	43-46	14. «	27-29	14. «	3-4
15. «	47-50	15. «	30-32	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3				
17. «	4-6	16. «	33-36	16. «	4-6
18. «	7-9	17. 5. Mojs.	1-3	17. «	7-9
		18. «	4-6	18. «	10-12
19. «	10-12	19. «	7-9	19. «	13-17
20. «	13-15	20. «	10-13	20. «	18-20
21. «	16-18	21. «	14-16	21. «	21-23
22. «	19-21	22. «	17-19	22. «	24-26
23. «	22-26				
24. «	27-29	23. «	20-22	23. «	27-31
25. «	30-31	24. «	23-25	24. 2. Sam.	1-3
		25. «	26-28	25. «	4-6
26. «	32-34	26. «	29-31	26. «	7-11
27. «	35-37	27. «	32-34	27. «	12-14
28. «	38-40	28. I. Navin	1-3	28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-4			29. «	18-20
30. «	5-7				
31. «	8-10			30. «	21-24
				31. 1. O Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar

1. Psalam 1.
2. Psalam 2.
3. Psalam 3.
4. Psalam 4.
5. Psalam 5.
6. Psalam 6.
7. Psalam 7.
8. Psalam 8.
9. Psalam 9.
10. Psalam 10.
11. Psalam 11.
12. Psalam 12.
13. Psalam 13.
14. Psalam 14.
15. Psalam 15.
16. Psalam 16.
17. Psalam 17.
18. Psalam 18,1-15.
19. Psalam 18,16-30.
20. Psalam 18,31-50.
21. Psalam 19.
22. Psalam 20.
23. Psalam 21.
24. Psalam 22,1-15.
25. Psalam 22,16-31.
26. Psalam 23.
27. Psalam 24.
28. Psalam 25.
29. Psalam 26.
30. Psalam 27.
31. Psalam 28.

Februar

1. Psalam 29.
2. Psalam 30.
3. Psalam 31,1-14.
4. Psalam 31,15-24.
5. Psalam 32.
6. Psalam 33.
7. Psalam 34.
8. Psalam 35,1-14.
9. Psalam 35,15-28.
10. Psalam 36.
11. Psalam 37,1-19.
12. Psalam 37,20-40.
13. Psalam 38.
14. Psalam 39.
15. Psalam 40.
16. Psalam 41.
17. Psalam 42.
18. Psalam 43.
19. Psalam 44,1-12.
20. Psalam 44,13-26.
21. Psalam 45.
22. Psalam 46.
23. Psalam 47.
24. Psalam 48.
25. Psalam 49.
26. Psalam 50,1-15.
27. Psalam 50,16-23.
28. Psalam 51-52

Mart

1. Psalam 53.
2. Psalam 54.
3. Psalam 55.
4. Psalam 56.
5. Psalam 57.
6. Psalam 58.
7. Psalam 59.
8. Psalam 60.
9. Psalam 61.
10. Psalam 62.
11. Psalam 63.
12. Psalam 64.
13. Psalam 65.
14. Psalam 66.
15. Psalam 67.
16. Psalam 68.
17. Psalam 69,1-16.
18. Psalam 69,17-36.
19. Psalam 70.
20. Psalam 71,1-14.
21. Psalam 71,15-24.
22. Psalam 72.
23. Psalam 73,1-15.
24. Psalam 73,16-28.
25. Psalam 74.
26. Psalam 75.
27. Psalam 76.
28. Psalam 77.
29. Psalam 78,1-14.
30. Psalam 78,15-28.
31. Psalam 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2025. GODINE

MESTO	DATUM				
	3.	10.	17.	24.	31.
Kladovo, Negotin	16,03	16,10	16,19	16,28	16,37
Bor, Zaječar, Pirot, Strumica	16,05	16,12	16,21	16,30	16,39
Vršac , Paraćin, Niš, Leskovac, Vranje, Radoviš, Kavadarci, Devdelija , Jagodina	16,07	16,14	16,23	16,32	16,41
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Kruševac , Kumanovo , Veles	16,09	16,16	16,25	16,34	16,43
Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Tetovo, Skoplje , Prilep, Bitolj	16,11	16,18	16,27	16,36	16,45
Subotica , Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Valjevo, Čačak, Novi Pazar, Đakovica, Prizren, Ohrid	16,13	16,20	16,29	16,28	16,47
Sombor , Bačka Palanka, Šid, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Užice, Berane, Peć , Debar	16,15	16,22	16,31	16,40	16,49
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Pljevlja, Kolašin	16,17	16,24	16,33	16,42	16,51
Tuzla, Foča, Podgorica , Ulcinj	16,19	16,26	16,35	16,44	16,53
Podravska Slatina, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Derventa, Doboj, Sarajevo , Bileća, Zelenika	16,21	16,28	16,37	16,46	16,55
Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Zenica, Mostar , Trebinje, Dubrovnik	16,23	16,30	16,39	16,48	16,57
Murska Sobota, Ormož , Čakovec, Varaždin , Prijedor, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet	16,25	16,32	16,41	16,50	16,59
Maribor , Livno, Hvar, Korčula, Ptuj , Krapi-na, Zagreb , Sisak, Drvar	16,27	16,34	16,43	16,52	17,01
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje , Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač	16,29	16,36	16,45	16,54	17,03
Mežica, Gospić , Šibenik, Vis	16,31	16,38	16,47	16,56	17,05
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na moru	16,33	16,40	16,49	16,58	17,07
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Cres, Lošinj	16,35	16,42	16,51	17,00	17,09
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	16,37	16,44	16,53	17,02	17,11

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2025. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	16,45	16,56	17,06	17,15
Vršac , Bor, Zaječar, Knjaževac, Pirot	16,47	16,58	17,08	17,17
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Niš	16,49	17,00	17,10	17,19
Subotica, Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo , Sm. Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Leskovac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,51	17,02	17,12	17,21
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Beograd , Arandelovac, Kragujevac, Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16,53	17,04	17,14	17,23
Sombor , Bačka Palanka, Srem. Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Priština , Skoplje , Veles	16,57	17,06	17,16	17,25
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Prizren, Tetovo, Prilep	16,59	17,08	17,18	17,27
Tuzla, Berane, Peć, Đakovica, Bitolj	17,01	17,10	17,20	17,29
Virovitica, Podr. Slatina, Slav. Požega, Sl. Brod, Derventa , Doboj, Pljevlja, Kolašin	17,03	17,12	17,22	17,31
Murska Sobota, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Podgorica	17,05	17,14	17,24	17,33
Maribor , Ormož, Ptuj , Banja Luka , Bileća, Bar, Ulcinj	17,07	17,16	17,26	17,35
Slovenj Gradec, Celje , Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Jajce, Mostar , Trebinje, Dubrovnik, Zelenika	17,09	17,18	17,28	17,37
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Drvar, Livno, Metković, Pelješac, Mljet	17,11	17,20	17,30	17,39
Kranj, Ljubljana , Slunj, Bihać, Knin, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,13	17,22	17,32	17,41
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Crikvenica, Gospić , Šibenik, Biograd na moru	17,15	17,24	17,34	17,43
Gorica, Rijeka , Krk, Cres, Rab, Zadar, Pag, Dugi Otok, Vis	17,17	17,26	17,36	17,45
Koper, Lošinj	17,19	17,28	17,38	17,47
Rovinj, Pula	17,21	17,30	17,40	17,49

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2025. GODINE

MESTO	DATUM			
	7.	14.	21.	28.
Kladovo, Negotin	17,24	17,33	17,41	17,50
Srpska Crnja, Vršac, Bor, Zaječar	17,26	17,35	17,43	17,52
Senta, Kikinda, Zrenjanin , Alibunar, Kovin, Požarevac, Knjaževac, Pirot	17,28	17,37	17,45	17,54
Subotica , Bačka Topola, Bečeј, Pančevo, Beograd , Smederevo , Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Niš, Leskovac	17,30	17,39	17,47	17,56
Sombor , Kula, Bačka Palanka, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	17,32	17,41	17,49	17,58
Dalj, Vukovar, Šid, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac , Valjevo, Čačak, Kraljevo , Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	17,34	17,43	17,51	18,00
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina , Loznica, Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Priština, Skoplje , Veles	17,36	17,45	17,53	18,02
Podravska Slatina, Tuzla, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Prilep	17,38	17,47	17,55	18,04
Murska Sobota, Čakovec, Koprivnica, Bjelovar, Virovitica , Daruvar, Slav. Požega, Slav. Brod, Derventa , Doboј, Pljevlja, Berane, Bitolj	17,40	17,49	17,57	18,06
Ptuj , Ormož, Varaždin , Bosanska Gradiška, Nova Gradiška, Zenica, Sarajevo , Foča, Kolašin , Debar, O hrid	17,42	17,51	17,59	18,08
Maribor , Celje, Krapina, Zagreb , Sisak, Prijedor, Banja Luka, Podgorica	17,44	17,53	18,01	18,10
Dravograd, Mežica, Rogaška Slatina, Zidani Most, Jajce, Mostar , Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar, Ulcinj	17,46	17,55	18,03	18,12
Slovenj Gradec, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Livno, Metković, Dubrovnik	17,48	17,57	18,05	18,14
Jesenice, Kranj, Ljubljana , Knin, Pelješac, Mljet	17,50	17,59	18,07	18,16
Kranjska Gora, Postojna, Rijeka , Crikvenica, Krk, Gospić, Šibenik, Split , Brač, Hvar, Korčula	17,52	18,01	18,09	18,18
Gorica, Koper, Cres, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Vis	17,54	18,03	18,11	18,20
Rovinj, Pula , Lošinj, Dugi Otok	17,56	18,05	18,13	18,22

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

SEVERNA AZIJSKO-PACIFIČKA DIVIZIJA

UNIJE	CRKVE	GRUPE	VERNIŠTVO	POPULACIJA
Bangladeš	127	288	32.652	171.186.000
Japan	97	48	15.095	124.931.000
Južna Koreja	699	133	263.237	77.697.000
Pakistan	134	116	17.631	235.825.000
Himalaji	40	30	9.420	3.436.000
Mongolija	35	21	3.723	22.396.000
Šri Lanka	58	28	6.956	23.610.003
Tajvan				
Ukupno:	1.196	669	351.801	689.553.001

PROJEKTI:

- Dečji rekreacioni centar u Ulan Batoru u Mongoliji
- Adventistički sistem osnovnih škola na Tajvanu
- Prihvatilište za samohrane majke u Ansanu u Južnoj Koreji
- Teretanu i centar za obuku misionara na Akademiji Hankok Šahmiuk u Seulu u Južnoj Koreji
- Vanškolske centre u 14 škola u Japanu